

ZÁKLADNÍ VNITROSVAZOVÉ PŘEDPISY

Českého zahrádkářského svazu, z.s.

2020

ZÁKLADNÍ VNITROSVAZOVÉ PŘEDPISY

Českého zahrádkářského svazu, z.s.

2020

Vážení zahrádkáři,

dostáváte do rukou publikaci, o jejímž vydání rozhodlo představenstvo svazu na základě požadavku ze sněmu v roce 2019. Dne 1. ledna 2020 nabyly účinnosti nové stanovy a jednací a volební řád. V souvislosti s touto novou úpravou byly upraveny navazující vnitrosvazové předpisy, výklady a vzorové dokumenty.

V publikaci jsou uvedeny základní vnitrosvazové předpisy a jejich výklady, aby všichni funkcionáři a členové svazu měli k dispozici pohromadě všechna nejdůležitější pravidla, která jsou pro činnost a fungování jednotlivých organizačních jednotek svazu potřebná. Ostatní vnitrosvazové předpisy, výklady a vzory jsou umístěny na webu svazu a jejich přehled je uveden v této publikaci, jakož i přehled souvisejících právních předpisů.

Velké poděkování patří členům právní komise - Mgr. Josefu Komárkovi, JUDr. Karlu Bubeníkovi a konzultantům - JUDr. Karlu Láníkovi a JUDr. Ladislavu Labutovi, kteří se podíleli na přípravě jednotlivých dokumentů.

*JUDr. Jarmila Štroblová
místop edsedkyn svazu pro právní záležitosti
p edsedkyn právní komise*

OBSAH:

STANOVY	3
Výklad stanov	13
JEDNACÍ ŘÁD A VOLEBNÍ ŘÁD ORGÁNŮ ČZS	23
Výklad jednacího a volebního řádu	31
Osadní řád	39
Výklad k osadnímu řádu	41
Metodický pokyn ke kontrolní činnosti	47
Vznik, změna a zánik základní organizace	52
Úplný přehled vnitrosvazových předpisů, výkladů a vzorů	56
Přehled právních předpisů	56

Základní vnitrosvazové předpisy Českého zahrádkářského svazu, z.s. 2020

Autoři: JUDr. Jarmila Štroblová, JUDr. Karel Láník, JUDr. Ladislav Labuta, Mgr. Josef Komárek a JUDr. Karel Bubeník

Vydal: Český zahrádkářský svaz, z.s., Rokycanova 15, 130 00 Praha 3

Vydáno: V roce 2020 - vydání druhé, první vydání v roce 2010.

Technický redaktor: Ing. Miloš Kožešník

Tisk: Tiskárna MV, p.o.; Praha 4

STANOVY

Českého zahrádkářského svazu, z.s.

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST

HLAVA I PŘEDMĚT ÚPRAVY

§ 1

Základní ustanovení

(1) Český zahrádkářský svaz je společenství sdružující ve svých organizačních jednotkách fyzické a právnické osoby se společným zájmem o zahrádkářskou činnost, působící jako samosprávný spolek s názvem Český zahrádkářský svaz, z. s. (dále jen „svaz“).

(2) Sídlem svazu je Praha 3, Rokycanova 318/15. Svaz působí na území České republiky.

(3) Svaz je samostatnou právnickou osobou s vlastní právní osobností, která vyvíjí svoji činnost v souladu se stanovami, ostatními vnitrosvazovými normami a obecně závaznými právními předpisy. Jako zapsaný spolek má postavení hlavního spolku, vystupuje v právních jednáních svým jménem a nese odpovědnost z těchto právních jednání vyplývajících. Má vlastní majetek a samostatnou majetkovou odpovědnost.

(4) Organizační jednotka svazu (dále jen „organizační jednotka“) je

- Územní sdružení Českého zahrádkářského svazu (dále jen „územní sdružení“) s názvem sídelního místa,
- Základní organizace Českého zahrádkářského svazu (dále jen „základní organizace“) s eventuálním pojmenováním a názvem místa působení,
- Specializovaná základní organizace Českého zahrádkářského svazu (dále jen „základní organizace“) s pojmenováním a názvem místa působení.

jejíž vznik je podmíněn zápisem do veřejného rejstříku a je vedena v evidenci svazu. Návrh na změnu nebo výmaz zápisu podává pouze svaz.

(5) Organizační jednotka má postavení pobočného spolku svazu. Je samostatnou právnickou osobou s vlastní právní osobností odvozenou od právní osobnosti svazu. Vystupuje v právních jednáních svým jménem a nese odpovědnost z těchto právních jednání vyplývajících. Může nabývat práv a uzavírat závazky, pokud to není v rozporu s těmito stanovami a jinými právními předpisy. Má vlastní majetek a samostatnou majetkovou odpovědnost.

(6) Z právních jednání organizační jednotky vzniklých přede dnem jejího zápisu do veřejného rejstříku je svaz oprávněn a zavázán společně a nerozdílně s organizační jednotkou. Ode dne zápisu organizační jednotky do veřejného rejstříku ručí svaz za dluhy organizační jednotky pouze do výše hodnoty likvidačního zůstatku organizační jednotky.

§ 2

Účel a předmět činnosti svazu a jeho organizačních jednotek

- (1) Hlavním účelem svazu a jeho organizačních jednotek je
- vytvářet podmínky pro rozvoj zahrádkářské činnosti, pěstování ovoce, zeleniny, vinné révy, květin a dalších rostlin včetně jejich zpracování, úpravy a ochrany před škodlivými vlivy,
 - organizovat, popularizovat a podporovat ve veřejnosti odbornou zahrádkářskou činnost,
 - aktivně se podílet svou činností na tvorbě a ochraně životního prostředí a krajinného vzhledu,
 - hájit zájmy členů svazu, poskytovat jim organizační, právní a poradenskou pomoc.

(2) Zahrádkářskou činností se pro potřebu těchto stanov rozumí zejména činnosti uvedené v odstavci 3 a 4 těchto stanov.

(3) K hlavním činnostem svazu a jeho organizačních jednotek patří zejména

- pěstování ovoce, zeleniny, vinné révy, květin a dalších rostlin včetně jejich zpracování, úpravy a ochrany před škodlivými vlivy,

- popularizovat výsledky vědy, odborné poznatky a praktické zkušenosti o přírodě o pěstování ovoce, zeleniny, vinné révy, květin a dalších rostlin a o jejich ochraně před škodlivými vlivy,
 - pořádat pro členy svazu a veřejnost přednášky, semináře, praktické instruktáže, výstavy, soutěže, zájezdy, exkurze a další formy vzdělávací činnosti se zaměřením na poznávání přírody, na pěstitelskou činnost, zpracování, konzervaci a další formy využití ovoce, zeleniny a všech dalších výpěstků,
 - provádět poradenskou činnost o pěstování a ochraně rostlin, zřizovat k tomu účelu stálé poradny, provádět poradenskou činnost na výstavách a na webových stránkách svazu,
 - zakládat a provozovat zahrádkové osady, usilovat o jejich stabilizaci a rozvoj,
 - zapojovat mládež do zahrádkářské činnosti, organizovat pro ni odborné soutěže a jiné formy aktivní účasti v této oblasti,
 - spolupracovat s dalšími spolky a institucemi s obdobným odborným a zájmovým zaměřením,
 - spolupracovat se zahrádkářským sdružením národních svazů a obdobnými organizacemi v Evropě.
- (4) Vedlejším předmětem hospodářské činnosti svazu a jeho organizačních jednotek je
- vydávat časopisy, odbornou a organizační literaturu a zřizovat své webové stránky,
 - budovat a provozovat zpracovatelská zařízení na ovoce (moštárny, sušárny, povidlárny, palírny) pro členy svazu a veřejnost,
 - organizovat služby a další hospodářskou činnost k podpoře zahrádkářské činnosti a k hospodárnému využití svazového majetku,
 - vytvářet finanční fondy na podporu činnosti organizačních jednotek.

HLAVA II

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SVAZU, HLASOVÁNÍ V ORGÁNECH SVAZU A SCHOPNOST USNÁŠET SE

§ 3

Orgány svazu a organizačních jednotek, další svazové instituce

(1) Orgány svazu a organizačních jednotek jsou

A. Orgány svazu

- sněm Českého zahrádkářského svazu (dále jen „sněm“) – nejvyšší orgán svazu,
- republiková rada – nejvyšší orgán svazu mezi konáním sněmů,
- představenstvo svazu – kolektivní statutární orgán svazu,
- kontrolní komise svazu,
- rozhodčí komise svazu (dále jen „rozhodčí komise“).

B. Orgány organizačních jednotek

a) územní sdružení

- konference územního sdružení Českého zahrádkářského svazu, (dále jen „územní konference“) – nejvyšší orgán územního sdružení,
- rada územního sdružení – nejvyšší orgán územního sdružení mezi zasedáním územních konferencí,
- představenstvo územního sdružení – kolektivní statutární orgán územního sdružení,
- kontrolní komise územního sdružení.

b) základní organizace

- členská schůze – nejvyšší orgán základní organizace,
- výbor základní organizace (dále jen „výbor“) – kolektivní statutární orgán základní organizace; u základní organizace s počtem do 20 členů svazu může být statutární orgán individuální (předseda základní organizace),
- kontrolní komise základní organizace.

(2) Další svazové instituce

- Ústředí svazu,
- odborné komise a pracovní komise,
- krajské koordinační rady.

§ 4

Úprava funkčnosti orgánů svazu a organizační jednotky

(1) Orgány svazu a organizačních jednotek uvedené v § 3 odst. 1 těchto stanov jsou voleny. Výjimkou je pouze členská schůze základní organizace.

(2) Členem voleného orgánu svazu a organizační jednotky může být pouze zletilý a plně svéprávný člen svazu.

(3) Funkční období členů volených orgánů svazu a organizačních jednotek je 5 let; počátek a konec funkčního období je závazný pro všechny volené orgány svazu a organizačních jednotek. Postup při nezvolení volených orgánů svazu a organizačních jednotek upraví jednací a volební řád orgánů svazu (dále jen „jednací a volební řád“).

(4) V případě nezbytné potřeby mohou členové volených orgánů svazu a organizačních jednotek, jejichž počet neklesl pod polovinu, kooptovat náhradní členy svazu do nejbližšího zasedání orgánu příslušného k volbě. Kooptaci schválí příslušný orgán na svém nejbližším zasedání.

(5) Člen voleného orgánu je povinen vykonávat svoji funkci s nezbytnou loajalitou, potřebnými znalostmi, pečlivostí a péčí řádného hospodáře.

(6) Volený funkcionář orgánu uvedeného v odstavci 1 může před uplynutím funkčního období ze své funkce odstoupit na základě prohlášení došlého příslušnému orgánu. Funkce zaniká uplynutím dvou měsíců od dojití prohlášení, pokud nebude mezi funkcionářem voleného orgánu a orgánem dohodnuto jinak.

(7) Kontrolní a rozhodčí orgány svazu a organizačních jednotek jsou na ostatních orgánech daného stupně nezávislé a jsou odpovědné pouze orgánu, který je zvolil. Řídí se stanovami a sva-zovými předpisy, které upravují jejich činnost.

(8) Funkce ve vzájemném kontrolním vztahu jsou u téže osoby neslučitelné. Neslučitelné jsou zároveň funkce v kontrolním orgánu s funkcí ve statutárním orgánu, v rozhodčím orgánu a ve funkci likvidátora na témže organizačním stupni. Z kontrolní a rozhodčí činnosti ve vztahu k orgánům svazu a organizačních jednotek na nižším stupni je vyloučen člen kontrolního a rozhodčího orgánu, který je členem kontrolované organizační jednotky svazu.

(9) Členem kontrolní komise nemůže být osoba blízká k členovi statutárního orgánu.

(10) Orgány svazu a organizačních jednotek vykonávají svou působnost v rozsahu určeném stanovami. K tomu vydávají v rámci této působnosti v souladu se stanovami příslušné vnitrosvazové normy.

(11) Členové svazu se sdružují v základních organizacích nebo specializovaných základních organizacích, vytvářených v určitém územním obvodu nebo podle specializovaných zájmů. Z důvodů zvláštního zřetele mohou být fyzické a právnické osoby členy i jiných složek svazu.

(12) Základní organizace jsou podle potřeby sdruženy v územním sdružení v rámci teritoria kraje a hlavního města Prahy.

(13) Rozhodnutí kteréhokoliv orgánu svazu a organizační jednotky je platné a účinné jen v rámci jeho působnosti a rozsahu, pokud není v rozporu s jinými právními předpisy, stanovami a vnitrosvazovými normami vyšších orgánů.

(14) Termíny zasedání, způsob svolání a průběh zasedání orgánů svazu a organizačních jednotek upraví jednací a volební řád.

§ 5

Účast člena svazu na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky, hlasování o usnesení a schopnost usnášet se

(1) Člen svazu je oprávněn zúčastnit se zasedání příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky v souladu s ust. § 10 odst. 1 písm. a).

(2) Člen svazu může být zastoupen na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky a při hlasování o usnesení jiným členem svazu v rozsahu zástupčího oprávnění uvedeném v plné moci. Na zasedání členské schůze může být člen svazu na základě plné moci rovněž zastoupen osobou blízkou.

(3) Každý člen svazu má jeden hlas.

(4) Orgány svazu nebo organizační jednotky jsou schopny se usnášet za přítomnosti nebo jiné účasti většiny členů orgánu svazu nebo organizační jednotky; členská schůze základní organizace je schopna se usnášet za účasti nejméně jedné třetiny členů svazu

vedených v seznamu členů základní organizace, pokud ve stanovách není upraveno jinak.

(5) K přijetí usnesení orgánu svazu nebo organizační jednotky je třeba většiny hlasů přítomných členů svazu v době usnášení, pokud ve stanovách není dále upraveno jinak.

HLAVA III ČLENSTVÍ VE SVAZU

§ 6

Vznik členství ve svazu

(1) Členem svazu se může stát fyzická nebo právnická osoba, která souhlasí se stanovami.

(2) Členství ve svazu (dále jen „členství“) vzniká

- při založení základní organizace zakládajícími členy,
- přijetím fyzické osoby výborem na základě písemné nebo elektronické přihlášky,
- přijetím fyzické nebo právnické osoby na základě písemné smlouvy uzavřené mezi touto osobou a statutárním orgánem svazu nebo organizační jednotky,
- přechodem na právního nástupce člena svazu, jehož členství zaniklo, jestliže o členství právní nástupce projeví nepochybný zájem;

a zaplacením členského příspěvku.

(3) Je-li přijetí za člena svazu výborem zamítnuto nebo o něm nebylo výborem rozhodnuto, má uchazeč o členství právo se odvolat k členské schůzi, jejíž rozhodnutí je konečné.

(4) Dokladem členství je jednotný členský průkaz, který členu svazu předá statutární orgán základní organizace.

(5) Člen svazu je členem pouze v jedné základní organizaci; k uspokojení svých zájmů může hostovat a vyvíjet činnost i v jiných základních organizacích. Pokud je člen svazu uživatelem pozemku v zahrádkové osadě, je členem základní organizace, při níž je zahrádková osada zřízena. Je-li uživatelem pozemku ve více zahrádkových osadách, je místo členství závislé na jeho dohodě s příslušnou základní organizací.

§ 7

Zánik členství ve svazu

(1) Členství zaniká

- vystoupením – členství zaniká dnem, ve kterém bylo oznámení člena svazu o vystoupení doručeno statutárnímu orgánu základní organizace,
- zrušením členství pro neplacení členských nebo účelových příspěvků, pokud člen svazu nezaplatí členský nebo účelový příspěvek ani v přiměřené lhůtě dodatečně určené výborem, přestože byl předem na tento následek prokazatelným způsobem upozorněn; členství zaniká k poslednímu dnu v měsíci, ve kterém skončila lhůta dodatečně určená výborem k uhrazení členského nebo účelového příspěvku,
- vyloučením,
- úmrťm.

(2) Člen svazu může být vyloučen

- porušuje-li nebo neplní povinnosti člena svazu vyplývající ze stanov a ostatních vnitrosvazových norem, ačkoliv byl již prokazatelným způsobem vyzván příslušným orgánem svazu nebo organizační jednotky, aby od takového jednání upustil a ve stanovené lhůtě zjednal nápravu,
- dopustí-li se hrubého porušení zásad soužití v základní organizaci, které ohrozilo její řádný chod nebo chod orgánů svazu nebo organizační jednotky,
- způsobil-li úmyslným porušením dobrých mravů svazu nebo organizační jednotky závažnou majetkovou nebo nemajetkovou újmu,
- byl-li pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin.

(3) O zrušení členství podle odstavce 1 písm. b) rozhoduje výbor.

(4) O vyloučení člena svazu podle odstavce 1 písm. c) rozhoduje členská schůze.

(5) Člen svazu, proti kterému směřuje návrh na vyloučení podle odstavce 2 písm. a), b) a c) má právo se s návrhem seznámit, žádat

jeho vysvětlení a na členské schůzi doložit a uvést vše, co je v jeho prospěch.

(6) Vyloučený člen svazu může do 15 dnů od doručení rozhodnutí o svém vyloučení navrhnout v písemné formě, aby toto rozhodnutí přezkoumala rozhodčí komise.

(7) Členská schůze rozhodnutí o vyloučení člena svazu zruší na návrh rozhodčí komise, pokud je vyloučení člena svazu v rozporu s jiným právním předpisem, stanovami nebo byly zjištěny jiné důvody hodné zvláštního zřetele.

(8) Vyloučený člen svazu může do 3 měsíců ode dne doručení konečného rozhodnutí o svém vyloučení navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti vyloučení, jinak toto právo zaniká.

(9) Vyloučený člen svazu se může znovu ucházet o členství po uplynutí jednoho roku ode dne pravomocného rozhodnutí o jeho vyloučení.

(10) Zánik členství nezakládá nárok na vrácení členského nebo účelového příspěvku, ani na vypořádací podíl z té části jmění organizace, k níž byly účelové prostředky použity.

(11) Při zániku členství zaniká vedle členských práv i nárok na užívání pozemků, společných staveb a zařízení ve vlastnictví, v držbě, nájmu nebo pachtu svazu nebo organizační jednotky, pokud nebude smluvně sjednáno jinak.

§ 8

Pořádková opatření

(1) Jestliže člen svazu poruší jiné právní předpisy, stanovy a ostatní vnitrosvazové normy může příslušný orgán svazu uložit členovi svazu písemným rozhodnutím pořádkové opatření.

(2) Návrh k uložení pořádkového opatření podává kterýkoliv člen svazu nebo orgán svazu, a to orgánu příslušnému rozhodovat o pořádkovém opatření.

(3) Pořádková opatření jsou

- a) napomenutí,
- b) přerušeni dodávky pitné a užitkové vody ze společných rozvodů ve vlastnictví nebo držbě základní organizace, odpojení podružného elektroměru na dodávku elektrické energie, omezení parkování soukromým vozidlem člena svazu na pozemcích ve vlastnictví, v držbě, nájmu nebo pachtu základní organizace,
- c) ukončení nájemní smlouvy, podnájemní smlouvy nebo pachtovní smlouvy na zemědělský pacht, či dohody o užívacím právu majetku ve vlastnictví a oprávněné držbě základní organizace,
- d) odvolání z funkce člena orgánu svazu.

(4) K přijetí rozhodnutí o uložení pořádkového opatření je zapotřebí dvou třetin hlasů přítomných členů svazu na zasedání příslušného orgánu svazu.

(5) Dopustí-li se člen svazu méně závažného porušení povinností člena svazu podle odstavce 1, lze mu uložit napomenutí podle odstavce 3 písm. a). Napomenutí ukládá členovi svazu výbor nebo příslušné představenstvo orgánu svazu na návrh podle odstavce 2.

(6) Dopustí-li se člen svazu opakovaně méně závažného porušení povinností člena svazu podle odstavce 1, lze mu uložit pořádkové opatření podle odstavce 3 písm. b). Pořádkové opatření ukládá členovi svazu výbor na návrh podle odstavce 2.

(7) Dopustí-li se člen svazu závažného porušení povinností člena svazu podle odstavce 1, lze mu uložit pořádkové opatření podle odstavce 3 písm. c). Pořádkové opatření ukládá členovi svazu členská schůze na návrh výboru.

(8) Dopustí-li se volený funkcionář orgánu uvedeného v § 4 odst. 1 těchto stanov závažného porušení povinností člena svazu podle odstavce 1, nebo je-li při výkonu funkce bez důvodů hodných zřetele dlouhodobě nečinný, lze ho z funkce podle odstavce 3 písm. d) odvolat. Odvolání z funkce provede na návrh podle odstavce 2

- a) na úrovni orgánů svazu sněm a podle § 22 odst. 1 těchto stanov republiková rada,
- b) na úrovni územního sdružení územní konference a podle § 19 odst. 2 těchto stanov rada územního sdružení,
- c) na úrovni základní organizace členská schůze.

(9) O pořádkovém opatření může být rozhodnuto pouze poté, co byl dotčený člen svazu písemně seznámen s důvody vedoucími k uložení pořádkového opatření.

(10) Člen svazu, proti kterému směřuje pořádkové opatření má právo se s návrhem seznámit, žádat jeho vysvětlení, doložit a uvést vše co je v jeho prospěch.

(11) Člen svazu může do 15 dnů od doručení rozhodnutí příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky o uložení pořádkového opatření navrhnout v písemné formě, aby rozhodnutí příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky přezkoumala příslušná kontrolní komise nebo rozhodčí komise svazu.

(12) Člen svazu, kterému bylo uloženo pořádkové opatření podle odstavce 3 písm. c) může do 3 měsíců ode dne doručení konečného rozhodnutí o uložení pořádkového opatření navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti pořádkového opatření, jinak toto právo zaniká.

(13) Smluvní pokuta a úrok z prodlení není pořádkové opatření a lze je uložit pouze v souladu s občanským zákoníkem.

§ 9

Vedení seznamu členů svazu

(1) Svaz a organizační jednotka vede seznam členů svazu v listinné nebo elektronické podobě v souladu s platnou právní úpravou, a to pouze pro účely správy a zajištění činnosti svazu a organizační jednotky.

(2) Statutární orgán zpracovává tyto osobní údaje

- a) jméno, příjmení, titul,
- b) datum narození,
- c) adresu trvalého pobytu,
- d) kontaktní spojení (telefonní číslo, případně e-mailovou adresu, adresu datové schránky).

(3) V seznamu členů svazu se vedou pouze členové svazu.

(4) Při zániku členství se provede výmaz člena svazu ze seznamu členů svazu. Při výmazu člena ze seznamu členů se mu vydá na jeho žádost a jeho náklady potvrzení o vymazání údajů.

(5) Údaje ze seznamu členů svazu mohou být dále zveřejněny pouze se souhlasem každého člena svazu, a to pouze ke konkrétním účelům.

§ 10

Práva a povinnosti člena svazu

(1) Člen svazu má právo zejména

- a) účastnit se veškeré činnosti svazu a organizační jednotky, jejímž je členem,
- b) předkládat dotazy, návrhy a podněty ke zlepšení činnosti svazu a organizační jednotky, s právem být informován o způsobu jejich vyřízení,
- c) podílet se stanoveným způsobem na rozhodování orgánů svazu a organizační jednotky,
- d) volit a být volen do orgánů svazu a organizační jednotky, splňuje-li podmínky uvedené v § 4 odst. 2 těchto stanov,
- e) každoročně být seznámen s hospodařením základní organizace za předcházející kalendářní rok a s plánovanými výdaji na následující období,
- f) nahlížet do všech podkladů týkajících se činnosti základní organizace, pořizovat si z nich výpisy a na svůj náklad žádat o pořízení kopie, ale pouze z podkladů, které se týkají jeho osoby,
- g) obrátit se při sporných záležitostech na kontrolní komisi základní organizace, územního sdružení nebo svazu, případně na rozhodčí komisi s přihlédnutím k jejich působnosti,
- h) požádat soud do 30 dnů, nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy se dozvěděl, že je rozhodnutí některého z orgánů svazu nebo organizační jednotky v rozporu s jinými právními předpisy nebo odporuje stanovám, o jeho přezkoumání.

(2) Člen svazu je povinen zejména

- a) dodržovat stanovy a ostatní vnitrosvazové normy vydané v souladu se stanovami,
- b) plnit usnesení orgánů svazu a organizační jednotky, jejímž je členem, plnit jejich rozhodnutí přijatá podle stanov a smluvní závazky z nich vyplývající
- c) účastnit se aktivně práce ve svazu a v organizační jednotce, jejímž je členem,
- d) platit řádně členské a účelové příspěvky,
- e) chránit majetek svazu a organizační jednotky a přispívat k účelnému hospodaření s ním,

- f) zdržet se jednání, která by poškozovala zájmy a dobré jméno svazu a majetek organizační jednotky, dodržovat vůči ostatním členům svazu ohleduplnost, vzájemný respekt a zásady dobrého soužití; zdržet se jednání, jímž by zasahoval do práv ostatních členů svazu a podstatně omezoval nebo neumožňoval výkon jejich práv,
- g) umožnit po předchozí výzvě vstup na pozemek v nájmu, v pachtu, ve výpůjčce nebo ve vlastnictví člena svazu osobám pověřeným kontrolou, prováděním oprav a úprav souvisejících s opravami společných částí a zařízení zahrádkové osady,
- h) odstranit na svůj náklad závady a poškození, které na pozemcích, společných částech a zařízeních zahrádkové osady způsobil sám nebo ti, kteří s ním pozemek užívají nebo nájemci či podnájemci, pachtýři a jejich rodinní příslušníci.

§ 11

Svazové ocenění

Členům svazu, organizačním jednotkám svazu, případně i dalším fyzickým a právnickým osobám, institucím a organizacím, které se zasloužily o rozvoj svazu, mohou být udělena svazová ocenění.

ČÁST DRUHÁ ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY, SVAZ A DALŠÍ SVAZOVÉ INSTITUTE

HLAVA I ZÁKLADNÍ ORGANIZACE

§ 12

Založení základní organizace

- (1) Zletilá fyzická osoba nebo právnická osoba může založit základní organizaci při počtu alespoň tří osob, vedených zájmem o zahrádkářskou činnost.
- (2) Zletilá fyzická nebo právnická osoba zabývající se specializovanými obory zahrádkářské činnosti může založit specializovanou základní organizaci, na kterou se vztahují veškerá ustanovení stanov týkající se základní organizace.
- (3) Založení základní organizace se děje formou ustavující schůze, kterou svolá zakladatel uvedený v odstavci 1 a 2, který splňuje podmínku členství ve svazu podle § 6 odst. 1 těchto stanov.
- (4) Ustavující schůze zvolí funkcionáře podle ust. § 14 odst. 6 písm. b), přijme usnesení o založení základní organizace, které spolu s listinou přítomných, kteří svým podpisem osvědčují svoji vůli stát se členem svazu, zašle zakladatel statutárním orgánu místně příslušného územního sdružení, který zajistí registraci založené základní organizace jako organizační jednotky svazu a její zápis do veřejného rejstříku.
- (5) Platnost a účinnost rozhodnutí o vzniku, zrušení nebo přeměně základní organizace a s ním spojená práva a povinnosti vznikají po zápisu základní organizace do veřejného rejstříku.
- (6) Ode dne zápisu do veřejného rejstříku nabývá základní organizace v plném rozsahu právní osobnost organizační jednotky svazu, jedná svým jménem a nese za své právní jednání plnou právní a majetkovou odpovědnost.
- (7) Základní organizace může založit zájmový kroužek pro nezletilé (děti a mladistvé) zájemce o zahrádkářskou činnost. Členové zájmového kroužku jsou oprávněni účastnit se činností v základní organizaci stanovených výborem v přiměřeném rozsahu a odpovídajících jejich věku.

§ 13

Zahrádková osada

- (1) V případech, kdy místní podmínky pro zahrádkářskou činnost umožňují efektivní soustředění zahrádek, zřizuje místně příslušná základní organizace jednu nebo více zahrádkových osad.
- (2) Vnitřní režim a správu zahrádkové osady upraví základní organizace osadním řádem, který je po schválení členskou schůzí závazný pro všechny její členy.
- (3) Základní organizace upraví písemnou smlouvou se členem svazu a s nečlenem svazu, kteří jsou vlastníky nebo nájemci pozemků

v zahrádkové osadě, režim užívání movitého a nemovitého majetku ve vlastnictví, nájmu nebo pachtu základní organizace (dále jen majetek“). Ve smlouvě základní organizace rovněž upraví způsob úhrady za užívání majetku, odpovědnost za způsobenou škodu na majetku a dodržování tzv. sousedských práv dle občanského zákoníku.

(4) V zahrádkové osadě není povoleno živnostenské podnikání s výjimkou živnosti volné pěstitelské pálání, dále moštování, sušení ovoce a vaření povidel.

(5) Živnostenské podnikání lze v zahrádkové osadě provozovat pouze se souhlasem členské schůze a na místech určených výborem.

§ 14

Členská schůze

- (1) Členskou schůzi svolává k zasedání výbor dle potřeby, nejméně jedenkrát do roka.
- (2) Mimořádné zasedání členské schůze musí být svoláno, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů základní organizace nebo předseda kontrolní komise základní organizace.
- (3) Nesvolá-li výbor mimořádné zasedání členské schůze do 30 dnů od doručení podnětu, může ten, kdo podnět podle odstavce 2 podal, svolat zasedání členské schůze na náklady základní organizace sám.
- (4) Nelze-li zajistit svolání členské schůze k zasedání podle odstavce 1 a 3, může svolat zasedání členské schůze představenstvo územního sdružení.
- (5) V základní organizaci s větším počtem členů svazu v jedné nebo více zahrádkových osadách může být zasedání členské schůze konáno formou shromáždění delegátů. Z každé zahrádkové osady je volen vždy jeden delegát. Každý další delegát ze zahrádkové osady musí být volen přibližně stejným počtem hlasů podle klíče stanoveného členskou schůzí.
- (6) Do působnosti členské schůze náleží zejména
 - a) plnit usnesení sněmu, republikové rady, konference územního sdružení a rady územního sdružení,
 - b) stanovit počet členů výboru, volit předsedu základní organizace a další členy výboru, stanovit počet členů kontrolní komise základní organizace, volit předsedu kontrolní komise a další členy kontrolní komise základní organizace; u základní organizace s počtem do 20 členů svazu volit nejméně předsedu základní organizace a revizora účtů; u základní organizace složené z více zahrádkových osad schvaluje předsedu osadního výboru a další členy osadního výboru,
 - c) rozhodovat o odvolání předsedy základní organizace a dalších členů výboru, předsedy kontrolní komise a dalších členů kontrolní komise základní organizace, případně revizora účtů,
 - d) volit z členů základní organizace delegáty na zasedání konference územního sdružení,
 - e) rozhodovat o konání doplňovací volby v případě, že na uvolněné místo člena výboru nebo člena kontrolní komise základní organizace výbor či kontrolní komise základní organizace neprovedly doplnění kooptací podle § 4 odst. 4 těchto stanov,
 - f) schvalovat plán činnosti a rozpočet základní organizace a usnášet se na návrzích určených vyšším orgánům svazu,
 - g) projednat a schvalovat čerpání rozpočtu a jeho změny a účetní závěrku,
 - h) projednat zprávu výboru o činnosti a zprávu kontrolní komise základní organizace,
 - i) rozhodovat o návrzích předložených výborem, osadním výborem, kontrolní komisí základní organizace a členy svazu,
 - j) stanovit výši účelového příspěvku a splatnost,
 - k) schvalovat osadní řád, smlouvy, dohody a jiné vnitřní akty upravující chod základní organizace,
 - l) rozhodovat o živnostenském podnikání v zahrádkové osadě podle § 13 odst. 5 těchto stanov,
 - m) rozhodovat o nakládání s nemovitým a movitým majetkem v hodnotě nad 30 000 Kč,
 - n) rozhodovat o vyloučení člena svazu podle § 7 odst. 1 písm. c) a odst. 4 těchto stanov,
 - o) rozhodovat s konečnou platností o odvolání proti nepřijetí za člena svazu,
 - p) rozhodovat o prodeji nebo koupi nemovitosti za navrženou kupní cenu nebo za cenu obvyklou.

- q) rozhodovat o dobrovolném zrušení základní organizace podle § 35 odst. 2 písm. a) těchto stanov,
 - r) rozhodovat o přeměně základní organizace podle § 33 odst. 2 těchto stanov,
- (7) K rozhodnutí podle odstavce 6 písm. n), o) a p) je zapotřebí dvou třetin hlasů přítomných členů základní organizace; k rozhodnutí podle odstavce 6 písm. q) a r) je zapotřebí dvou třetin hlasů všech členů základní organizace.
- (8) Rozhodnutí podle odstavce 6 písm. m), n), o), p), q) a r) nepřísluší shromáždění delegátů.

§ 15

Náhradní zasedání členské schůze

- (1) Není-li členská schůze na svém zasedání schopna podle § 5 odst. 4 a 5 těchto stanov usnášet se, může výbor nebo ten, kdo původní zasedání svolal podle § 14 odst. 3 a 4 těchto stanov, svolat náhradní zasedání členské schůze.
- (2) Výbor nebo ten, kdo původní zasedání svolal podle § 14 odst. 3 a 4 těchto stanov, svolá novou pozvánkou ve lhůtě 15 dnů od předchozího zasedání členskou schůzi na náhradní zasedání. Z pozvánky musí být zřejmé, že se jedná o náhradní zasedání členské schůze.
- (3) Náhradní zasedání členské schůze se musí konat nejpozději do 6 týdnů ode dne, na který bylo původní zasedání členské schůze svoláno.
- (4) Na náhradním zasedání členská schůze jedná pouze o záležitostech zařazených v programu předchozího zasedání. Usnesení může přijmout za účasti libovolného počtu členů základní organizace, nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů základní organizace.

§ 16

Výbor základní organizace

- (1) Výbor je statutárním orgánem základní organizace, který má nejméně 3 členy, z nichž jeden je předseda základní organizace.
- (2) Výbor zajišťuje činnost základní organizace mezi zasedáními členské schůze podle jejího usnesení v souladu se stanovami svazu a dalšími svazovými normami. Za svou činnost odpovídá výbor členské schůzi.
- (3) Výbor se schází dle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně. Zasedání výboru musí být svoláno, požádá-li o to nejméně jedna třetina členů výboru nebo předseda kontrolní komise základní organizace s uvedením důvodů pro svolání zasedání výboru.
- (4) Do působnosti výboru náleží zejména
- a) projednat a předložit návrhy pro zasedání členské schůze,
 - b) připravit a projednat plán činnosti a rozpočet základní organizace pro zasedání členské schůze,
 - c) hospodařit s finančními prostředky v rámci schváleného plánu činnosti a rozpočtu základní organizace, v souladu s jinými právními předpisy,
 - d) rozhodovat v naléhavých případech o věcech příslušejících do působnosti členské schůze; s rozhodnutím seznámí členskou schůzi na jejím nejbližším zasedání,
 - e) rozhodovat o doplnění výboru kooptací podle § 4 odst. 4 těchto stanov,
 - f) rozhodovat o přijetí člena svazu,
 - g) rozhodovat o zrušení členství podle § 7 odst. 1 písm. b) a odst. 3 těchto stanov a připravit návrh členské schůzi pro rozhodnutí o vyloučení člena svazu podle § 7 odst. 1 písm. c) těchto stanov,
 - h) vybírat členské příspěvky a účelové příspěvky; jejich neuhrazení v termínu stanoveném členskou schůzí projednat s členem svazu,
 - i) přidělovat zahrádkové dílce členům základní organizace na základě smlouvy o výpůjčce, držbě, nájmu nebo zemědělského pachtu do užívání, pokud je základní organizace vlastníkem, držitelem, nájemcem nebo pachtýřem,
 - j) zřizovat kroužky pro nezletilé a pověřovat odborně vyspělé členy svazu jejich vedením podle § 12 odst. 7 těchto stanov,
 - k) vést předepsané agendy podle vnitrosvazových norem, jiných právních předpisů a dle pokynů vyšších orgánů svazu, zejména seznam členů a evidence o majetku základní organizace,

- l) připravit návrhy smluv a dohod a v rámci stanovené působnosti je realizovat a připravit k projednání na zasedání členské schůze,
 - m) organizovat osobní, věcná a finanční plnění vyplývající ze smluv a dohod o využívání prostředků a společných zařízení základní organizace,
 - n) zpracovat v souladu s vnitrosvazovými normami interní normativní akty upravující fungování základní organizace, zejména osadní řád, působnost funkcionářů orgánů základní organizace, podpisová práva, odpisový plán apod.
- (5) Neodkladné záležitosti příslušející do působnosti výboru vyřizuje předseda základní organizace nebo pověřený člen výboru. Přijatá opatření předkládají výboru ke schválení na jeho nejbližší schůzi.
- (6) V případě, kdy je podle § 14 odst. 6 písm. b) těchto stanov volen u základní organizace do 20 členů pouze předseda základní organizace s revizorem účtů, má předseda základní organizace postavení statutárního orgánu základní organizace s působností výboru v průměrném rozsahu.

HLAVA II ÚZEMNÍ SDRUŽENÍ

§ 17

Založení územního sdružení a jeho úkoly

- (1) Územní sdružení zakládá svým rozhodnutím nejvyšší orgán svazu, pokud to vyžadují potřeby rozvoje svazu v daném území. Územní sdružení je složeno ze základních organizací (dále jen „člen územního sdružení“) v tomto území.
- (2) Hlavním posláním územního sdružení je koordinace činnosti členů územního sdružení.
- (3) Úkolem územního sdružení a jeho orgánů je zabezpečovat činnost v daném území a zajišťovat plnění úkolů vyplývajících z jiných právních předpisů, stanov, jednacího a volebního řádu, usnesení orgánů svazu a vlastních usnesení.
- (4) Územní sdružení prosazuje zabezpečení zájmů členů územního sdružení ve vztahu k dalším spolkům, k mimo svazovým institucím na daném území a k orgánům svazu.

§ 18

Konference územního sdružení

- Do působnosti konference územního sdružení (dále jen „územní konference“) náleží zejména
- a) volit delegáty na sněm podle stanoveného klíče jednacím a volebním řádem,
 - b) připravit podklady pro delegáty na sněm, zejména projednáním připravovaných sněmovních dokumentů a jejich pověřením jednat k zásadním problémům svazu,
 - c) vyhodnotit činnost územního sdružení za uplynulé volební období a stanovit hlavní úkoly podle návrhu programové orientace na další období,
 - d) projednat výsledky hospodaření územního sdružení za uplynulé období a stanovit zásady činnosti v této oblasti,
 - e) hodnotit činnost orgánů územního sdružení a určovat její hlavní zaměření,
 - f) stanovit počet členů rady územního sdružení jako nejvyššího orgánu územního sdružení v době mezi konáním územní konference,
 - g) volit a odvolávat členy rady územního sdružení,
 - h) stanovit složení a působnost členů představenstva územního sdružení jako statutárního orgánu územního sdružení, volit a odvolávat předsedu územního sdružení a další členy představenstva,
 - i) stanovit počet členů kontrolní komise územního sdružení, volit a odvolávat předsedu kontrolní komise a další členy,
 - j) rozhodovat o zrušení územního sdružení s likvidací nebo bez likvidace.

§ 19

Rada územního sdružení

- (1) Rada územního sdružení je nejvyšším výkonným a řídicím orgánem územního sdružení mezi zasedáními územní konference. Je složena ze zástupců nejméně jedné třetiny členů územního sdružení zvolených územní konferencí.

(2) Rada územního sdružení, v rámci svého postavení nejvyššího orgánu územního sdružení, realizuje působnost nejvyššího orgánu územního sdružení v mezidobí mezi zasedáními územní konference a vykonává působnost územního orgánu svazu při plnění úkolů stanovených orgány svazu.

(3) Rada územního sdružení zasedá nejméně jedenkrát do roka.

(4) Mimořádné zasedání rady územního sdružení musí být svoláno, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů územního sdružení nebo předseda kontrolní komise.

(5) Nesvolá-li představenstvo územního sdružení mimořádné zasedání rady územního sdružení do 30 dnů od doručení podnětu, může ten, kdo podnět podal podle odstavce 4, svolat zasedání rady územního sdružení na náklady rady územního sdružení sám.

(6) Do působnosti rady územního sdružení náleží zejména

- a) rozhodovat o opatřeních k plnění úkolů uložených územní konferencí a sněhem,
- b) usnášet se o návrzích a opatřeních organizačního a personálního charakteru v územním sdružení pro zasedání územní konference,
- c) jednat a usnášet se o plnění opatření předkládaných představenstvem územního sdružení ve věcech náležejících do jeho působnosti a o opatřeních a závěrech kontrolní komise územního sdružení,
- d) projednat a schvalovat operativní opatření v oblasti organizace, činnosti a hospodaření územního sdružení v návaznosti na řídicí akty orgánů svazu,
- e) rozhodovat o opatřeních podle závěrů a návrhů kontrolní komise územního sdružení,
- f) jednat a usnášet se o návrzích a podnětech základních organizací; projednat návrhy a podněty základních organizací přednesené na zasedáních zástupců všech základních organizací,
- g) zřizovat odborné a pracovní komise územního sdružení a jednat o jejich závěrech,
- h) rozhodovat o účasti územního sdružení v krajské koordinační radě, volit do ní své zástupce a hodnotit jejich činnost; rozhodovat o záležitostech k projednání v krajské koordinační radě,
- i) přijímat právnické osoby za členy svazu a organizovat jejich činnost v rámci svazu,
- j) projednat a schvalovat rozpočet a hospodaření územního sdružení v jednotlivých letech svého funkčního období,
- k) kooptovat podle § 4 odst. 4 těchto stanov člena rady územního sdružení, představenstva územního sdružení a kontrolní komise územního sdružení,
- l) rozhodovat o dobrovolném zrušení územního sdružení s likvidací nebo bez likvidace na návrh dvou třetin členů územního sdružení v něm sdružených,
- m) rozhodovat v působnosti územního sdružení o zrušení základní organizace s likvidací podle § 35 odst. 3 těchto stanov,
- n) rozhodovat o zrušení základní organizace bez likvidace podle § 35 odst. 5 těchto stanov na návrh dvou třetin členů územního sdružení v něm sdružených.

(7) K rozhodnutí podle odstavce 6 písm. j) a k) je zapotřebí dvou třetin hlasů přítomných členů rady územního sdružení; k rozhodnutí podle odstavce 6 písm. l), m) a n) je zapotřebí dvou třetin hlasů všech členů rady územního sdružení.

(8) Není-li možné u územního sdružení, které má 20 a méně základních organizací, zvolit vedle kontrolní komise územního sdružení radu územního sdružení s počtem delegátů nejméně jedné třetiny základních organizací, rada územního sdružení se nevolí a její působnost vykonává představenstvo územního sdružení.

§ 20

Představenstvo územního sdružení

(1) Představenstvo územního sdružení jako statutární orgán územního sdružení zastupuje územní sdružení navenek.

(2) Předseda územního sdružení je představitelem územního sdružení, zastupuje územní sdružení navenek a jedná jeho jménem.

(3) Místopředsedové územního sdružení zastupují na základě pověření předsedu územního sdružení při výkonu jeho pravomocí a územní sdružení v oblastech své působnosti podle usnesení územní konference.

(4) Představenstvo územního sdružení se schází dle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně.

(5) Do působnosti představenstva územního sdružení náleží zejména

- a) projednat a předložit návrhy pro zasedání rady územního sdružení,
 - b) připravit k projednání plán činnosti a rozpočet rady územního sdružení,
 - c) hospodařit s finančními prostředky v rámci schváleného plánu činnosti a rozpočtu rady územního sdružení,
 - d) rozhodovat v naléhavých případech o věcech příslušejících do působnosti rady územního sdružení; s rozhodnutím musí seznámit radu územního sdružení na jejím nejbližším zasedání,
 - e) po předchozím projednání s příslušnými základními organizacemi navrhnout jejich členy radě územního sdružení jako zástupce základní organizace ke kooptaci do rady územního sdružení,
 - f) zajistit prostřednictvím svazu, po doručení usnesení zakladatele o založení základní organizace, zápis základní organizace ve veřejném rejstříku; s usnesením zakladatele o založení základní organizace seznámit radu územního sdružení na jejím nejbližším zasedání,
 - g) zajistit prostřednictvím svazu, po doručení rozhodnutí členské schůze o zrušení nebo přeměně základní organizace, výmaz základní organizace ve veřejném rejstříku; s rozhodnutím členské schůze o zrušení nebo rozdělení základní organizace seznámit radu územního sdružení na jejím nejbližším zasedání.
- (6) Nejsou-li v orgánech územního sdružení zastoupeny všechny základní organizace, svolá představenstvo územního sdružení nejméně jedenkrát ročně vedle řádného zasedání rady územního sdružení zasedání zástupců všech základních organizací územního sdružení, kde je zejména informuje o
- a) činnosti rady územního sdružení od posledního zasedání zástupců všech základních organizací,
 - b) rozpočtu územního sdružení,
 - c) hospodaření územního sdružení,
 - d) způsobu projednání návrhů a podnětů základních organizací přednesených na zasedání zástupců všech základních organizací.

(7) V případech, kdy podle § 19 odst. 8 těchto stanov nebyla zřízena rada územního sdružení, vykonává představenstvo územního sdružení její působnost.

(8) Neodkladné záležitosti příslušející do působnosti představenstva může řešit předseda územního sdružení, případně pověřený člen představenstva územního sdružení. Přijaté opatření předkládají představenstvu ke schválení na jeho nejbližším zasedání.

(9) Rozhodnutí představenstva územního sdružení ve věcech jeho působnosti jsou pro činnost orgánů a členů územního sdružení závazná.

HLAVA III SVAZ

§ 21

Sněm Českého zahrádkářského svazu

(1) Sněm je shromáždění delegátů všech členů svazu volených na územní konferenci z delegátů územní konference zvolených na členské schůzi základní organizace.

(2) Sněm rozhoduje o koncepčním a hlavním zaměření svazu.

(3) Do působnosti sněmu zejména náleží

- a) určit hlavní zaměření činnosti a programovou orientaci svazu pro příští volební období,
 - b) hodnotit činnost orgánů svazu a určovat hlavní zaměření jejich činnosti pro příští volební období,
 - c) stanovit složení orgánů svazu, volit a odvolávat jejich členy,
 - d) schvalovat výsledky hospodaření svazu za uplynulé volební období a stanovit zásady hospodaření pro příští volební období,
 - e) schvalovat stanovy, jednací a volební řád a rozhodovat o jejich změnách,
 - f) rozhodovat o zrušení svazu s likvidací nebo o jeho přeměně.
- (4) K rozhodnutí podle odstavce 3 písm. e) je zapotřebí dvou třetin hlasů přítomných delegátů sněmu, k rozhodnutí podle odstavce 3 písm. f) je zapotřebí dvou třetin hlasů všech delegátů sněmu.

§ 22

Republiková rada

(1) Republiková rada realizuje působnost nejvyššího orgánu svazu na svých zasedáních v mezidobí mezi zasedáními sněmu. Je složena ze zástupců všech územních sdružení zvolených sněmem.

(2) Republiková rada zasedá nejméně jednou ročně.

(3) Mimořádné zasedání republikové rady musí být svoláno, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů republikové rady nebo předseda kontrolní komise.

(4) Nesvolá-li představenstvo mimořádné zasedání republikové rady do 30 dnů od doručení podnětu, může ten, kdo podnět podal podle odstavce 3, svolat zasedání republikové rady na náklady republikové rady sám.

(5) Do působnosti republikové rady náleží zejména

- a) rozhodovat o opatřeních k plnění úkolů uložených sněmem,
 - b) stanovit počátek a konec funkčního období členů volených orgánů svazu a organizačních jednotek,
 - c) schvalovat v mezidobí mezi zasedáními sněmu změnu stanov, jednacího a volebního řádu,
 - d) projednat a schvalovat rozpočet orgánů svazu, účetní závěrku a zprávy o hospodaření v jednotlivých letech svého funkčního období,
 - e) projednat a schvalovat svazové vnitřní normy a operativní opatření svazu v oblasti organizace, činnosti a hospodaření svazu a jeho organizačních jednotek a jejich změny v návaznosti na změny v jiných právních předpisech,
 - f) zřizovat odborné a pracovní komise svazu,
 - g) jednat a usnášet se o návrzích územních orgánů svazu, odborných a pracovních komisí,
 - h) kooptovat podle § 4 odst. 4 těchto stanov člena republikové rady, představenstva svazu, kontrolní komise svazu a rozhodčí komise,
 - i) jednat a rozhodovat ve věcech vzniku, zániku a přeměny územních sdružení; při přeměně nebo zrušení územního sdružení rozhodnout o organizačním zařazení základních organizací v působnosti zanikajícího územního sdružení,
 - j) uskutečňovat vlastní nakladatelskou a vydavatelskou činnost,
 - k) projednat a schvalovat plán činnosti a zahraničních styků,
 - l) zřizovat svépomocný fond a další fondy pro rozvoj zahrádkářské činnosti,
 - m) zřizovat Ústředí svazu a schvalovat jeho statut,
 - n) jednat a usnášet se o plnění opatření předkládaných představenstvem ve věcech náležejících do jeho působnosti a schvalovat jeho neodkladná opatření činěná v rámci působnosti republikové rady,
 - o) rozhodovat o opatřeních kontrolní komise svazu s výjimkou věcí náležejících do výlučné působnosti sněmu,
 - p) stanovit výši, splatnost a distribuci členského příspěvku,
 - q) stanovit způsob rozdělování členského příspěvku mezi svaz a organizační jednotky.
- (6) K rozhodnutí podle odstavce 5 písm. n), o) a p) je zapotřebí dvou třetin hlasů přítomných členů republikové rady; k rozhodnutí podle odst. 5 písm. q) je zapotřebí dvou třetin hlasů všech členů republikové rady.

§ 23

Představenstvo svazu

(1) Představenstvo svazu je statutárním orgánem svazu a je složeno z

- a) předsedy svazu,
- b) místopředsedů svazu v počtu stanoveném sněmem, z nichž jeden může být zvolen prvním místopředsedou,
- c) případně dalších členů představenstva v počtu stanoveném sněmem.

(2) Předseda svazu je představitelem svazu a jedná jeho jménem; navenek zastupuje svaz dle § 38 odst. 2 těchto stanov.

(3) Místopředsedové svazu zastupují na základě pověření předsedu svazu při výkonu jeho pravomocí a svaz v oblastech své působnosti stanovené sněmem.

(4) Představenstvo svazu koordinuje činnost svazu mezi zasedáními republikové rady podle jejího usnesení. Rozhoduje o otázkách, které nejsou vyhrazeny stanovami republikové rady, nebo jejichž rozhodnutí si republiková rada vyhradila.

(5) Představenstvo svazu se schází dle potřeby, nejméně však jedenkrát měsíčně. Za svou činnost odpovídá republikové radě v mezidobí mezi zasedáními sněmu.

(6) Do působnosti představenstva svazu náleží zejména

- a) zastupovat svaz navenek a jednat jeho jménem,
 - b) svolat a organizovat zasedání sněmu a republikové rady a připravit podklady k jejich zasedání; připravit kandidátku pro volby do představenstva svazu, kontrolní komise svazu a rozhodčí komise svazu,
 - c) organizovat opatření k plnění úkolů uložených sněmem a republikovou radou při působnosti nejvyššího orgánu svazu v mezidobí konání sněmu,
 - d) připravit podklady k činnosti republikové rady při plnění její působnosti jako nejvyššího orgánu svazu mezi konáními sněmu,
 - e) připravit rozpočet orgánů svazu a podklady pro jeho hodnocení,
 - f) připravit návrhy řídicích aktů a vnitrosvazových norem celosvazového charakteru a zajistit jejich realizaci,
 - g) organizovat a řídit činnost odborných a pracovních komisí v oblastech vymezené působností a připravit realizaci jejich závěrů, rozhodovat o závěrech a doporučeních komisí v oblastech vymezené působností,
 - h) zajistit řízení Ústředí svazu a jeho činnost,
 - i) operativně řešit záležitosti náležející do působnosti republikové rady v období mezi jejími zasedáními, pokud nesnesou odkladu; tato řešení podléhají dodatečnému schválení republikovou radou,
 - j) organizovat pravidelná oblastní shromáždění zástupců územních sdružení k řešení aktuálních problémů a zajištění informovanosti v mezidobí zasedání republikové rady,
 - k) schvalovat návrhy komise pro finance a ekonomiku na poskytnutí příspěvků z fondů svazu organizačním jednotkám podle zásad, schválených republikovou radou.
- (7) Neodkladné záležitosti příslušející do působnosti představenstva svazu nebo republikové rady může řešit předseda, místopředsedové a tajemník svazu. Přijátá opatření předkládají představenstvu svazu ke schválení na jeho nejbližším zasedání.

HLAVA IV

KONTROLNÍ A ROZHODČÍ KOMISE SVAZU

§ 24

Kontrolní komise

(1) Činnost kontrolní komise ve svazu upravuje vnitřní svazový předpis, který je pro členy kontrolní komise závazný.

(2) Kontrolní komise dohlíží, jsou-li záležitosti orgánů svazu, organizačních jednotek a dalších svazových institucí řádně vedeny a je-li jejich činnost v souladu s jinými právními předpisy, stanovami a dalšími vnitřními svazovými předpisy a kontroluje plnění rozhodnutí nejvyšších orgánů svazu a organizačních jednotek na všech úrovních.

(3) Kontrolní komise odpovídá za svou činnost nejvyššímu orgánu svazu nebo organizační jednotky, jímž předkládá zprávu o činnosti za uplynulé období s návrhy na opatření.

(4) Kontrolní komise řeší v rámci své působnosti sporné záležitosti ve smyslu § 10 odst. 1 písm. g) těchto stanov.

(5) Členové kontrolní komise mohou v rámci své působnosti nahlížet do dokladů orgánů svazu, organizačních jednotek a dalších svazových institucí a požadovat od jejich členů a dalších členů svazu vysvětlení k jednotlivým záležitostem.

(6) Předseda kontrolní komise a členové kontrolní komise jsou oprávněni účastnit se zasedání orgánu svazu a organizačních jednotek s hlasem poradním; v rámci své působnosti mohou předkládat návrhy.

§ 25

Kontrolní komise základní organizace

(1) Kontrolní komise základní organizace má nejméně 3 členy, z nichž jeden je předseda kontrolní komise.

(2) Kontrolní komise základní organizace zasedá dle potřeby, nejméně dvakrát ročně.

(3) Do působnosti kontrolní komise základní organizace náleží zejména

- a) předkládat členské schůzi návrhy na opatření k odstranění příčin nedostatků zjištěných při provádění pravidelných kontrol,

-) předkládat své závěry a návrhy na řešení nedostatků, zjištěných při své činnosti v období mezi konáním zasedání členské schůze, výboru jako statutárnímu orgánu základní organizace,
 - c) provádět průběžně kontrolu hospodaření základní organizace a nejméně jednou za půl roku hodnotit činnost výboru v této oblasti,
 - d) hodnotit účinnost a efektivitu opatření výboru při plnění úkolů v jeho působnosti,
 - e) přezkoumat sporné záležitosti ve věcech voleb do orgánů základní organizace a odvolání jejich členů z funkcí,
 - f) přezkoumat rozhodnutí výboru o uložení pořádkového opatření,
 - g) provést šetření na základě žádosti, podnětu nebo stížnosti člena svazu o porušení stanov a jiných právních předpisů zvláště závažným způsobem a upozornit členskou schůzi nebo výbor na nedostatky s návrhy na přijetí nezbytných opatření,
 - h) spolupracovat s kontrolní komisí územního sdružení nebo svazu při šetření ve věcech konaných tímto orgánem.
- (4) Pokud není kontrolní komise základní organizace u základní organizace s počtem do 20 členů zřízena, přebírá její působnost (kromě kontroly účetnictví) podle § 26 odst. 3 písm. k) těchto stanov kontrolní komise územního sdružení.
- (5) V případě, kdy kontrolní komise základní organizace není u základní organizace s počtem do 20 členů zřízena, kontrolu účetnictví základní organizace provádí revizor účtů základní organizace, který má právo zúčastnit se zasedání výboru s hlasem poradním.

§ 26

Kontrolní komise územního sdružení

- (1) Kontrolní komise územního sdružení má nejméně 3 členy, z nichž jeden je předseda kontrolní komise.
- (2) Kontrolní komise územního sdružení zasedá dle potřeby, nejméně dvakrát ročně.
- (3) Do působnosti kontrolní komise územního sdružení náleží zejména
- a) předkládat územní konferenci a v mezidobí jejího zasedání radě územního sdružení návrhy na opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole plnění přijatých závěrů územní konference,
 - b) provádět průběžně, nejméně však jedenkrát za půl roku, kontrolu hospodaření orgánů územního sdružení a hodnocení jejich činností v této oblasti,
 - c) hodnotit účinnost a efektivitu opatření orgánů územního sdružení při plnění úkolů v jejich působnosti,
 - d) předkládat v období mezi konáním územní konference své závěry a návrhy na řešení zjištěných nedostatků představenstvu územního sdružení,
 - e) přezkoumat na návrh dotčených orgánů nebo na základě vlastního zjištění sporné záležitosti mezi územním sdružením a základní organizací, vztahující se k jejich působnosti při řízení a kontrole,
 - f) přezkoumat sporné záležitosti ve věcech voleb do orgánů územního sdružení a základní organizace a odvolání jejich členů z funkcí,
 - g) přezkoumat rozhodnutí o zrušení základní organizace v územním sdružení,
 - h) přezkoumat rozhodnutí výboru o uložení pořádkového opatření, neučinila-li tak kontrolní komise základní organizace
 - i) spolupracovat s kontrolní komisí svazu při šetření ve věcech konaných tímto orgánem podle § 27 odst. 4 písm. g) až i) těchto stanov,
 - j) poskytovat pomoc kontrolní komisí základní organizace,
 - k) v případech, kdy kontrolní komise není podle § 25 odst. 4 těchto stanov u základní organizace zřízena, přebírá její působnost (kromě revize účtů); její opatření jsou pro činnost orgánů základních organizací závazná,
 - l) při nečinnosti kontrolního orgánu základní organizace, vykonává dle vlastního rozhodnutí nebo dle žádosti orgánů základní organizace a jejich členů kontrolní činnost. Kontrolní komise územního sdružení může provádět revizi hospodaření základní organizace ve spolupráci s kontrolní komisí základní organizace nebo s revizorem účtů základní organizace.

§ 27

Kontrolní komise svazu

- (1) Kontrolní komise svazu je nejvyšším kontrolním orgánem svazu.
- (2) Kontrolní komise svazu má alespoň 7 členů, z nichž 1 je předseda kontrolní komise svazu.
- (3) Kontrolní komise svazu zasedá dle potřeby, nejméně však dvakrát ročně.
- (4) Do působnosti kontrolní komise svazu náleží zejména
- a) předkládat sněmu a v období mezi konáním sněmu republikové radě návrhy na opatření k odstranění příčin nedostatků při určení hlavního zaměření na další funkční období,
 - b) provádět průběžně kontrolu hospodaření orgánů svazu a nejméně jednou za půl roku hodnotit jejich činnost v této oblasti,
 - c) hodnotit účinnost a efektivitu opatření orgánů svazu při plnění úkolů v jejich působnosti,
 - d) předkládat v období mezi konáním sněmu své závěry a návrhy na řešení nedostatků, zjištěných při své činnosti, představenstvu svazu jako statutárnímu orgánu svazu a republikové radě jako nejvyššímu orgánu svazu mezi konáním sněmu,
 - e) metodicky usměrňovat a koordinovat činnost kontrolních komisí organizačních jednotek,
 - f) provést šetření na základě žádosti nebo podnětu orgánů svazu, organizačních jednotek svazu a stížností členů svazu o porušení stanov a jiných právních předpisů zvláště závažným způsobem na příslušných organizačních stupních svazu; upozornit příslušné orgány svazu a organizační jednotky na nedostatky s návrhy na přijetí nezbytných opatření,
 - g) provádět kontrolu na základě vlastního rozhodnutí či rozhodnutí nejvyššího orgánu svazu ve věcech využívání dotací ze svazových fondů, ze státního rozpočtu a od jiných veřejných institucí,
 - h) provádět kontrolu na základě vlastního rozhodnutí či rozhodnutí nejvyššího orgánu svazu ve věcech zrušení a zániku svazu, územního sdružení a základní organizace,
 - i) při nečinnosti kontrolních orgánů organizačních jednotek ve zvláště závažných případech vykonávat dle vlastního rozhodnutí nebo žádosti územních orgánů svazu kontrolní činnost na této úrovni; její doporučení jsou pro činnost územních orgánů svazu závazná.
- (5) Závěry kontrolních zjištění členů kontrolní komise svazu tvoří závazný podklad pro rozhodnutí příslušných orgánů svazu a organizačních jednotek k odstranění nedostatků a jejich příčin.

§ 28

Rozhodčí komise svazu

- (1) Činnost rozhodčí komise ve svazu upravuje zvláštní směrnice, která je pro členy rozhodčí komise závazná.
- (2) Členem rozhodčí komise, může být jen bezúhonná, zletilá a plně svéprávná osoba, která ve svazu nepůsobí jako člen statutárního orgánu nebo kontrolní komise svazu.
- (3) Rozhodčí komise má alespoň 5 členů, z nichž jeden je předseda rozhodčí komise.
- (4) Rozhodčí komise zasedá dle potřeby, nejméně však jedenkrát ročně.
- (5) Do působnosti rozhodčí komise náleží zejména
- a) přezkoumat na návrh dotčených orgánů svazu nebo organizačních jednotek nebo na základě vlastního zjištění sporné záležitosti mezi orgány svazu a organizačních jednotek s účastí orgánů svazu, vztahující se k jejich působnosti při řízení a kontrole svazu a jeho organizačních jednotek,
 - b) přezkoumat sporné záležitosti ve věcech voleb do orgánů svazu a odvolání jejich členů z funkcí,
 - c) přezkoumat rozhodnutí o zrušení organizační jednotky svazu,
 - d) přezkoumat rozhodnutí výboru ve sporu mezi členem svazu a základní organizací o placení členského příspěvku,
 - e) přezkoumat rozhodnutí členské schůze o vyloučení člena ze svazu,
 - f) řešit v rámci své působnosti sporné záležitosti ve smyslu § 10 odst. 1 písm. g) těchto stanov.
 - g) rozhodovat ve věcech náležejících do její působnosti; jejich rozhodnutí jsou pro strany sporu a pro orgány svazu a orga-

nizačních jednotek příslušné činit opatření k realizaci rozhodnutí závazná.

(6) Členové rozhodčí komise mohou v rámci své působnosti nahlízet do dokladů svazu, územního sdružení a základní organizace a požadovat od členů představenstva svazu a územního sdružení, členů výboru a dalších členů svazu nebo od zaměstnanců svazu, vysvětlení k jednotlivým záležitostem.

(7) Předseda rozhodčí komise a členové rozhodčí komise jsou oprávněni účastnit se zasedání orgánu svazu a organizačních jednotek s hlasem poradním; v rámci své působnosti mohou předkládat návrhy.

HLAVA V DALŠÍ SVAZOVÉ INSTITUCE

§ 29

Ústředí svazu

(1) Ústředí svazu zabezpečuje plnění úkolů a usnesení orgánů svazu, metodickou pomoc územním sdružením a základním organizacím.

(2) Činnost Ústředí svazu se řídí Statutem, který schvaluje republiková rada.

(3) Řízení a činnost Ústředí svazu zabezpečuje představenstvo svazu prostřednictvím určeného funkcionáře představenstva svazu nebo pověřeného pracovníka Ústředí svazu.

§ 30

Odborné komise a pracovní komise

(1) Odborné a pracovní komise jsou poradními orgány svazu a organizačních jednotek.

(2) Odborné a pracovní komise zřizují republiková rada, rada územního sdružení a výbor, kterým jsou odpovědní.

(3) Odborné a pracovní komise jsou převážně složeny z členů rady územního sdružení, republikové rady a dalších odborníků.

(4) Odborné a pracovní komise zejména

- a) navrhuji vhodnou orientaci svazu v rámci svěřené problematiky,
- b) zpracovávají vzorové postupy pro členy svazu,
- c) zjišťují nedostatky v činnosti a navrhuji nápravná opatření,
- d) ve vymezených případech zastupují a hájí zájmy svazu navenek,
- e) pořádají odborné akce a další akce.

(5) Jsou-li závěry odborných a pracovních komisí schváleny příslušnými statutárními orgány, jsou pro všechny orgány a instituce, jejichž činnosti se týkají, závazné.

§ 31

Krajská koordinační rada

(1) Krajská koordinační rada není pobočným spolkem a nemá vlastní právní osobnost.

(2) Krajskou koordinační radu tvoří delegáti územních sdružení pověřeni radou územního sdružení k zastupování jejich organizací ve styku s krajskými mimosvazovými institucemi.

(3) Krajská koordinační rada volí ze svých členů předsedu, který svolává zasedání, připravuje návrh činnosti a pořizuje zápisy zasedání.

(4) Krajská koordinační rada jedná a schází se podle potřeby nebo požádá-li o to nejméně jedna třetina jejích členů.

(5) Do působnosti Krajské koordinační rady náleží zajišťovat zájmy a potřeby územních sdružení a základních organizací v kraji navenek. Za tímto účelem vystupuje jménem územních sdružení a základních organizací v kraji ve styku s orgány státní správy a dalšími institucemi v kraji a s kraji jako vyššími územními samosprávnými celky.

(6) Na návrh Krajské koordinační rady vystupují jménem svazu navenek při konkrétních jednáních s krajskými orgány v rozsahu zmocnění statutárním orgánem svazu předseda Krajské koordinační rady spolu s dalším jejím členem.

ČÁST TŘETÍ HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM SVAZU A JEHO ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK

§ 32

Hospodaření s majetkem

(1) Svaz a organizační jednotky jako samostatné právnické osoby hospodaří s majetkem, který je v jejich vlastnictví, v souladu s jinými právními předpisy a podle zásad vydaných republikovou radou.

(2) Majetek svazu a organizačních jednotek tvoří hmotný a nehmotný majetek, fondy, pohledávky a jiná majetková práva.

(3) Ve vlastnictví svazu je majetek, který svaz vlastní, nebo který získal jménem svazu pro potřeby svazu.

(4) Ve vlastnictví organizačních jednotek je majetek vytvořený nebo získaný základní organizací nebo územním sdružením jejich jménem pro vlastní potřebu.

(5) Základní organizace, územní sdružení a svaz jako celek hospodaří se svým majetkem samostatně v rámci své právní osobnosti a mohou jej mezi sebou vzájemně převádět a disponovat s ním v rozsahu vlastnických práv.

(6) Představenstvo svazu jako statutární orgán svazu spravuje finanční fondy svazu na základě „Statutu fondů“ svazu.

(7) Zdrojem majetku základní organizace, územního sdružení a svazu je zejména

- a) hmotný majetek a majetková práva,
- b) podíl z členských příspěvků,
- c) účelové příspěvky,
- d) výnosy z akcí svazu a organizačních jednotek organizovaných v souladu s posláním svazu,
- e) dary, dotace, případně jiné příspěvky státu, územních samosprávných celků a dalších organizací,
- f) výnosy z kapitálových vkladů a úroky,
- g) vlastní příjmy.

ČÁST ČTVRTÁ

PŘEMĚNA SVAZU NEBO JEHO ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK

§ 33

Přeměna

(1) Svaz nebo jeho organizační jednotky mohou být zrušeny přeměnou rozhodnutím příslušného orgánu; při přeměně se organizace zrušuje bez likvidace dnem účinnosti přeměny.

(2) Přeměnou základní organizace je

a) fúze

1. sloučení – nejméně jedna ze základních organizací zaniká; práva a povinnosti zanikajících základních organizací přecházejí na jedinou z nich jako na nástupnickou základní organizaci,
2. splynutí – zanikají všechny základní organizace a vzniká nová základní organizace, jako základní organizace nástupnická,
- b) rozdělení

1. sloučením – při rozdělení sloučením uzavírají zúčastněné základní organizace smlouvu o rozdělení,
2. založením nových základních organizací – při rozdělení se založením nových základních organizací vyhotoví rozdělovaná základní organizace projekt rozdělení.

(3) Ustanovení o přeměně základní organizace se na územní sdružení a svaz použijí obdobně.

§ 34

Nakládání s majetkem při přeměně

(1) Při fúzi základní organizace se současně se smlouvou o fúzi zpracovává výkaz majetku a závazků všech zúčastněných základních organizací, ne starší než 6 měsíců, k seznámení všech členů svazu ještě před zasedáním členské schůze, která bude smlouvu o fúzi schvalovat.

(2) Při rozdělení sloučením obsahuje smlouva o rozdělení určení, jaký majetek a závazky zanikající základní organizace přejímají nástupnické základní organizace.

(3) Při rozdělení se založením nových základních organizací obsahuje projekt rozdělení určení, jaký majetek a závazky zanikající základní organizace přejímají nástupnické základní organizace.

ČÁST PÁTÁ

ZRUŠENÍ, LIKVIDACE A ZÁNİK SVAZU NEBO JEHO ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK

§ 35 **Zrušení**

(1) Svaz nebo jeho organizační jednotky se zrušují právním jednáním, rozhodnutím soudu nebo z dalších důvodů stanovených zákonem. Zrušením svazu se zrušují i organizační jednotky svazu a další svazové instituce.

(2) Dobrovolným zrušením s likvidací může dojít ke zrušení

- a) základní organizace rozhodnutím členské schůze,
- b) územního sdružení rozhodnutím konference územního sdružení podle ust. § 18 písm. j) nebo rozhodnutím rady územního sdružení podle ust. § 19 odst. 2,
- c) svazu rozhodnutím sněmu.

(3) Rada územního sdružení může rozhodnout o zrušení základní organizace s likvidací, je-li základní organizace

- a) nefunkční a po dobu více jak dvou let nevyvíjí žádnou činnost,
- b) nezapojuje-li se do činnosti územního sdružení, nebo
- c) vykonává svoji činnost v rozporu se stanovami, vnitrosvazovými normami nebo jinými právními předpisy.

(4) Republiková rada může rozhodnout o zrušení územního sdružení s likvidací z důvodů uvedených v odstavci 3 písm. a) a c) nebo zaniknou-li potřeby, pro které územní sdružení vzniklo.

(5) Zrušení základní organizace, územního sdružení nebo svazu s likvidací podle odstavce 2, 3 a 4 se provede pouze v případě, že základní organizace, územní sdružení nebo svaz vlastní majetek. V případě, že základní organizace, územní sdružení nebo svaz nevlastní majetek, nemá žádné závazky ani pohledávky, se provede zrušení bez likvidace.

§ 36 **Likvidace**

(1) Likvidace majetku svazu nebo organizačních jednotek se provádí vždy při zrušení svazu s likvidací. Svaz, nebo organizační jednotka vstupuje do likvidace dnem, kdy je zrušena. Vstup do likvidace a likvidátor se zapisují do veřejného rejstříku.

(2) Účelem likvidace je vypořádat majetek zrušeného svazu nebo organizační jednotky, vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jež vyplyne z likvidace (likvidační zůstatek).

(3) Likvidátora povolá statutární orgán zanikajícího svazu nebo organizační jednotky.

(4) Nelze-li povolat likvidátora jinak, jmenuje soud likvidátorem i bez jeho souhlasu některého z členů statutárního orgánu. Není-li to možné, jmenuje soud likvidátorem i bez jeho souhlasu některého člena zanikajícího subjektu.

(5) Likvidátor nabídne likvidační zůstatek základní organizace právním subjektům v tomto pořadí

- a) členům svazu zrušené základní organizace v rozsahu jakým se podíleli na pořízení majetku,
- b) nástupnické základní organizaci,
- c) územnímu sdružení,
- d) svazu jako celku.

(6) Likvidátor nabídne likvidační zůstatek územního sdružení právním subjektům v tomto pořadí

- a) základním organizacím, které jsou členy územního sdružení,
- b) svazu jako celku.

(7) Nelze-li s likvidačním zůstatkem naložit podle odstavce 5 a 6, nabídne likvidátor likvidační zůstatek

- a) spolku s účelem obdobným, není-li to možné
- b) obci, na jejímž teritoriu má organizační jednotka svazu sídlo;

Neprijme-li obec nabídku do dvou měsíců, nabývá likvidační zůstatek kraj, na jehož teritoriu má organizační jednotka sídlo.

§ 37 **Zánik**

(1) Základní organizace, územní sdružení nebo svaz zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku.

(2) Svaz nezanikne dříve, než zaniknou všechny jeho organizační jednotky.

ČÁST ŠESTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 38

Zastupování svazu a jeho organizačních jednotek

(1) Základní organizaci navenek obvykle zastupují dva členové statutárního orgánu uvedení ve spolkovém rejstříku; u základní organizace, kde je v postavení statutárního orgánu jen předseda základní organizace, zastupuje organizaci sám.

(2) Svaz jako celek a územní sdružení navenek obvykle zastupují dva členové statutárního orgánu uvedení ve spolkovém rejstříku.

(3) Je-li k platnosti právních jednání předepsána písemná forma, je obvykle třeba podpisů dvou oprávněných zástupců svazu nebo organizační jednotky, pokud předseda základní organizace s počtem do 20 členů nevystupuje ve smyslu odstavce 1 jako statutární orgán samostatně.

(4) Jednotlivé orgány svazu a organizačních jednotek mohou zmocnit k zastupování, na základě a v rozsahu zástupčího oprávnění uvedeném v písemné plné moci, jiné členy svazu nebo organizační jednotky, pracovníky svazu nebo další fyzické nebo právnické osoby.

§ 39 **Odpovědnost**

(1) Orgán svazu zavazuje protiprávní čin, kterého se při plnění svých úkolů dopustil člen voleného orgánu, zaměstnanec nebo jiný jeho zástupce vůči třetí osobě.

(2) Hmotnou a právní odpovědnost za provedenou právní jednání a za hospodaření s majetkem svazu nesou statutární zástupci uvedení v § 38 odst. 1 a 2 těchto stanov.

(3) Zástupce podle § 38 odst. 4 těchto stanov zodpovídá za provedenou právní jednání v rozsahu svého zmocnění; za případnou škodu způsobenou právním jednáním zástupcem orgány svazu odpovídají, pokud třetí osoba nemohla vědět, že zástupce koná nad rámec svého zmocnění. Náhradu vzniklé škody orgány svazu uplatní vůči zástupci.

(4) Zaměstnanci orgánů svazu a organizačních jednotek mají odpovědnost v rozsahu své funkční působnosti.

§ 40 **Zrušovací ustanovení**

Zrušují se

1. Stanovy schválené republikovou radou dne 16. listopadu 2013, účinnost od 1. ledna 2014 ve znění pozdějších změn.

2. Jednací a volební řád orgánů Českého zahrádkářského svazu z. s. schválený republikovou radou dne 15. března 2014.

§ 41 **Platnost a účinnost**

(1) Tyto stanovy nabývají platnosti schválením sněmem Českého zahrádkářského svazu, z. s. dne 24. listopadu 2019.

(2) Tyto stanovy nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2020.

Stanislav Kozlík
předseda svazu

Ing. Marta Pawlicová
tajemník svazu

VÝKLAD KE STANOVÁM ČESKÉHO ZAHŘÁDKÁŘSKÉHO SVAZU, z. s.

ÚVOD

Stanovy Českého zahrádkářského svazu, z. s. (dále jen „stanovy“) jsou základním dokumentem, bez jejichž přijetí by nebylo možno spolek Český zahrádkářský svaz, z. s. založit. Nové znění akceptuje především změny v občanském zákoníku. Nově koncipovaná právní konstrukce stanov nahrazuje stanovy schválené republikovou radou dne 16. listopadu 2013 s účinností od 1. ledna 2014 ve znění pozdějších změn. Členové orgánů svazu a organizačních jednotek proto musí mít velmi dobrou znalost stanov, aby tak mohli jejich jednotlivá ustanovení v praktické činnosti uplatňovat.

ČÁST PRVNÍ HLAVA I

K § 1 a § 2

Úvodní ustanovení stanov upravují v Hlavě I, především postavení Českého zahrádkářského svazu, z. s. (dále jen „svaz“) a jeho organizačních jednotek v právním systému České republiky, jako soukromoprávní korporace a spolku podle ust. § 210 až § 231 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), a působnost svazu a jeho organizačních jednotek z uvedených zákonných ustanovení vyplývající.

Vedle základních evidenčních a identifikačních údajů, jejichž přesná aplikace je velmi podstatná pro zakotvení svazu včetně jeho organizačních jednotek v systému složek právního systému, spočívá v těchto ustanoveních **zásadní význam ve vymezení svazu včetně jeho organizačních jednotek jako právních subjektů s charakterem samostatných právnických osob s vlastní právní osobností (dříve právní subjektivitou)**, která představuje způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti, tj. jednat svým jménem samostatně a nést za svá jednání vlastní odpovědnost – viz zejm. ust. § 15 a násl., § 118 a násl., § 161 až § 167, § 228 až § 229 občanského zákoníku.

Působnost svazu a jeho organizačních jednotek je vyjádřena zejména ustanovením § 2 stanov o účelu a předmětu činnosti svazu a jeho organizačních jednotek, přičemž úvodem těchto ustanovení je charakterizována zahrádkářská činnost jako „soubor všech činností při pěstování ovoce, zeleniny, vinné révy, květin a dalších rostlin včetně jejich zpracování, úpravy a ochrany před škodlivými vlivy s aktivním podílem na tvorbě a ochraně životního prostředí a krajinného vzhledu“.

Tuto definici pak konkretizují ustanovení o hlavní činnosti svazu a jeho organizačních jednotek včetně vedlejších hospodářských činností (ust. § 2 odst. 3 a 4 stanov), přičemž ze zákona plyne, že **hlavní činností spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen** (viz ust. § 217 odst. 2 občanského zákoníku), a „vedlejší hospodářskou činnost spočívající v podnikání nebo jiné výdělečné činnosti může spolek (svaz) provozovat, je-li jí podpořena hlavní činnost nebo její účel spočívá v hospodárném využití spolkového (svazového) majetku (viz rovněž citované ustanovení občanského zákoníku)“.

HLAVA II

K § 3 a § 4

Tato ustanovení dále konkretizují základní organizační principy, když v ust. § 3 stanov upravují organizační strukturu orgánů svazu a jeho organizačních jednotek a svazových institucí.

V ust. § 4 stanov podrobně stanoví způsob jejich zřízení, jejich funkčnost včetně postavení členů orgánů svazu a organizačních jednotek. Dále vymezuje základní zásady jejich kompatibility včetně výjimek pro speciální (kontrolní a rozhodčí) orgány, včetně základních zásad kompetence orgánů svazu a jeho organizačních jednotek a účinnost jejich rozhodování. Podrobnosti zejména v oblasti řízení pak upravuje Jednací a volební řád orgánů svazu a organizačních jednotek (dále jen „JVŘ“).

Zásadně jsou zde upravena zejména specifika neslučitelnosti funkcí v řídicích, kontrolních či rozhodčích orgánech, včetně osob blízkých (viz ust. § 262 odst. 2, § 266 odst. 2 s ohledem na § 22 občanského zákoníku). Platnost a účinnost rozhodování všech orgánů svazu a organizačních jednotek jsou výslovně vyjádřeny zásadou souladu rozhodnutí s působností orgánů svazu a organizačních jednotek a s jinými právními předpisy včetně stanov a vnitrosvazových norem vyšších orgánů. Nesoulad pak znamená neplatnost takových rozhodnutí

od jejich počátku, včetně povinnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky, který taková rozhodnutí vydal, zajistit jejich nápravu.

Z hlediska organizace členství je nově upravena ve stanovách a následně i v JVŘ u orgánů svazu a organizačních jednotek možnost, aby z důvodů zvláštního zřetele mohly být fyzické i právnické osoby, za podmínek stanovených vyššími svazovými orgány, členy svazu vedle členství v základních organizacích podle ust. § 4 odst. 11 stanov i členy jiných složek svazu, zejména organizačních jednotek vyššího stupně nebo svazových institucí (ust. § 3 odst. 1 bod B písm. a) a odst. 2 stanov).

K § 5

Ustanovení § 5 je z hlediska organizace a činnosti orgánů svazu a jeho organizačních jednotek jedním z nejdůležitějších a z hlediska svého výkladu nejsložitější. Ze znění odst. 1 pak plyne zásada plné účasti člena svazu na všech činnostech příslušných orgánů svazu nebo jeho organizační jednotky, již je členem. Odkaz na ust. § 10 stanov představuje jednotlivá práva člena svazu a ust. § 5 odst. 1 a 2 stanov vyzvedává speciálně práva účasti a jednání při činnosti příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky, samozřejmě v rozsahu svého postavení a funkce v těchto orgánech.

Obecně z ust. § 251 občanského zákoníku vyplývá, že každému členovi spolku, v našem případě při výkladu stanov „svazu“, náleží **právo účastnit se zasedání členské schůze v základní organizaci, již je členem.** Charakteristickým rysem práva účastnit se zasedání členské schůze je, že nemůže být vykonáváno ze strany člena svazu individuálně, ale může být vykonáváno **vždy pouze společně s ostatními členy základní organizace.** Toto právo nelze stanovami svazu zcela vyloučit, a to ani za použití pravidla uvedeného v § 247 odst. 3 občanského zákoníku, neboť se jedná o nezadatelné právo každého člena svazu. Člen svazu se tohoto práva nemůže předem ani platně vzdát.

Tak, jako náleží členovi svazu právo účastnit se zasedání členské schůze, již je členem, nelze odeprít právo účasti členovi svazu na zasedání orgánu svazu, orgánu územního sdružení nebo orgánu základní organizace, jehož je členem.

Konkrétně má člen svazu právo zúčastnit se zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky má-li k tomu **oprávněný zájem**, např. právo člena základní organizace účastnit se zasedání výboru základní organizace, příp. právo účasti zástupce základní organizace jako člena územního sdružení, na zasedání představenstva či zasedání rady územního sdružení.

Účast na zasedání pak zahrnuje i právo jednat v rozsahu svého postavení v orgánu svazu nebo organizační jednotky, tedy je-li členem orgánu svazu nebo organizační jednotky, pak jednat v rozsahu příslušného ustanovení stanov. Není-li členem orgánu svazu nebo organizační jednotky jehož zasedání má právo se zúčastnit, pak má práva vyplývající z práv a povinností člena svazu podle ust. § 10 stanov.

Tato práva mohou být eventuálně omezena rozhodnutím orgánu svazu nebo organizační jednotky, pokud člen svazu neuvede „oprávněný zájem“, který se ho bezprostředně týká a na zasedání příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky bude projednáván. Vždy je však nutno mít na zřeteli oprávněný zájem člena svazu, zda zamítnutím účasti člena svazu na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nebude jeho oprávněný zájem dotčen. Došlo-li by k bezdůvodnému omezení člena svazu, je rozhodnutí o něm neplatné.

Oprávněný zájem je vztah osob k určitému jednání jiné osoby nebo stavu, který je pro tuto osobu žádoucí nebo výhodný, avšak na jeho dosažení nemá subjektivní právo, nicméně její snaha jednání nebo stavu dosáhnout je legitimní. Otázkou posouzení oprávněnosti (legitimity) zájmu může být v konkrétních případech poměrně složitá, neboť do hry vstupují četné faktory mimoprávní tzn. že orgán svazu nebo organizační jednotky musí vždy zvážit zjištěné okolnosti v konkrétní věci, přihlídnout nejen k oprávněným zájmům člena svazu ale i k oprávněným zájmům orgánu svazu nebo organizační jednotky. Orgán svazu nebo organizační jednotky přitom nesmí svého člena bezdůvodně zvýhodňovat ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy, přičemž by se mělo vycházet ze zásady audiatur et altera pars (budiž vyslechnuta i druhá strana), jež je chápána jako povinnost vytvořit prostor zaručující členovi svazu možnost účinně uplatňovat námítky a argumenty, které jsou způsobilé ovlivnit rozhodování orgánu svazu nebo organizační jednotky o jeho účasti na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky. Uvedené orgány se s nimi se musí náležitě vypořádat, čímž je plně zajištěna ochrana práv člena svazu podle stanov svazu.

Druhý odstavec ust. § 5 podrobně upravuje zastupování člena svazu při zasedání orgánu svazu nebo jeho organizační jednotky a při hlasování o rozhodnutích tohoto orgánu svazu. **Rozhodující je, že zastupovat člena svazu může pouze jiný člen svazu (nejde-li o zastupování osobou blízkou), a to jen v rozsahu zástupčího oprávnění uvedeného v plné moci.** Z textu stanov plyne v těchto případech nutnost plné moci při zastupování z hlediska ověřitelnosti být v písemné nebo jinak ověřitelné formě (např. elektronická forma, čestné prohlášení pověřené či jiné zúčastněné osoby atp.) Kromě zastoupení členem svazu se pak připouští zastoupení osobou blízkou, kterou je podle ust. § 22 občanského zákoníku příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner (podle registrovaného partnerství). Zároveň se za osoby blízké pokládají jiné osoby, jejichž újma by mohla být pokládána za újmu vlastní (např. druh a družka, pokud spolu žijí, či osoby sešvagřené). I zde je však nutná plná moc se zástupčím oprávněním, které může být v plném rozsahu práv a povinností nebo i jakkoliv omezené. Při zástupčím oprávnění je třeba vždy posuzovat, zda práva zastupovaného člena nejsou omezena.

Čtvrtý odstavec ust. § 5 upravuje schopnost orgánu svazu nebo organizační jednotky usnášet se při rozhodování a je založeno v zásadě na platnosti takového rozhodnutí. **Rozhodnutí je platné, bylo-li přijato většinou hlasů.** Většinou jde o prostou většinu (více jak polovinou platných hlasů). V některých případech pak stanov v dalších ustanoveních vyžadují pro platnost rozhodnutí tzv. kvalifikovanou většinu, tj. souhlas nejméně dvou třetin přítomných členů při hlasování, ve vymezených případech dvou třetin všech členů orgánu, v jehož kompetenci je přijetí rozhodnutí – zpravidla členské schůze (viz ust. § 14 odst. 7 stanov).

Stanovy v odstavci čtvrtém deklarují schopnost usnášet se za přítomnosti nebo jiné účasti většiny členů orgánu svazu nebo organizační jednotky, tzv. prostá většina, tj. více jak polovina členů orgánu svazu nebo organizační jednotky s výjimkou členské schůze. Z uvedeného vyplývá, že je na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky přítomna nadpoloviční většina jeho členů. K tomu, aby byl orgán svazu nebo organizační jednotky schopny usnášení, tedy k tomu, aby byl schopen přijímat rozhodnutí, musí být při rozhodování **přítomna alespoň většina jeho členů, kteří se zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky zúčastnili.** Přímá fyzická účast členů svazu na rozhodování však nemusí být nezbytně nutná. Postačí i takzvaná jiná účast, tzn. např. zastoupení na základě plné moci, písemným dopisem, SMS zprávou před zahájením zasedání apod.

Z výše uvedeného „**přítomnost nadpoloviční většiny**“ je výjimkou rozhodování členské schůze, kde je stanovena schopnost usnášet se za účasti „**nejméně jedné třetiny**“ členů svazu přítomných na zasedání členské schůze v okamžiku hlasování, přičemž ale není vyloučena i „**jiná účast**“.

Tuto výjimku proti zásadě usnášet se při jednání orgánů svazu nebo organizační jednotky při přítomnosti nebo jiné účasti většiny členů svazu umožňuje ustanovení § 246 odst. 3 občanského zákoníku, které akceptuje ve stanovách možnost určit jiné volební kvorum než ustanovení o rozhodování na členské schůzi dle ust. § 248 až § 254 občanského zákoníku. Tuto výjimku proti ust. § 252 občanského zákoníku stanovují jen pro členskou schůzi základní organizace. Důvodem je potřeba faktické možnosti jednat o důležitých potřebách základní organizace v případech nižší účasti členů svazu na zasedání členské schůze s ohledem na skutečnost, že zasedání členské schůze se pravidelně koná pouze jednou ročně a některá rozhodnutí je třeba přijímat kontinuálně, aniž by činnost základní organizace byla znemožněna.

U základní organizace složené z více zahrádkářských osad lze proto analogicky takto jednat i při jejich zasedání na členské schůzi nebo i v případě, kdy zasedání členské schůze je konáno formou shromáždění delegátů podle ust. § 14 odst. 5 stanov.

HLAVA III

K § 6

Zásada souhlasu se stanovami svazu jako základní podmínka členství ve svazu předpokládá, že zájemce o členství ve svazu se se stanovami svazu před rozhodováním o přijetí do svazu výborem základní organizace nebo jiného příslušného orgánu svazu seznámil a stvrdil to výslovně svým podpisem na přihlášce nebo jiného aktu,

kterým vzniká členství (viz ust. § 6 odst. 2 stanov). Totéž platí i pro vznik členství přechodem na právního nástupce člena svazu, jehož členství vzniká podle ust. § 6 odst. 2 písm. d) stanov. Právním nástupcem je zpravidla jeho dědic nebo osoba, jejíž právní nástupnictví (sukcesí) určí soud. V praxi půjde zpravidla o osobu, která přichází v úvahu jako člen svazu svým přístupem k zahrádkářské činnosti, má zájem o členství ve svazu a na něhož přechází vlastnictví zařízení v zahrádkové osadě či zahrádce předchozího uživatele.

Člen svazu je členem v jedné základní organizaci a k uspokojování svých zájmů může hostovat i v jiných základních organizacích. Členský příspěvek platí pouze ve své domovské základní organizaci, o úhradě účelových příspěvků, event. dalších úhrad (nájem, úhrada elektřiny atp.), rozhoduje zpravidla po vzájemné dohodě dotčených základních organizací ta základní organizace, kde k újmě na nákladech převážně dochází. Dohoda základních organizací o místě členství je nezbytná i v případě, že člen užívá pozemky v zahrádkových osadách více základních organizací. Nedojde-li k dohodě, rozhodne s přihlednutím k uvedeným důvodům vyšší svazový orgán podle doporučení příslušné kontrolní komise.

K § 7

Zánik členství vystoupením nastává dnem, kdy je statutárnímu orgánu – výboru základní organizace – doručeno oznámení člena svazu o vystoupení. Toto oznámení musí být doložitelné, mělo by mít písemnou, elektronickou či obdobnou formu. Za platné oznámení je však nutné považovat i osobní oznámení člena při příležitosti zasedání statutárního orgánu či předání jeho členovi za účasti jiného člena orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Dá-li člen najevo svůj úmysl absolutním nezájmem o členství ve svazu tím, že ani nezaplátí ve stanovené lhůtě statutárním orgánem členský nebo účelový příspěvek, event. jiné nezbytné náklady či dlužné částky, postupuje se podle ustanovení o zrušení členství podle ust. § 7 odst. 1 písm. b) stanov.

Zánik členství vyloučením není pořádkovým, ale sankčním opatřením, o kterém přísluší rozhodovat pouze členské schůzi na návrh statutárního orgánu, které představuje absolutní zánik práv a povinností člena svazu podle ust. § 10 stanov, včetně zániku nároku na vrácení členských, účelových a jiných příspěvků, včetně vypořádacího podílu za jmění základní organizace. Zaniká i nárok na užívání pozemků a zařízení v držení základní organizace, dochází i k zániku účinnosti smluv a dohod, které užívání těchto komodit upravovaly. Dosavadní uživatel je povinen uvést je do původního stavu a uhradit veškeré újmy, které na těchto komoditách vznikly. Tyto újmy se považují za škodu způsobenou základní organizací, kterou je třeba v případě prodlení s úhradou vymáhat v občanskoprávním řízení.

K § 8

Pořádková opatření jsou poměrně novým elementem směřujícím k řádnému chodu spolku, který byl zaveden až v souvislosti s novou právní úpravou občanského zákoníku, který v ust. § 22 odst. 2 umožňuje tehdy, kdy má spolek spravedlivý důvod, omezit práva svých členů. Tento institut směřuje zejména k dodržování řádného chodu a režimu základní organizace a pořádku zejména v užívání společných zařízení ve vlastnictví a držbě základní organizace, dodržování smluv a dohod základní organizace se členy svazu a plnění úkolů vyplývajících z náplní funkcí, které členové základní organizace dobrovolně převzali.

Ustanovení § 8 podrobně upravuje kompetence a postup při ukládání pořádkových opatření a výslovně určuje jejich charakter s tím, že zásadně mezi ně nelze zahrnovat jakékoliv peněžní sankce včetně smluvních pokut či úroků z prodlení, které lze uložit jen v rámci občanskoprávního řízení, stejně jako úhradu škod vzniklých protiprávním jednáním.

Stanovy nově upravují postup při odvolání a přezkoumání pořádkových opatření. Nehledě k právu kontrolních komisí navrhnout uložení pořádkových opatření při porušení stanov, vnitřních a obecných norem včetně porušování řádného chodu a vnitřního režimu základní organizace podle ust. § 8 odst. 5 až 8 stanov, nově náleží kontrolním komisím právo přezkoumat rozhodnutí příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky o uložení pořádkových opatření, včetně návrhu těmto orgánům na jejich potvrzení, změnu či zrušení. V tomto směru byla tato kompetence přenesena od rozhodčí komise svazu na kontrolní komise na jednotlivých stupních podle toho, který orgán svazu nebo organizační jednotky pořádkové opatření uložil. Právo člena obrátit se ve stanovené lhůtě na soud není dotčeno.

K § 9

Vedení seznamu členů svazu upravené tímto ustanovením nedoznalo v podstatě změny proti úpravě ve stanovách z roku 2014, i když podle nařízení EU z roku 2016 o ochraně osobních údajů byla provedena vnitrosvazová úprava této problematiky Metodickým pokynem č. 1/2018. V podstatě šlo o důkladnější ochranu osobních údajů, která však byla ve znění zmíněné směrnice účelněji upravena dodatkem k tomuto pokynu, který upravuje celkový postup při zpracování či zveřejnění osobních údajů, aniž by byla dotčena povinnost chránit tyto údaje před zneužitím.

K § 10

Oproti výkladu stanov z roku 2014 nedošlo k tomuto ustanovení kromě odkazu na nový občanský zákoník k žádným podstatným změnám. Stále platí, že vedle obecných ustanovení o právech a povinnostech uvedených v § 10 stanov jsou tato konkretizována v řadě dalších vnitrosvazových norem, včetně řídicích aktů vyšších svazových orgánů vydávaných v jejich působnosti. Závaznost takových opatření zpravidla vychází ze zásady, že zákonných práv a na ně navazujících práv vyplývajících z podzákoných norem se nelze vzdát a nemohou být ani omezeny, pokud zákon či podzákoné normy neukládají jinak. Základní povinnosti a analogicky povinnosti ukládané podzákonými normativními akty jsou závazné, opatření metodického charakteru (např. zásady tvorby vnitrosvazových norem lokálního charakteru) mají doporučující charakter – viz např. vzorový osadní řád, vzorová smlouva o užívání společných zařízení, další vzorové dokumenty.

Povinnosti vyplývající ze stanov se vztahují pouze na členy svazu. Z ust. § 215 občanského zákoníku plyne zákaz ukládat povinnosti občanům, kteří nejsou členy svazu. To se vztahuje i na občany, kteří nejsou členy svazu, ale z titulu vlastníků užívají společná zařízení zahrádkářských osad, proto je třeba tuto situaci s nimi smluvně upravit, stejně jako např. úhrady za užívání společných pozemků a zařízení, věcná břemena atp. podle jiných právních předpisů. Obdobně nelze v osadních řádech ukládat povinnosti rodinným příslušníkům členů svazu, kteří užívají zařízení v zahrádkářských osadách. Odpovědnost za jejich jednání zde náleží těm členům svazu, kteří své rodinné příslušníky v prostorách svazu hostí.

Oproti předchozím stanovám byly bez náhrady vypuštěny z platných stanov povinnosti členů, které v rozporu se zákonem omezovaly vlastnická práva, např. povinnost oznamovat svazovým orgánům dispozice s pozemky či nemovitostmi ve vlastnictví členů. Jde o akceptaci práva vlastníků se svým majetkem v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit, event. zákaz jiným vlastníkům závažně rušit práva jiných osob, jakož je i obtěžovat nebo poškodit. Pokud bylo účelem takových opatření zajistit řádné využití pozemků a nemovitostí v teritoriu působnosti organizační jednotky, event. zajistit kontakt s právními nástupci předchozích uživatelů, pak k tomu je třeba užít jiných organizačních opatření, zejména osobních kontaktů při správě vnitřního režimu v organizačních jednotkách.

K § 11

Pro realizaci svazových ocenění podle ust. § 11 platí specifická úprava zvláštními metodickými pokyny vydanými republikovými orgány svazu.

ČÁST DRUHÁ HLAVA I

K § 12

Ustanovení o založení základní organizace svazu je v podstatě identické s obdobnými ustanoveními stanov z let 2010 a 2014 s tím, že **zásadní podmínky vzniku akceptují základní ustanovení stanov:**

- základní organizace svazu je organizační jednotkou svazu ve formě pobočného spolku svazu, může ji založit zletilá fyzická osoba (nad 18 let věku nebo je-li její zletilost určena soudem), nebo právnická osoba podle smlouvy se svazem,
- její vznik je po splnění organizačních podmínek (schválení ustavující schůzi s aktivní účastí nejméně tři fyzických osob nebo právnické osoby podle zvláštního vnitrosvazového předpisu, zaplacení členských známek a sjednaných poplatků, zaslání nutných dokumentů o založení organizace územnímu orgánu svazu) podmíněn zápisem do spolkového rejstříku – zletilost členů kromě zakládající fyzické osoby stanovy nevyžadují,

- ode dne zápisu ve spolkovém rejstříku nabývá takto ustanovená základní organizace v plném rozsahu vlastní právní osobnost, jedná svým jménem a nese za svá jednání plnou právní a majetkovou odpovědnost,
- do doby zápisu do spolkového rejstříku je svaz oprávněn a závázán společně a nerozdílně s takovou již ustanovenou základní organizací jako pobočným spolkem podle ust. § 229 odst. 4 občanského zákoníku, nejvýše však do výše likvidačního zůstatku této základní organizace (viz též ust. § 1 odst. 6 stanov).

K § 13

Zahrádkové osady jsou v podstatě historicky zakládající formou organizovaného zahrádkářského hnutí (viz např. existence zahrádkářských kolonií v českých zemích i jinde již v 19. století), která vznikla ze snahy zefektivnit individuální zahrádkářskou činnost zájemců o pěstování kulturních plodin ve prospěch podpory zdravé výživy obyvatelstva.

V současné době obhospodařují členové základních organizací v zahrádkových osadách více jak pět tisíc hektarů zemědělské půdy, tj. dvě třetiny půdy obhospodařované zahrádkáři vůbec.

Tato situace si nezbytně vyžaduje organizaci vnitřního režimu a pořádku v těchto aglomeracích, což se děje především soustředěním pozemků zahrádek v zahrádkových osadách a stanovení pravidel zejména při užívání společných zařízení a vzájemného soužití jejich uživatelů v osadních řádech schválených na členské schůzi příslušné základní organizace.

Pokud vlastníky či nájemci pozemků v zahrádkových osadách jsou také soukromé fyzické a právnické osoby, je nutné upravit tento režim smluvní formou s ohledem na to, že osadní řád jako lokální svazová norma je závazný jen pro členy svazu. Nečleny svazu zavazuje jen tehdy, je-li závaznost osadního řádu pro vlastníky či uživatele pozemků výslovně stanovena ve smlouvě o užívání společných zařízení zahrádkové osady. Takové smlouvy se doporučuje i s uživateli pozemků a nemovitostí, kteří jsou členy svazu zejména v případech, kdy vnitřní režim užívání společných zařízení není dostatečně upraven osadním řádem.

Účelem užívání pozemků a ostatních zařízení v zahrádkové osadě je zahrádkářská činnost včetně podnikání, které je ve smyslu ust. § 217 občanského zákoníku zaměřeno na podporu této hlavní činnosti spolku, nebo na hospodárné využití majetku základní organizace. Stanovy pak výslovně upravují hlavní oblasti takového podnikání, počínající v pěstitelském pálení, moštování, sušení ovoce a vaření povidel ve formě volných činností, povolených podle živnostenského zákona. Toto podnikání je opět podmíněno souhlasem členské schůze.

K § 14

Členská schůze je nejvyšším orgánem základní organizace. Jedná podle zásad upravených JVR orgánů svazu a organizačních jednotek. Usnází se nadpoloviční většinou přítomných členů, pokud v ust. § 14 odst. 7 stanov není uvedeno jinak. Členové základní organizace se mohou proti usnesení členské schůze odvolat, požádat o přezkoumání rozhodnutí členské schůze soud nebo se mohou proti rozhodnutí odvolat podle čl. 34 JVR.

V odstavci 5 je deklarována možnost konání zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů. Pokud jde o volbu delegátů na jednání členské schůze konané formou shromáždění delegátů **platí, že při stanovení klíče pro počet delegátů je třeba vycházet ze zásady, že každý delegát ze zahrádkové osady v základní organizaci je, v souladu s ust. § 14 odst. 5 stanov, volen přibližně stejným počtem hlasů. Klíč pro volbu dalších delegátů připraví výbor základní organizace k projednání a schválení na zasedání poslední členské schůze, konané formou shromáždění delegátů, před volební členskou schůzí.**

V odstavci 6 se stanoví příkladno působnost členské schůze tím, že vymezuje její nejdůležitější úkoly. Komentovat je nutné zejména ustanovení upravující finanční záležitosti. Pod písm. f) patří do kompetence členské schůze zejména schvalování rozpočtu. Zde je nutno vycházet z povinnosti základní organizace vést účetnictví alespoň ve zjednodušeném rozsahu podle ust. § 9 odst. 4 písm. a) zákona o účetnictví. Jde o to, že základní organizace by měla zajistit alespoň vyrovnaný hospodářský výsledek a stanovit rozpočet v jeho rámci. Tomu musí přizpůsobit zejména vyšší účelových příspěvků podle písm. j), event. stanovit smluvně příspěvky právnických osob. Pokud jde o mimořádné náklady, je třeba je vykládat tak, že výhradně členská schůze schvaluje náklady nad 30 tisíc Kč v každém jednotlivém

případě, nikoliv jejich součet. Obcházením těchto ustanovení by bylo dělení nákladů na pořizovanou komoditu na více jednotlivých nákladů (např. pořízení věci, náklady na její dopravu, náklady na instalaci atp.). Na druhé straně se však do takových mimořádných nákladů nezahnují tzv. odpisy, které jsou zároveň náklady a které je třeba stanovit povinně podle zvláštního předpisu. O výši těchto druhů nákladů členská schůze nerozhoduje, schvaluje je však v rámci projednávání a schvalování účetní závěrky podle písm. g). Povinnosti vynakládat tyto náklady by však mělo korespondovat rozhodování o výši účelových příspěvků, které náleží do výlučné působnosti členské schůze. Zde je třeba vycházet i ze zásady, že účelové příspěvky jsou pouze zálohou na přímé náklady na majetek základní organizace, které nelze jako takové v daném účetním období vyúčtovat. Jinak by musely být účelové příspěvky zdaněny jako příjmy podle příslušných daňových předpisů, protože jen členské příspěvky jsou od daňové povinnosti osvobozeny.

V odstavci 6 písm. b) až e) stanovy deklarují působnost členské schůze volit členy do orgánů základní organizace, do územní rady a odvolávat je z funkcí, kooptovat členy orgánů základní organizace. Členové orgánů základní organizace zastupují členskou základnu, proto jsou voleni z jejího středu. Způsob voleb je upraven JVR orgánů svazu a organizačních jednotek.

Ze znění stanov vyplývá, že členská schůze volí přímo předsedu základní organizace, předsedu kontrolní komise a delegáta do územní rady. Jde o změnu oproti předchozím stanovám, kdy členská schůze navíc přímo volila i tajemníka, který je podle nových stanov spolu s ostatními členy výboru volen tzv. "en bloc" (najednou). U malých základních organizací (do 20 členů) pak volí přímo předsedu a revizora účtů, event. delegáta do územní rady, pokud má být podle rozhodnutí územní rady zástupce do ní ustanoven (kontrolní komise se zde nevolí). **Počet členů výboru stanov podrobně neurčují, jednacím a volebním řádem je upraven rámcově rozsahem od tří členů (předseda základní organizace a nejméně dva další členové).** Konkrétní počet členů stanoví podle vlastní potřeby sama základní organizace, která rovněž podle potřeby upraví jejich působnost a kompetenci.

Oproti předchozím stanovám je z působnosti členské schůze vypuštěna zejména oblast rozhodování o rozsahu a druhu pracovní povinnosti. Jde především o to, že za současného stavu rozličného charakteru uživatelů zahrádkových osad, kde zejména přicházela pracovní povinnost (tzv. brigády) v úvahu, není ve smyslu zákona možné ukládat úkoly podle svazových norem nečlenům ČZS. Problémem je rovněž ochrana všech uživatelů pozemků v zahrádkových osadách, kterou nelze kryt jinak než řádným pojištěním, které nelze zejména s nečleny svazu sjednávat. Proto nové stanovy přechází na uplatnění povinností členů zejména podle ust. § 10 odst. 2 písm. e), f) a g) stanov, které mj. zahrnují i povinnost člena starat se o řádný stav společných zařízení v zahrádkové osadě, chránit je a udržovat je v provozu. Sem je možné i většinu udržovacích prací zahrnout. U nečlenů svazu pak záleží na smluvních povinnostech, které by měly být upraveny ve smlouvě o užívání společných zařízení a vnitřním režimem v osadě podle ust. § 13 odst. 3 stanov.

Oproti předchozím stanovám současná úprava vypouští vedle povinnosti přímé volby tajemníka dále platbu tzv. zápisného, a naopak mezi výlučnou působnost zahrnuje rozhodování o prodeji nebo koupi nemovitostí podle konkrétní situace za navrženou kupní cenu nebo za cenu obvyklou. Vypuštění zápisného vychází z faktické nemožnosti vyčíslit jeho výši z nákladů vzniklých přijetím člena.

Kompetence k výlučnému rozhodování o dispozici s nemovitostmi včetně jejich cen vyplývá zejména z odpovědnosti členské schůze tzn. všech členů základní organizace za hospodaření se svým majetkem.

K § 15

Náhradní členská schůze je institut, který se ve stanovách objevil až v roce 2014 jako aplikace ust. § 257 občanského zákoníku. Jeho účelem bylo zajistit funkčnost základních organizací i tehdy, kdy nebude možné pro nedostatek schopnosti na řádných členských schůzích se usnášet a přijímat zásadní rozhodnutí pro činnost za stanovených podmínek:

- náhradní zasedání se svolává novou pozvánkou ve lhůtě patnácti dnů od předchozího zasedání členské schůze a náhradní zasedání se musí konat nejpozději do šesti týdnů ode dne, na který bylo zasedání členské schůze předtím svoláno.

- pro náhradní zasedání členské schůze musejí být kumulativně splněny tyto podmínky:
 - neusnášení schopnost řádného zasedání členské schůze,
 - svolání náhradního zasedání členské schůze statutárním orgánem, resp. tím, kdo původní zasedání svolal; z pozvánky přitom musí být zřejmé, že se jedná o náhradní zasedání,
 - pozvánka musí být svolavatelem zaslána do 15 dnů ode dne zasedání členské schůze, které nebylo usnášeníschopné, přičemž náhradní zasedání členské schůze se musí konat nejpozději do šesti týdnů od téhož dne,
 - na náhradním zasedání lze projednávat zásadně jen záležitosti zařazené na pořad předchozího zasedání, s nímž byli členové seznámeni v původní pozvánce; tento program musí být znovu uveden v pozvánce na náhradní členskou schůzi,
- usnesení náhradní členské schůze může být přijato za účasti libovolného počtu řádně pozvaných přítomných členů základní organizace jejich nadpoloviční většinou hlasů,

K § 16

Ustanovení stanov o charakteru výboru základní organizace jako jejího statutárního orgánu se samozřejmě vztahuje na základní organizace s vyšším počtem členů než 20, přičemž v opačném případě je ve smyslu ust. § 14 odst. 6 písm. b) stanov individuálním statutárním orgánem předseda základní organizace, na něhož předchází v plném rozsahu působnost výboru podle ustanovení odstavce 4. Podstatná je zde absence podmínky zastupování základní organizace dvěma členy statutárního orgánu, což upravuje ust. § 38 stanov. Nicméně je i zde zvlášť žádoucí dodržovat zásadu, že spolupodepisování účetních dokladů a kontrola hospodaření přísluší revizorovi základní organizace, zejména proto, že u „malých základních organizací“ se nezřizuje kontrolní komise. Nutno však připustit, že pokud členská schůze základní organizace se právoplatně usnese na tom, že nejméně tříčlenný výbor a kontrolní komise budou u této komise zřízeny, pak takový výbor i kontrolní orgán bude postupovat podle dalších ustanovení ust. § 16 stanov (viz i čl. 2 odst. 3 JVR).

Členové statutárního orgánu (kolektivní nebo individuální) se ve své činnosti především řídí stanovami svazu, JVR a dále usneseními orgánů svazu a členské schůze a v neposlední řadě příslušnými ustanoveními občanského zákoníku. Za svá rozhodnutí zodpovídají členské schůzi a k tomu jí ke schválení předkládají každoročně zprávu o své činnosti. V této souvislosti je nutno odkázat na ust. § 159 občanského zákoníku, ze kterého pro členy statutárního orgánu vyplývají nejen určitá práva, ale i povinnosti tzn., **že každý člen voleného orgánu právnické osoby (v našem případě statutární orgán základní organizace) je povinen vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře.**

Péči řádného hospodáře vymezuje zákon jako povinnost vykonávat funkci s nezbytnou loajalitou a s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Podstatou činnosti statutárního orgánu je rozhodování o všech záležitostech, v našem případě základní organizace. Povinnost péče řádného hospodáře v sobě proto též obsahuje kvalitativní požadavky na toto rozhodování. Každé rozhodnutí musí vycházet z nejvyšší míry uvážlivosti a z vypořádání se se všemi relevantními informacemi a možnostmi řešení, je tedy potřeba se rozhodovat se znalostí věci. Součástí péče řádného hospodáře je i to, že člen statutárního orgánu dává při rozhodování ve všech oblastech své působnosti výhradně přednost zájmům základní organizace, za niž jedná, před zájmy osobními nebo zájmy jiných osob.

Členové statutárního orgánu samozřejmě nemusejí mít znalosti ze všech oborů, které při správě a řízení základní organizace přicházejí v úvahu. Musejí nicméně rozpoznat, kdy je zapotřebí odborné pomoci kvalifikovaného subjektu, a takovou pomoc si zajistit. Současně platí, že pokud člen statutárního orgánu určitou odbornost má, je povinen ji využít v rámci výkonu své funkce.

V případě, že člen statutárního orgánu způsobí základní organizaci škodu v důsledku porušení povinností při výkonu své funkce, je povinen takto vzniklou škodu základní organizaci osobě nahradit. Z hlediska odpovědnosti je nutné rozlišovat odpovědnost soukromoprávní (odpovědnost za škodu) a odpovědnost veřejnoprávní, kdy porušením povinností při správě cizího majetku může dojít i k naplnění skutkové podstaty trestného činu, přestupku či jiného správního deliktu.

Pro svolávání schůzí výboru platí ustanovení čl. 10 JvŘ. O průběhu jednání se zpracovává zápis, do kterého má podle čl. 22 odst. 5 JvŘ právo nahlédnout každý člen základní organizace. Zvláštní postavení pro svolávání schůze výboru stejně jako pro svolání mimořádné členské schůze má předseda kontrolní komise, který disponuje tímto právem zejména tehdy, kdy není naplněno toto právo jednáním předsedy základní organizace.

Působnost výboru základní organizace je uvedena příkladmo v odstavci 4 se zaměřením na nejdůležitější organizační úkoly. Výbor však samozřejmě zajišťuje i plnění úkolů, které pro základní organizaci jako samostatnou právnickou osobu s vlastní právní osobností vyplývají z obecně platných právních předpisů a jiných řídicích aktů oprávněných orgánů svazu a organizačních jednotek.

Podstatné je zde také ustanovení o tom, že neodkladné záležitosti náležející do působnosti výboru vyřizuje předseda nebo pověřený člen základní organizace. Důležité je chápat tuto pravomoc jako výjimečné opatření přijímané v nezbytně nutných případech. Pak je nutné je projednat a schválit na nejbližší schůzi výboru, jinak je od počátku neplatné. Zde zvlášť vystupuje dále zásada plynoucí z čl. 2 odst. 5 až 8 JvŘ o působnosti předsedy a ostatních členů výboru, jejichž působnost při řízení základní organizace stanovená zvláštní vnitřní normou, zůstává i v takovém případě nedotčena.

HLAVA II

K § 17

Stanovy v uvedeném ustanovení upravují založení územního sdružení jako územní organizační jednotky svazu (pobočného spolku) podle ust. § 219 občanského zákoníku. Jejimi členy jsou základní organizace svazu v rozsahu územní působnosti územního sdružení podle území okresu či jiného daného regionu podle rozhodnutí republikové rady podle ust. § 22 odst. 5 písm. i) stanov.

Základní úkoly územního sdružení spočívají v zabezpečení činnosti a rozvoje svazu formou zajištění plnění úkolů vyplývajících z obecně platných právních a rezortních předpisů, norem a řídicích aktů jejich členy, kterými jsou základní organizace a v koordinaci jejich činnosti.

K § 18

Konference územního sdružení (dále jen „územní konference“) je nejvyšším orgánem územního sdružení a má rozhodovací pravomoc v rozsahu plnění hlavních úkolů podle programové orientace své i svazu jako celku v rámci své územní kompetence.

Její konkrétní působnost je podrobně upravena v tomto ustanovení stanov se zaměřením na průběžnou kontrolu plnění stanovených úkolů a na organizační a personální zajištění chodu územního sdružení.

Oproti předchozím stanovám není určeno složení orgánů volených územní konferencí a jejímu samotnému zasedání je ponechána pravomoc stanovit složení a působnost orgánů územního sdružení s ohledem na potřeby a možnosti územního sdružení.

Závažnější pravomoc přísluší územní konferenci podle ust. § 18 písm. j) stanov, tj. rozhodovat o zrušení územního sdružení s likvidací nebo bez likvidace, ustanovení ust. § 22 odst. 5 písm. i) stanov pak předpokládá úzkou součinnost v tomto směru s nejvyšším orgánem svazu.

K § 19

Rada územního sdružení (dále jen „územní rada“) je ve smyslu ustanovení odst. 1 a ustanovení stanov o organizaci svazu nejvyšším výkonným a řídicím orgánem územního sdružení a jako taková rozhoduje o zásadních otázkách činnosti územního sdružení v období mezi zasedáními územní konference územního sdružení. S ohledem na působnost územního sdružení vyjádřenou v ust. § 17 stanov je úkolem územní rady zabezpečovat činnost a rozvoj svazu v daném území.

Z odstavce 2 pro územní radu vyplývá, že v mezidobí mezi zasedáními územní konference má působnost nejvyššího orgánu a dále jako územní orgán svazu zajišťuje plnění úkolů stanovených orgány svazu.

Platné stanovy stále akceptují složení územní rady nejméně ze zástupců jedné třetiny členů územního sdružení zvolených územní konferencí. Toto složení není omezením práva všech členů podílet se na řízení územního sdružení, neboť složení územní rady je schvalováno územní konferencí s účastí delegátů všech základních organizací. Navíc podle dalších ustanovení stanov by v případech, kdy nejsou členy územní rady všichni členové územního sdružení (tedy zástupci všech základních organizací), mělo být každoročně

svolováno zasedání zástupců všech základních organizací, kteří jsou informováni o zásadních záležitostech činnosti územního sdružení (viz ust. § 20 odst. 6 stanov). Toto ustanovení o složení územní rady nejméně z jedné třetiny členů územního sdružení akceptuje i konkrétní situaci, kdy není vždy reálné, zejména u velkých územních sdružení, zajistit stanovené kvorum schopné usnášet se o záležitostech územního sdružení a tím vlastně jeho fungování, především o změnách organizačního charakteru, zejména při zrušení územního sdružení na návrh dvou třetin členů.

Vlastní působnost územní rady je vymezena příkladmo a takřka stejně jako v předchozích stanovách z roku 2014. Nově je zde formulována zejména kompetence při zásadních organizačních záležitostech, jako je zrušení územního sdružení, a zrušení základních organizací v její působnosti podle ust. § 35 stanov.

K § 20

Ustanovení o představenstvu územního sdružení (dále jen „představenstvo ÚS“) je velmi důležité z důvodu, že představenstvo ÚS jako statutární orgán řídicí územní sdružení a zastupující územní sdružení navenek, hraje zásadní roli v činnosti územního sdružení. V tomto smyslu je důležité ustanovení odstavce 2 a 3, které stanoví dělbu práce členů představenstva ÚS ve smyslu akceptace ust. § 164 občanského zákoníku s tím, že konkrétně určí meze jejich působnosti svým usnesením územní konference.

Kromě působnosti jednotlivých členů představenstva ÚS však představenstvo ÚS jako kolektivní statutární orgán rozhoduje jako celek o záležitostech uvedených v ustanovení odstavce 5, tedy zejména o plánu činnosti, rozpočtu a hospodaření územní rady, o věcech v působnosti územní rady v případě nezbytné potřeby a nebezpečí z prodlení, příp. nebyla-li územní rada zřízena či je jinak nefunkční. Zásadně ve sboru řeší otázky rušení či přeměny územního sdružení nebo základních organizací v působnosti územního sdružení.

Velmi závažné je ustanovení stanov o tom, že rozhodnutí územní rady ve věcech náležejících do její působnosti, či rozhodnutí představenstva ÚS jsou pro činnost všech orgánů a členů územního sdružení závazná. Eventuální námítky lze řešit jen cestou autoremedury nebo rozhodnutím nejvyšších orgánů svazu přijatých v jejich působnosti.

HLAVA III

K § 21

Ustanoveními o charakteru a působnosti Sněmu svazu (dále jen „sněm“) a dalších republikových orgánů svazu je dovršena kompetenční část stanov, které jsou základem úpravy činnosti celého svazu a všech jeho orgánů a organizačních jednotek. Tato ustanovení završují působnost orgánů svazu a organizačních jednotek v jejich vzájemné návaznosti od základních do nejvyšších stupňů podle ust. § 3 stanov.

V tomto pojetí je vymezena i působnost sněmu jako nejvyššího orgánu svazu, který jako sbor zástupců všech svazových složek rozhoduje o koncepci a zaměření veškeré činnosti svazu. Na základě analýzy stávající činnosti sněm stanoví programovou orientaci na další volební období, zásady hospodaření a základní dokumenty pro činnost svazu, personální a organizační zajištění činnosti jeho orgánů a rozhoduje o podmínkách další existence svazu. Rozhodující je, aby všechny tyto zásadní dokumenty byly dostatečně reprezentující v tom smyslu, že se na jejich přípravě a tvorbě budou podílet v příslušném rozsahu všechny orgány svazu, organizačních jednotek a další svazové instituce.

K § 22

V období mezi zasedáními sněmu zastává a realizuje působnost nejvyššího orgánu svazu republiková rada. Její členy volí sněm na návrhy územních sdružení svazu, případně jsou podle JvŘ kooptováni do svých funkcí samotnou republikovou radou na návrh představenstva svazu. Podmínkou kooptace je její předchozí doporučení příslušnými orgány příslušného územního sdružení.

Vymezení působnosti republikové rady odpovídá jejímu postavení vrcholového orgánu svazu a vyjadřuje pravomoc řídit svaz formou rozhodování a opatření k plnění úkolů uložených sněmem, projednávat a schvalovat v mezidobí zasedání sněmu zásadní svazové dokumenty, rozpočet, vnitřní normy a opatření v oblasti organizace, činnosti a hospodaření svazu a rozhodování o zřizování a zániku Ústředí svazu a územních sdružení.

K § 23

Protože republiková rada je orgán působící nikoliv nepřetržitě, koordinaci a zajištění činnosti svazu mezi zasedáními republikové rady zajišťuje představenstvo svazu, které je zřízeno jako statutární orgán svazu. Představenstvo svazu je složeno z členů v počtu a působnosti stanoveném sněmem a volí se podle jednacího a volebního řádu z členů republikové rady.

Stanovy v odstavci 6 vymezují jen příkladmo působnost představenstva svazu. V podstatě uvedená působnost představuje jeho pravomoc jako statutárního orgánu řídit svaz s přihlédnutím k oprávnění operativně řešit záležitosti náležející do působnosti republikové rady v období mezi jejími zasedáními, pokud nesnesou odkladu a samozřejmě podléhají dodatečnému schválení republikovou radou.

Stanovy znovu potvrzují postavení předsedy svazu jako jeho představitele a zdůrazňují pravomoci místopředsedů a dalších členů představenstva svazu v oblastech jejich působnosti.

HLAVA IV

K § 24

Ustanovení o kontrolní činnosti bylo na rozdíl od předchozích stanov, které upravovaly působnost kontrolních komisí na jednotlivých organizačních stupních spolu s těmito stupni, soustředěno do zvláštní hlavy stanov s cílem zdůraznit spolu s rozhodčí činností jejich specifickou v porovnání s ostatními orgány svazu a jeho organizačních jednotek.

Tato specifická působnost spočívá v tom, že tyto orgány jsou s ohledem na svoji působnost a úlohu vyplývající ze zákona na ostatních orgánech (kromě nejvyšších) zcela nezávislé. Jsou voleny nejvyššími orgány na všech stupních, výlučně jim jsou odpovědná a jsou oprávněny a povinny všechny ostatní orgány kontrolovat, zda jejich činnost je v souladu s jinými právními předpisy, se stanovami a vnitřními normami, včetně rozhodnutí nejvyšších orgánů svazu a organizačních jednotek.

Specifika kontroly si vyžádala i úpravu konkrétní činnosti ve speciálním vnitřním předpisu vzhledem k tomu, že přímo ve stanovách není možné všechna specifika kontroly blíže upravovat. Nicméně však tento předpis je pro všechny orgány svazu včetně kontrolních orgánů samotných na všech stupních závazný.

Zvláštností výsledků činnosti kontrolních orgánů v konkrétních případech je zároveň povinnost ostatních orgánů na daném stupni jejich závěry plně respektovat a konat ve smyslu jejich rozhodnutí.

K § 25 až § 27

Tato ustanovení upravují kontrolní působnost kontrolních komisí na úrovni základních organizací, územních sdružení a republikových orgánů. Oproti předchozím stanovám je stanovena vedle běžných kontrolních činností specifická působnost z práv a povinností odvolacího charakteru proti rozhodnutí ostatních orgánů, která je vyjádřena u základních organizací v ust. § 25 odst. 3 písm. f) přezkoumat rozhodnutí výboru o uložení pořádkových opatření, u územních sdružení v ust. § 26 odst. 3 písm. h) přezkoumat rozhodnutí výboru ZO o uložení pořádkových opatření. **Jde v podstatě o převzetí působnosti rozhodčí komise podle předchozích stanov rozhodovat o odvolání proti uložení pořádkových opatření.**

Zvláštním způsobem přesunu působnosti jsou případy, kdy kontrolní komise vyšších stupňů přebírají kontrolní pravomoci u malých základních organizací, eventuálně rovněž v případě nečinnosti kontrolních orgánů základní organizace.

Obdobný postup platí analogicky i při výkladu kontrolní působnosti kontrolní komise svazu ve vztahu ke kontrolním komisím nižších stupňů.

Zásadním způsobem je třeba vykládat tzv. instanční postup při vyřizování záležitostí v kontrolní působnosti kontrolních komisí jednotlivých stupňů. Jde o zásadu, že eventuální podněty přísluší k řešení kontrolní komisi na tom stupni, kde ke kontrolované události došlo, s jedinou výjimkou, a to v případě, že půjde o podnět týkající se přímo činnosti kontrolní komise na daném stupni, event. pokud je kontrolní komise na příslušném stupni nečinná. Potom přísluší ve věci jednat kontrolní komisi vyššího stupně.

K § 28

Rozhodčí řízení v podmínkách svazu je poměrně nový institut, který byl ve stanovách zakotven až v návaznosti na nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb., který v ust. § 265 a § 266 upravil pro spolky možnost zřízení rozhodčích komisí, oprávněných ROZHODOVAT o sporných záležitostech náležejících do spolkové samosprávy v rozsahu určeném stanovami. **Působnost rozhodčích komisí je upravena v občanském**

zákoníku jen rámcově, když stanoví, že kromě oblastí upravených stanovami spočívá zákonná působnost k rozhodování o sporech při placení členských příspěvků a o vyloučení člena spolku.

Stanovy svazu pak rozšiřují působnost rozhodčí komise svazu; na nižších stupních se rozhodčí komise neřizují. Jde v podstatě o spory mezi orgány svazu a organizačních jednotek při řízení a kontrole, přezkoumání sporných záležitostí ve věci voleb a při zrušení organizačních jednotek svazu.

Zvláštností rozhodčího řízení pak je, že zákon je výslovně odkazuje na úpravu stanovenou zvláštním zákonem, tj. zákonem o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů č. 216/1994 Sb., speciálně v ust. § 40e a násl. o řízení před rozhodčí komisí spolku. Specifikum spočívá v závaznosti rozhodnutí rozhodčích orgánů pro všechny účastníky sporu a odvolatelnosti proti těmto rozhodnutím k soudu.

S ohledem na specifika tohoto řízení je zvlášť upravuje ve smyslu zákona závazný vnitrosvazový předpis, kterým je Směrnice pro rozhodčí řízení v ČZS, publikovaná ve Zpravodaji ČZS č. 1/2015.

HLAVA V

K § 29

Ústředí svazu je organizační, odborný technický a administrativní útvar svazu, který zajišťuje pro svaz jako celek plnění právních povinností, které zákonné normy ukládají právnickým osobám ve všech oblastech činnosti a které přináší svazu jako zapsanému spolku podle zákona. Jde zejména o zajištění odborných záležitostí, celosvazových akcí, správu a provoz technických zařízení svazu.

Ústředí také vedle základních činností technicky a organizačně zabezpečuje výkon činností statutárního orgánu svazu a jeho členů a poskytuje metodickou pomoc při realizaci činnosti organizačních jednotek svazu. Podrobné vymezení organizace, působnosti a konkrétních úkolů Ústředí upravuje Statut Ústředí ČZS a jeho organizační řád.

K § 30

Postavení odborných a pracovních komisí jako poradních orgánů svazu a organizačních jednotek se v porovnání s předchozími stanovami nemění. Zřizují je podle potřeby vrcholné orgány svazu a organizačních jednotek na příslušném stupni, kterým jsou komise přímo odpovědné. O personálním obsazení odborných a pracovních komisí rozhodují příslušné statutární orgány.

Na republikové úrovni v současné době pracují zejména odborná komise zabývající se pěstitelskými problémy, komise pro práci s mládeží a právní komise, které pracují v oblastech působnosti obecně vyjádřené v odstavci 4.

Přes dosavadní úsilí se nedaří ustavit odborné komise na nižších stupních, které by však rozhodně našly řadu problémů k přímému řešení. Nutno uvést, že zejména zmíněné komise na republikové úrovni jsou vedle kontrolních a rozhodčích orgánů zpravidla jedinými nositeli zdrojů informací a námětů k činnosti statutárních orgánů, jejichž členové je zpravidla řídí.

Důležité je ustanovení odstavce 5, podle něhož jsou závěry odborných a pracovních komisí, po schválení příslušných statutárních orgánů, závazné pro všechny svazové instituce, jejichž činnosti se týkají.

K § 31

Ustanovení o organizaci a působnosti krajské koordinační rady se v porovnání s předchozími stanovami příliš nemění. Stále platí, že krajská koordinační rada je svazovým orgánem a jako takový nemá vlastní právní osobnost. Tato skutečnost koresponduje i s oprávněním jednat nikoliv jménem vlastním, ale jménem orgánů, které je vytvořily a v jejichž zájmu jedná.

Protože však krajská koordinační rada je určena výslovně ke styku a jednání s orgány státní správy a dalšími institucemi v kraji a přímo s kraji jako vyššími územními samosprávnými celky, tak byla předchozí působnost posílena o kompetenci jednat s krajskými orgány přímo jménem svazu v rozsahu konkrétního zmocnění statutárním orgánem svazu, viz úprava uvedená v odstavci 5.

ČÁST TŘETÍ

K § 32

Předně je třeba uvést, že svaz a jeho organizační jednotky, jako samostatné právnické osoby, nejsou primárně zakládány za účelem zisku, a tudíž nemůžou provozovat jako svou hlavní činnost podnikání

nebo jinou výdělečnou činnost. Z uvedeného vyplývá, že svaz a jeho organizační jednotky nesmí nikdy dosažený zisk použít k jinému účelu než pro svoji hlavní činnost, včetně správy svazu a jeho organizačních jednotek. To znamená, že není možné, aby byl zisk rozdělován mezi členy svazu nebo byly z něho vypláceny odměny členům orgánu svazu nebo jeho organizačních jednotek.

Pokud hovoříme o majetku svazu, má se na mysli majetek ve výlučném vlastnictví svazu a jeho organizačních jednotek nebo který získal svaz a jeho organizační jednotky pro svou vlastní potřebu.

Podle ust. § 21 odst. 3 písm. d) stanov přísluší pouze sněmu stanovit zásady hospodaření pro příští volební období. V období mezi konáním sněmu hospodaří s majetkem svazu republiková rada. Majetek ve výlučném vlastnictví organizačních jednotek svazu, tj. územních sdružení a základních organizací, které jsou samostatnou právnickou osobou s vlastní právní osobností, jak vyplývá z ust. § 1 odst. 5 stanov, jsou se svým majetkem jediné oprávněny disponovat. Tato zásada vyplývá jak z ust. § 1 odst. 5 stanov, tak i z ust. § 32 odst. 5 stanov.

Z ustanovení o výlučné působnosti v oblasti hospodaření s majetkem vyplývají práva dispozice vlastníků, ale i povinnosti plynoucí z obecně platných předpisů, zejména zákona o účetnictví, které ukládají povinnosti při nakládání s majetkem, jeho evidencí, účtováním, ochraně atp. Podrobně jsou komentována práva a povinnosti při nakládání s majetkem svazu a jeho organizačních jednotek zejména ve Zpravodaji svazu v pokynech a instrukcích ústředí svazu, případně v usneseních ze zasedání republikové rady.

V odstavci 6 je deklarováno, že představenstvo svazu spravuje finanční fondy svazu (Fond rozvoje, Rizikový fond a Fond aktivity ÚS ČZS) v souladu se „Statutem fondů“ svazu.

V odstavci 7 jsou příkladmo uvedeny některé zdroje majetku svazu a jeho organizačních jednotek.

ČÁST ČTVRTÁ

K § 33 a § 34

O zrušení svazu jako takového rozhoduje podle ust. § 21 odst. 3 písm. f) **sněm Českého zahrádkářského svazu**, jako nejvyšší orgán svazu.

O zrušení územního sdružení rozhoduje podle ust. § 18 písm. j) **konference územního sdružení**, jako nejvyšší orgán územního sdružení.

V souladu s ust. § 14 odst. 6 písm. r) stanov rozhoduje o zrušení přeměnou základní organizace její nejvyšší orgán, kterým je, v souladu se stanovami, **členská schůze**.

Přeměnou základní organizace je podle odstavce 2 **fúze** nebo **rozdělení**.

1. Fúze:

Na fúzi spolků se vztahuje speciální právní úprava uvedená v ust. § 274 až § 287 a § 302 občanského zákoníku a dále obecná právní úprava týkající se přeměn právnických osob uvedená v ust. § 174 až § 184 občanského zákoníku. Ustanovení mají většinou kogentní charakter, tzn., že se není možné od těchto ustanovení odchýlit.

Smlouva o fúzi

O fúzi uzavírají zúčastněné spolky smlouvu o fúzi, jejíž podstatné náležitosti jsou stanoveny v ust. § 275 a § 276 občanského zákoníku.

Smlouva o fúzi je tedy základní dokument, podle něhož dochází k realizaci fúze. Fúze se musejí zúčastnit nejméně dvě základní organizace, přičemž výsledkem fúze je vždy jedna nástupnická základní organizace.

Formy fúze

Fúze se uskutečňuje:

- sloučením**, tedy tak, že dojde k zániku nejméně jedné ze zúčastněných základních organizací a práva a povinnosti těchto zanikajících základních organizací přecházejí na jedinou zúčastněnou základní organizaci jako osobu nástupnickou, nebo
- splynutím**, kdy dojde k zániku všech zúčastněných základních organizací a na jejich místě vzniká nová základní organizace jako nástupnická základní organizace a na tuto základní organizaci přecházejí práva a povinnosti všech zanikajících základních organizací.

Pokud má základní organizace zaměstnance, považuje se podle ust. § 178 odst. 1 občanského zákoníku fúze sloučením nebo splynutím za převod činnosti zaměstnavatele.

Základní organizace může fúzovat vždy jen s jinou základní organizací, neboť fúzi s jinou právnickou osobou občanský zákoník výslovně neumožňuje (ust. § 181 občanského zákoníku). Zároveň v souladu s ust. § 174 odst. 2 občanského zákoníku není povolena přeměna spolku na jinou právní formu, neboť zákon takový postup výslovně nepřipouští.

Fúzi dochází sice ke zrušení buď všech, nebo některých zúčastněných základních organizací, ale jedná se o **zrušení bez likvidace** (ust. § 173 odst. 1 občanského zákoníku). Okamžikem zápisu fúze do veřejného rejstříku nastávají účinky přeměny základních organizací, které jsou nevratné, jelikož po zápisu fúze do veřejného rejstříku nelze smlouvu o fúzi změnit nebo zrušit

Postup fúze

V zásadě jsou kroky fúze následující:

- vypracování smlouvy o fúzi a určení rozhodného dne,
- sestavení konečných účetních závěrek u zanikajících základních organizací ke dni předcházejícímu rozhodnému dni,
- sestavení zahajovací rozvahy nástupnické základní organizace k rozhodnému dni,
- vypracování zprávy členů statutárního orgánu vysvětlující hospodářské i právní důvody fúze a důsledky fúze, pokud se vyžaduje,
- ohlášení zasedání členské schůze nejméně třicet dnů před konáním zasedání členské schůze,
- zpřístupnění návrhu smlouvy o fúzi, stanov nástupnické základní organizace, výkazu majetku a závazků všech zúčastněných základních organizací ne starší než šest měsíců a zprávy o fúzi uvedené pod písmenem d), a to nejméně třicet dnů před konáním zasedání členské schůze,
- zveřejnění informace o fúzi v obchodním věstníku podle ust. § 279 odst. 1 občanského zákoníku nebo informování věřitelů za podmínek ust. § 279 odst. 2 občanského zákoníku,
- konání členských schůzí zúčastněných základních organizací,
- podpis smlouvy o fúzi,
- návrh na zápis fúze do spolkového rejstříku.

Ten, kdo zasedání členské schůze svolává, zpravidla se bude jednat o statutární orgán, má povinnost seznámit členy základní organizace v dostatečném předstihu:

- s návrhem smlouvy o fúzi,
- se stanovami nástupnické základní organizace,
- s výkazem majetku a závazků všech základních organizací zúčastněných na fúzi, přičemž tyto výkazy nesmějí být starší šesti měsíců (dle zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví),
- se zprávou vysvětlující hospodářské i právní důvody a důsledky fúze, pokud je její vyhotovení nutné.

Výše uvedené dokumenty musejí být členům základní organizace zpřístupněny **nejméně třicet dnů před konáním zasedání členské schůze**, kterému bude předložen ke schválení návrh smlouvy o fúzi. Tato lhůta může být stanovami spolku i prodloužena (nikoliv zkrácena). „Důvodem stanovení minimálního požadavku na dobu předem, která má uplynout mezi doručením pozvánky a konáním členské schůze, je ochrana člena základní organizace. Ten má mít zajištěný dostatečný časový prostor na přípravu na jednání schůze, na zjištění informací důležitých pro jeho rozhodnutí atp.“

Místo zpřístupnění

Výše uvedené dokumenty pak nemusejí být členům základní organizace doručeny společně s pozvánkou na zasedání členské schůze, ale postačí, pokud bude **v pozvánce uvedena informace, kde se mohou s těmito dokumenty seznámit**. Většinou jsou pak dokumenty členům zpřístupňovány v sídle základní organizace. Bližší pravidla mohou opět stanovit stanovy svazu.

Lhůta pro svolání zasedání členské schůze

Občanský zákoník stanoví v ust. § 278, že zasedání členské schůze, které má rozhodnout o schválení smlouvy o fúzi, musí být svoláno **nejméně třicet dnů předem**. Termín pro svolání zasedání členské schůze v tomto případě nelze zkrátit, a to ani stanovami. Pro svolání zasedání členské schůze pak musí být dodržena i další pravidla stanovená v § 249 OZ nebo ve stanovách svazu.

Porušení tohoto ustanovení může být – v závislosti na okolnostech každého konkrétního případu – důvodem pro podání návrhu podle ust. § 283 občanského zákoníku (návrh na vyslovení neplatnosti smlouvy o fúzi; tím není vyloučeno, že tu budou důvody pro postup podle ust. § 260 občanského zákoníku (deklaruje se, kdy soud nevyloví neplatnost rozhodnutí).

2. Rozdělení

Na rozdělení spolků se vztahuje speciální právní úprava uvedená v ust. § 288 až § 302 občanského zákoníku a dále obecná právní úprava týkající se přeměn právnických osob uvedená v ust. § 174 až § 184 občanského zákoníku. Ustanovení mají většinou kogentní charakter, tzn., že se není možné od těchto ustanovení odchýlit.

Formy rozdělení

Rozdělení spolků se uskutečňuje buď:

- a) **sloučením**, kdy dojde k rozdělení základní organizace nejméně na dvě části, které se sloučí se dvěma jinými existujícími základními organizacemi; v tomto případě dochází k zániku rozdělované základní organizace,
- b) **rozdělení se založením nových základních organizací** (rozštěpení), při tomto dochází rozštěpením stávající základní organizace k založení nejméně dvou nových základních organizací a k zániku rozdělované základní organizace.

Smlouva o rozdělení

Smlouva o rozdělení je tedy základním dokumentem, podle něhož dochází k realizaci rozdělení.

Pokud má rozdělovaná základní organizace zaměstnance, považuje se podle ust. § 179 odst. 1 občanského zákoníku poslední věta rozdělení za převod činnosti zaměstnavatele.

Při rozdělení sloučením může dojít ke sloučení základní organizace vždy jen s jinou základní organizací, neboť sloučení s jinou právnickou osobou zákon výslovně neumožňuje (ust. § 181 občanského zákoníku). Zároveň v souladu s ust. § 174 odst. 2 občanského zákoníku není povolena přeměna základní organizace na jinou právní formu, neboť zákon takový postup výslovně nepřipouští.

Postup rozdělení při rozdělení sloučením jsou realizovány následující kroky:

- a) vypracování smlouvy o rozdělení a určení rozhodného dne,
- b) sestavení konečných účetních závěrek rozdělované základní organizace ke dni předcházejícímu rozhodnému dni,
- c) sestavení zahajovací rozvahy nástupnické základní organizace k rozhodnému dni,
- d) vypracování zprávy členů statutárního orgánu vysvětlující hospodářské i právní důvody rozdělení a důsledky rozdělení, pokud se vyžaduje,
- e) ohlášení zasedání členské schůze zúčastněných základních organizací nejméně třicet dnů před konáním zasedání členské schůze,
- f) zpřístupnění návrhu smlouvy o rozdělení, stanov nástupnické základní organizace, výkazu majetku a závazků všech zúčastněných základních organizací ne starší než šest měsíců a zprávy o rozdělení uvedené pod písmenem d), a to nejméně třicet dnů před konáním zasedání členské schůze,
- g) zveřejnění informace o rozdělení v obchodním věstníku podle ust. § 293 odst. 1 občanského zákoníku nebo informování věřitelů za podmínek ust. § 293 odst. 2 občanského zákoníku,
- h) konání členských schůzí zúčastněných základních organizací,
- i) podpis smlouvy o rozdělení,
- j) návrh na zápis rozdělení do spolkového rejstříku.

Povinné náležitosti smlouvy o rozdělení

Smlouva o rozdělení musí minimálně obsahovat:

- a) údaje o názvu všech základních organizací zúčastněných na rozdělení,
- b) údaje o sídle všech základních organizací zúčastněných na rozdělení,
- c) identifikující údaj každé ze zúčastněných základních organizací s uvedením, která základní organizace je zanikající a která základní organizace je nástupnickou,
- d) určení, jaký majetek a dluhy zanikající základní organizace přejímají nástupnické základní organizace,
- e) určení, kteří zaměstnanci zanikající základní organizace se stávají zaměstnanci jednotlivých nástupnických základních organizací,
- f) rozhodný den,
- g) v případě, že dochází ke změně stanov některé z nástupnických základních organizací, obsahuje smlouva o rozdělení také dohodu o této změně (ke změně stanov nemusí dojít vždy).

Při rozdělení se založením nových základních organizací vyhotoví rozdělovaná základní organizace **projekt rozdělení**. Projekt rozdělení obsahuje náležitosti jako výše uvedená smlouva o rozdělení s tím, že

projekt rozdělení navíc obsahuje **návrh stanov nástupnických základních organizací** (ust. § 289 občanského zákoníku). Níže uvedené postupy se použijí i při rozhodování o rozdělení se založením nových základních organizací.

Rozhodný den

Rozhodný den je blíže definován v ust. § 176 občanského zákoníku, přičemž se jedná o den, od něhož se jednání zanikající základní organizace považuje z účetního hlediska za jednání uskutečněné na účet nástupnické základní organizace. Rozhodný den musí být stanoven tak, aby nepředcházel den podání návrhu na zápis přeměny do veřejného rejstříku o více než dvanáct měsíců (ust. § 177 občanského zákoníku). Ke dni předcházejícímu rozhodný den pak sestavují zanikající základní organizace konečnou účetní závěrku. K rozhodnému dni pak sestaví nástupnická základní organizace zahajovací rozvalu.

Uzavření smlouvy o rozdělení

Návrh smlouvy o rozdělení musí být zpřístupněn všem členům základní organizace nejméně ve lhůtě třicet dnů před konáním zasedání členské schůze, na kterém se bude návrh smlouvy o rozdělení předkládat ke schválení (ust. § 293 občanského zákoníku). Po schválení smlouvy o rozdělení členskou schůzí podle pravidel uvedených v ust. § 294 odst. 1 občanského zákoníku dochází k samotnému podpisu smlouvy o rozdělení. Podepsat smlouvu o rozdělení může za zúčastněnou základní organizaci buď člen statutárního orgánu (ust. § 243 až § 244 občanského zákoníku) nebo také osoba k tomu zmocněná. Zároveň musí osoba, která smlouvu za zúčastněnou základní organizaci podepisuje, připojit ke smlouvě údaj, kterým potvrdí, že návrh smlouvy je podepisován ve znění schváleném členskou schůzí spolku a kdy se tak stalo.

Smlouva o rozdělení **nabývá platnosti v okamžiku, kdy je schválena členskou schůzí poslední zúčastněné základní organizace a jejím podpisem za tuto základní organizaci** (ust. § 282 občanského zákoníku).

Členství v nástupnické základní organizaci při rozdělení sloučením:

Pokud nestanoví smlouvy o rozdělení jinak, pak každý člen zanikající základní organizace nabývá ke dni účinnosti rozdělení členství ve všech nástupnických základních organizacích. Smlouva o rozdělení však může stanovit i jiná pravidla.

ČÁST PÁTÁ

K § 35

Stanovy v odstavci 1 – věta první konkrétně uvádějí tři způsoby zrušení svazu a jeho organizačních jednotek, a to konkrétně:

- a) právní jednání,
- b) rozhodnutí soudu, nebo
- c) z dalších důvodů stanovených zákonem (konkrétně se jedná o ust. § 168 občanského zákoníku).

K písm. a) – zrušení právním jednáním

Z obecného hlediska tímto právním jednáním může být:

- dohoda členů právnické osoby,
- rozhodnutí příslušného orgánu právnické osoby – většinou se jedná o orgán nejvyšší.

Občanský zákoník způsob zrušení spolku právním jednáním přímo neurčuje, a tudíž se vychází ze znění stanov svazu, kde zrušení svazu a jeho organizačních jednotek právním jednáním je blíže upraveno v odstavcích 2 až 4.

K písm. b) – rozhodnutím soudu

Soud může rozhodnout o zrušení spolku s likvidací (ust. § 268 občanského zákoníku) v následujících případech:

- a) v případě, kdy spolek vyvíjí činnost zakázanou v ust. § 145 občanského zákoníku; zde se jedná zejména o činnost, jejímž účelem je porušení práva nebo dosažení nějakého cíle nezákonným způsobem (např. podpora násilí, rozněcování nenávisli apod.), dále pak spolek ozbrojený apod.,
- b) v případě, kdy by spolek vyvíjel činnost v rozporu s ust. § 217 občanského zákoníku, tedy v rozporu s tím, co může být hlavním či vedlejším předmětem činnosti spolku,
- c) nutí osoby k členství ve spolku, k účasti na jeho činnosti nebo k jeho podpoře, nebo
- d) brání členům spolku ze spolku vystoupit,
- e) vyvíjí nezákonnou činnost v takové míře, že to závažným způsobem narušuje veřejný pořádek dle ust. § 172 občanského zákoníku,

- f) již nadále nesplňuje předpoklady vyžadované pro vznik spolku zákonem dle ust. § 172 občanského zákoníku (např. stanovы spolku nebudou obsahovat obligatorní údaje),
- g) nemá déle než dva roky statutární orgán schopný se usnášet dle ust. § 172 občanského zákoníku, nebo
- h) tak stanoví zákon; zákon pak svěřuje soudu rozhodnout o zrušení spolku v mnoha případech, např. podle ust. § 211 občanského zákoníku, pokud klesne počet členů spolku pod zákonem stanovenou hranici, podle ust. § 105 zákona o veřejných rejstřících, pokud spolek neplní opakovaně své povinnosti a nepředloží listiny potřebné k rozhodnutí v řízení zahájeném bez návrhu nebo listiny, které musejí být podle zákona uloženy do sbírky listin apod.

Návrh na zrušení spolku

Návrh na zrušení spolku z výše uvedených důvodů může podat osoba, která na tom osvědčí právní zájem. Takovou osobou může být například člen spolku nebo i jeho věřitel. V návrhu musí být právní zájem navrhovatele pro dodání návrhu prokázán; např. dokladem o členství ve spolku, doklady o existenci pohledávky vůči spolku apod. Soud však může rozhodnout o zrušení spolku i bez návrhu.

Soud je povinen nejprve spolek upozornit na to, že zde existuje důvod, pro který je možné rozhodnout o zrušení spolku s likvidací. Ve výzvě by měl soud stanovit spolku přiměřenou lhůtu k odstranění protiprávního stavu a spolek poučit o následcích neuposlechnutí takové výzvy (viz ust. § 172 občanského zákoníku).

To se týká ovšem pouze takového protiprávního stavu, který lze odstranit. Pokud protiprávní stav odstranit nelze, pak soud vyzývá spolek k odstranění protiprávního stavu logicky nemusí.

K písm. c) – z dalších důvodů stanovených zákonem viz § 168 občanského zákoníku

Mezi další důvody patří např. uplynutí doby nebo dosažení účelu, pro který byla právní osoba ustavena.

Stanovы v odstavci 1 – věta druhá deklarují, že se zrušením svazu zrušují i organizační jednotky svazu (viz ust. § 230 občanského zákoníku) a další svazové instituce.

Obecně dochází k ukončení právní existence spolku stejně jako u jiných právnických osob **ve dvou fázích** (ust. § 168 a § 185 občanského zákoníku):

- a) zrušení spolku, a to buď s likvidací, nebo bez likvidace (ust. § 168 a § 268 občanského zákoníku),
- b) zánik spolku – k zániku spolku dochází dnem výmazu ze spolkového rejstříku (ust. § 185 občanského zákoníku).

Uvedená právní úprava je odrazem zásady, že právní osobnost pobočného spolku – organizační jednotky svazu se odvozuje od právní osobnosti hlavního spolku – svazu (ust. § 228 občanského zákoníku). Organizační jednotky svazu jsou tak existenčně **závislé na svazu**, a to i přes skutečnost, že jsou samostatnou právní osobou.

V případě zrušení svazu dochází rovněž *ex lege* (ze zákona) ke zrušení organizačních jednotek svazu. Naopak, dochází-li ke zrušení organizační jednotky svazu, pak se svazu toto zrušení nijak nedotýká.

Při ukončení činnosti základní organizace podle odstavce 5 musí nejprve dojít k jejímu **zrušení** (rozhodnutí příslušného orgánu nebo soudu), následně k **likvidaci** a teprve nakonec dochází k jejímu **zániku** (výmazu ze spolkového rejstříku).

Pokud má základní organizace právního nástupce (zpravidla jinou základní organizaci, územní sdružení nebo svaz jako takový), zaniká bez likvidace (ust. § 169 občanského zákoníku).

K § 36

V zásadě je třeba rozlišit два základní druhy likvidace svazu a jeho organizačních jednotek, a to:

- a) dobrovolná likvidace, kdy svaz nebo jeho organizační jednotka dobrovolně rozhodne o svém zrušení s likvidací, protože vlastní majetek, a dále
- b) nucená likvidace, kdy o zrušení svazu nebo jeho organizační jednotky rozhodne ze zákonem stanovených důvodů soud.

Vlastní postup při likvidaci svazu nebo organizační jednotky je podrobně uveden v závazném výkladu, který upravuje postup při likvidaci organizační jednotky s majetkem nebo bez majetku.

K § 37

K zániku základní organizace, územního sdružení i svazu po jejich zrušení dojde až po jejich výmazu ze spolkového rejstříku, a to dnem výmazu. Výmazem ze spolkového rejstříku přestane základní organizace,

územní sdružení, případně i svaz existovat a současně zaniknou její orgány i členství v jiných orgánech.

K výmazu svazu ze spolkového rejstříku nemůže dojít dříve, než dojde k výmazu všech organizačních jednotek svazu.

ČÁST ŠESTÁ

K § 38

Ustanovení stanov o zastupování upravuje obecné zásady jednání při zastupování svazu a jeho organizačních jednotek členy statutárního orgánu zástupci, kteří jsou uvedeni ve spolkovém rejstříku.

U základní organizace to je zpravidla předseda základní organizace a další člen výboru, který je zapsán ve spolkovém rejstříku. U základní organizace, kde je individuální statutární orgán, kterým je předseda základní organizace, zastupuje tuto základní organizaci sám.

U územního sdružení to je zpravidla předseda představenstva územního sdružení a další člen představenstva zapsaný ve spolkovém rejstříku.

Svaz zpravidla zastupuje předseda svazu s dalším členem představenstva zapsaným ve spolkovém rejstříku.

V odstavci 3 se stanoví, že je-li k platnosti právního jednání předepsána písemná forma, je obvykle třeba podpisu dvou oprávněných zástupců svazu nebo organizační jednotky, jak je výše uvedeno při jejich zastupování. Slovo „obvykle“ v tomto případě vyjadřuje, že nemusí být vzhledem k povaze právního jednání vyžadován podpis dvou oprávněných zástupců. Poměrně často dochází k tomu, že zakladatelské právní jednání stanoví (stanovы svazu), že svaz nebo jeho organizační jednotku má zastupovat více členů statutárního orgánu společně, ale v praxi svaz nebo organizační jednotku zastupuje jen jeden z nich na základě plné moci. V takovém případě se vždy musí jednat o speciální plnou moc, která člena statutárního orgánu zmocňuje k určitému jednání, nikoliv o plnou moc generální. Pak svaz nebo jeho organizační jednotku zastupuje jako zástupce podle ust. § 436 a násl. občanského zákoníku, nikoliv jako statutární orgán a jeho zástupci oprávnění je omezeno udělenou plnou mocí.

V odstavci 4 je stanoveno, že svaz nebo jeho organizační jednotky nemusí bezpodmínečně zastupovat osoby uvedené v odstavci 1 až 3, ale orgány svazu a organizačních jednotek mohou k zastupování zmocnit nejen další členy svazu nebo organizační jednotky, ale i pracovníky svazu, další fyzické nebo právnické osoby. Smluvní zastoupení vzniká ujednáním stran, tj. v okamžiku, kdy zástupce a zastoupený spolu uzavřou dohodu o zastoupení (ust. § 441 a násl. občanského zákoníku). Ať již taková dohoda bude označena jakkoliv, použijí se na ni ve smyslu § 1746 odst. 1 občanského zákoníku zpravidla zákonná ustanovení o smlouvě příkazní dle ust. § 2430 a násl. občanského zákoníku. Dohodou o zastoupení se zmocněnec zavazuje zastupovat zmocnitele; zmocněnec a zmocnitel si mohou v dohodě o zastoupení dohodnout rozsah zastoupení a taktéž podmínky, za nichž bude zastoupení vykonáváno. Pro vznik dohody o zastoupení (příkazní smlouvy) zákon nevyžaduje žádnou speciální právní formu; může tak být udělena i ústně či konkludentním jednáním (udělením plné moci).

Zastoupení tedy nevzniká udělením plné moci, neboť „plná moc má funkci jen jako potvrzení zastoupeného o tom, že zastoupení bylo ujednáno a vzniklo“. Plná moc je tedy jednostranným právním jednáním zmocnitele, určeným třetí osobě (třetím osobám), v němž zmocnitel prohlašuje, že si zvolil zmocněnce, aby ho zastupoval v rozsahu uvedeném v této plné moci; plná moc z hlediska obsahu právního jednání představuje osvědčení (průkaz) o zastoupení vzniklém na základě dohody o zastoupení či zmocnění.

Zmocnitel může do plné moci kromě rozsahu zástupčího oprávnění uvést i konkrétní pokyny, jak má být právní jednání za zmocnitele zmocněncem uskutečněno. Podle toho rozeznáváme plnou moc omezenou či neomezenou. „Podle neomezené plné moci může zmocněnec provést příslušné právní úkony podle svého volného uvážení, zachovává povinnosti zmocněnce, v omezené plné moci má dány směrnice, jak má postupovat.“

K § 39

1. Odpovědnost základní organizace

Základní organizace jako právnická osoba odpovídá za své dluhy, a to celým svým majetkem.

Jednotliví členové základní organizace za její dluhy neodpovídají a za řádné splnění těchto dluhů ani neručí (ust. § 215 odst. 2 občanského zákoníku).

Pokud by majetek spolku nepostačoval ke krytí jeho dluhů, je např. možné, aby členové základní organizace odhlasovali zvýšení účelových příspěvků, čímž dojde k zvětšení majetku základní organizace a jeho uschopnění plnit vlastní dluhy.

Neschopnost základní organizace hradit řádně své dluhy **může** samozřejmě vést k zahájení exekučního řízení či insolvenčního řízení (v případě předluženosti základní organizace).

2. Odpovědnost některých členů základní organizace

Podle ust. § 159 odst. 1 občanského zákoníku platí, že členové volených orgánů spolku (v našem případě jsou to členové výboru základní organizace) jsou povinni jednat vždy **s péčí řádného hospodáře**. Pokud tuto povinnost některý člen voleného orgánu základní organizace poruší a v důsledku tohoto porušení vznikne základní organizace škoda, ponese za ní člen voleného orgánu odpovědnost podle ust. § 2910 občanského zákoníku, přičemž za tuto škodu odpovídá celým svým majetkem.

Základní organizaci zavazuje protiprávní čin, kterého se při plnění svých úkolů dopustil člen voleného orgánu, zaměstnanec nebo jiný jeho zástupce vůči třetí osobě (ust. § 167 občanského zákoníku). Vznikne-li pak na základě tohoto závazku na straně základní organizace škoda, bude základní organizace samozřejmě oprávněna se domáhat jejího nahrazení po tom členu voleného orgánu, zaměstnanci či zástupci, který svým protiprávním jednáním škodu způsobil.

Podle ust. § 159 odst. 3 občanského zákoníku dále platí, že pokud člen voleného orgánu spolku způsobí spolku porušením povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře škodu, přičemž tuto škodu spolku nenahradí a z tohoto důvodu nebude spolek schopen splnit některý ze svých dluhů, stane se dotýčný člen voleného orgánu ručitelem za **dluh** spolku (vůči věřiteli spolku), a to v rozsahu, v jakém nenahradil spolku jím způsobenou škodu (vše za předpokladu, že věřitel se nebude z tohoto důvodu moci po spolku domáhat splnění jeho dluhu).

K výše uvedenému se váže situace, že statutární orgán (výbor základní organizace) je povinen podat bez zbytečného odkladu insolvenční návrh, je-li spolek ve stavu úpadku (ust. § 3 insolvenčního zákona). Pokud statutární orgán (výbor základní organizace) nesplní tuto oznamovací povinnost, odpovídá věřitelům za škodu, která jim tím vznikla, ledaže prokáže, že škodu nezavinil (ust. § 98 a násl. insolvenčního zákona).

Vedle občanskoprávní odpovědnosti existuje trestněprávní odpovědnost. To znamená, pokud právnická osoba nebo osoba nebo osoby, které za ni rozhodují, svým jednáním naplní znaky trestného činu, nesou za své jednání trestněprávní odpovědnost.

Výše uvedené pod body 1. a 2. se vztahuje i na územní sdružení a svaz.

Znění příslušných ustanovení občanského zákoníku

§ 159

(1) Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.

(2) Člen voleného orgánu vykonává funkci osobně; to však nebrání tomu, aby člen zmocnil pro jednotlivý případ jiného člena téhož orgánu, aby za něho při jeho neúčasti hlasoval.

(3) Nenahradil-li člen voleného orgánu právnické osobě škodu, kterou jí způsobil porušením povinnosti při výkonu funkce, ačkoli byl povinen škodu nahradit, ručí věřiteli právnické osoby za její dluh v rozsahu, v jakém škodu nenahradil, pokud se věřitel plnění na právnické osobě nemůže domoci.

§ 167

Právnickou osobu zavazuje protiprávní čin, kterého se při plnění svých úkolů dopustil člen voleného orgánu, zaměstnanec nebo jiný její zástupce vůči třetí osobě.

§ 215

(1) Nikdo nesmí být nucen k účasti ve spolku a nikomu nesmí být bráněno vystoupit z něho.

(2) Členové spolku neručí za jeho dluhy.

§ 2910

Škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.

V odstavci 3 je upravena zodpovědnost zástupce za provedená právní jednání a za případně způsobenou škodu. V úvahu zde přichází překročení zástupčího oprávnění, tedy případy, kdy zástupce jedná nad rámec jemu svěřeného zmocnění, a to pro případ dobrovolného zmocnění.

Je třeba říci, že ne každé překročení pokynů zmocnitele bude možno posoudit jako překročení zástupčího oprávnění. „Odchýlení se od pokynů zmocnitele, které nejsou uvedeny v plné moci, má vliv na vztah mezi zmocnitelem a zmocněncem, nikoliv na platnost právního jednání s třetí osobou; může však založit odpovědnost zmocněnce za újmu způsobenou zmocniteli porušením příkazní smlouvy.

Aby nebyl zastoupený právním jednáním vázán, vyžaduje se tedy aktivní činnost zastoupeného; nesouhlas je jednostranné právní jednání, které musí směřovat vůči osobě, se kterou zástupce jednal. Zástupci, který překročil zástupčí oprávnění, může zastoupený neschválení pouze oznámit. Zástupce nemá možnost neschválení zabránit.

V případě, že zastoupený vyjádří nesouhlas, bude nadále právním jednáním vázán zástupce. Zástupci, který překročil zástupčí oprávnění, může zastoupený odmítnutí právního jednání pouze oznámit. Zástupce nemá možnost odmítnutí zabránit.

Pokud zastoupený neodmítne právní jednání, při němž zástupce překročil zástupčí oprávnění, nebo jej odmítne již po uplynutí lhůty bez zbytečného odkladu, kdy se o překročení dozvěděl, pak platí nevyvratitelná domněnka, že překročení schválil. Právní jednání zastoupeného tedy pro něj bude závazné. To neplatí pouze v případě, že třetí osoba, s níž zástupce jednal, měla a mohla bez pochybností poznat, že zmocněnec zástupčí oprávnění zjevně překračuje, nebo pokud třetí osoba o překročení zástupčího oprávnění věděla. Tak tomu bude například v případě podle ust. § 447 občanského zákoníku, kdy jsou pokyny zmocnitele obsaženy v plné moci a musely být známy sobě, vůči níž zmocněnec jednal. Překročení zástupčího oprávnění však může být třetí osobě známo i jinak (např. od třetí osoby).

Pokud tedy třetí osoba o překročení zástupčího jednání věděla, nevyvratitelná právní domněnka nenastupuje a zastoupený není z překročení právního jednání vázán. Nic zřejmé ale nebrání zastoupenému dodatečně překročení zástupčího oprávnění ratifikovat (dodatečné potvrzení platnosti určitého úkonu).

V odstavci 4 je upravena odpovědnost zaměstnanců orgánů svazu a organizačních jednotek v rozsahu jejich funkční působnosti ať již tato vyplývá z pracovní smlouvy, z uzavřené dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr v návaznosti na povinnost zaměstnance k náhradě škody podle ust. § 250 a § 251 zákoníku práce, nebo na základě uzavřené dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci k vyúčtování dle ust. § 252 zákoníku práce.

Schváleno představenstvem svazu 10/2020

JEDNACÍ ŘÁD A VOLEBNÍ ŘÁD

ORGÁNŮ ČESKÉHO ZAHRÁDKÁŘSKÉHO SVAZU, z.s.

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

HLAVA I Základní ustanovení

Čl. 1

(1) Jednací a volební řád orgánů Českého zahrádkářského svazu (dále jen „jednací a volební řád“) upravuje v souladu se stanovami Českého zahrádkářského svazu, z.s. (dále jen „stanovy“) přípravu, svolání, průběh, pravidla jednání, volby orgánů svazu a organizačních jednotek a usnášení se, jakož i další záležitosti orgánů svazu a organizačních jednotek uvedených v ust. § 3 stanov a činností s tím související.

(2) Orgán svazu nebo organizační jednotka se může v případě nezbytné potřeby usnést nadpoloviční většinou přítomných členů svazu na podrobnějších pravidlech svého jednání. Tato úprava však nesmí být v rozporu se zvláštními právními předpisy, se stanovami a s tímto jednacím a volebním řádem.

(3) Tento jednací a volební řád platí pro jednání všech orgánů svazu a organizačních jednotek.

HLAVA II

Složení statutárních orgánů svazu a organizačních jednotek

Čl. 2

Výbor základní organizace

(1) Výbor základní organizace (dále jen „výbor“), který je statutárním orgánem, tvoří podle rozhodnutí členské schůze předseda základní organizace a vedle něho minimálně dva další členové, např. tajemník a hospodář.

(2) Předseda základní organizace je volen přímo členskou schůzí základní organizace podle ust. § 14 odst. 6 písm. b) stanov.

(3) V základních organizacích s celkovým počtem do 20 členů jsou jedinými orgány předseda základní organizace jako individuální statutární orgán a revizor účtů, kterému přísluší spoluúčast na kontrole hospodaření včetně spolupodpisu dokladů s předsedou, pokud členská schůze nerozhodne o vyšším počtu členů statutárního orgánu nebo zřízení kontrolní komise dle stanov.

(4) V základních organizacích s vyšším počtem členů může členská schůze rozhodnout o složení výboru s větším počtem jeho členů, zpravidla o funkci místopředsedy, tajemníka, hospodáře, pokladníka, správce techniky, event. dalších funkcí podle místních podmínek a potřeb. Další členy výboru s výjimkou předsedy volí členové výboru do jednotlivých funkcí na prvním zasedání výboru po jeho zvolení členskou schůzí. Výbor by měl mít včetně předsedy lichý počet členů. Jednotlivé funkce lze rovněž vhodným způsobem kumulovat podle zvoleného počtu členů výboru.

(5) Při volbě členů výboru do další funkcí je třeba přihlížet k tomu, aby byly členy výboru zajištěny zejména tyto činnosti

- příprava podkladů pro zasedání výboru a členské schůze,
- zpracování zápisů ze zasedání členské schůze a výboru do 15 dnů od jeho ukončení,
- vedení veškeré dokumentace základní organizace,
- vedení pokladny a účetnictví,
- kontrola plnění přijatých usnesení ze zasedání členské schůze a výboru, pokud nejsou v základní organizaci zvoleni členové kontrolní komise,
- vyřizování a vedení evidence došlé pošty základní organizaci,

g) zajištění dalších činností dle pokynů předsedy základní organizace.

(6) Výboru základní organizace jako kolektivnímu statutárnímu orgánu náleží působnost podle ust. § 16 stanov; stejná působnost náleží předsedovi základní organizace jako individuálnímu statutárnímu orgánu podle odstavce 3.

(7) Členové statutárního orgánu zapsaní ve spolkovém rejstříku podle ust. § 1 odst. 4 písm. b) nebo c) stanov zastupují základní organizaci podle ust. § 38 stanov navenek v rozsahu a způsobem zapsaným v tomto rejstříku.

(8) Předseda základní organizace řídí výbor základní organizace při výkonu jeho působnosti v souladu se stanovami. Další členové výboru organizují a zajišťují činnost organizace v oblastech a způsobem, který stanoví výbor při jejich zvolení, samostatně. O zásadních otázkách nad stanovený rozsah působnosti jednotlivých členů rozhoduje výbor většinou hlasů.

(9) V případě nezbytné potřeby rozhoduje o neodkladných záležitostech ve věcech působnosti výboru předseda samostatně; jeho rozhodnutí podléhá schválení výborem na nejbližší zasedání výboru.

(10) Je-li v rámci základní organizace zřízeno více zahrádkových osad, je jejich zastoupení ve výboru základní organizace upraveno v čl. 5 tohoto jednacího a volebního řádu.

Čl. 3

Představenstvo územního sdružení

(1) Územní sdružení tvoří ve smyslu ust. § 17 stanov soubor základních organizací v daném území, které jsou jeho členy. V čele územního sdružení je rada územního sdružení (dále jen „územní rada“) složená ve stanoveném rozsahu ze zástupců těchto základních organizací. Statutárním orgánem územního sdružení je představenstvo územního sdružení.

(2) Představenstvo územního sdružení jako jeho statutární orgán tvoří předseda územního sdružení a vedle něho podle rozhodnutí územní konference minimálně další čtyři členové.

(3) Předseda územního sdružení, který je volen přímo konferencí územního sdružení podle ust. § 18 písm. h) stanov.

(4) Na prvním zasedání představenstva územního sdružení po jeho zvolení konferencí územního sdružení mohou členové představenstva územního sdružení zvolit zpravidla své členy do funkce místopředsedy, tajemníka, hospodáře event. pokladníka a dalšího člena či členy pověřit působností podle potřeb územního sdružení. Jednotlivé funkce je možné podle potřeb a možností vhodným způsobem kumulovat či rozšířit tak, aby činily celkem lichý počet členů představenstva územního sdružení.

(5) Zastává-li některé z činností náležející jinak členu představenstva (např. tajemník, účetní, pokladník či hospodář atp.) zaměstnanec územního sdružení, pak mu funkce člena představenstva územního sdružení jako statutárního orgánu z titulu výkonu těchto činností nepřísluší.

(6) Při volbě členů představenstva do další funkcí je třeba přihlížet k tomu, aby byly členy představenstva zajištěny zejména tyto činnosti

- příprava zasedání rady územního sdružení a představenstva územního sdružení,
- zpracování zápisů ze zasedání rady územního sdružení a představenstva územního sdružení do 30 dnů od jeho ukončení,
- kontrola plnění přijatých usnesení,
- zajištění dalších činností dle pokynů předsedy územního sdružení.

(7) Představenstvu územního sdružení náleží působnost podle ust. § 20 stanov. Členové představenstva zapsaní ve spolkovém

rejstříku podle ust. § 1 odst. 4 písm. a) stanov zastupují územní sdružení navenek podle § 38 stanov v rozsahu a způsobem zapsaným v tomto rejstříku.

(8) Předseda územního sdružení řídí představenstvo při výkonu jeho působnosti v souladu se stanovami. Jednotliví členové představenstva organizují a řídí činnost územního sdružení v rozsahu a způsobem, který vyplývá z jejich funkce a který stanoví představenstvo při jejich zvolení. V zásadních otázkách nad rozsah působnosti jednotlivých členů představenstva rozhoduje představenstvo většinou hlasů.

(9) V případě nezbytné potřeby rozhoduje o neodkladných záležitostech ve věcech působnosti představenstva předseda územního sdružení samostatně, jeho rozhodnutí podléhají schválení na nejbližším zasedání představenstva.

Čl. 4

Představenstvo svazu

(1) Představenstvo svazu jako jeho statutární orgán tvoří předseda svazu a vedle něho první místopředseda a další místopředsedové svazu ve složení, které stanoví sněm svazu, zpravidla pověření řízením a organizováním jednotlivých oblastí (odborná činnost, ekonomika a finance, práce s mládeží, organizační a právní věci, propagace a tisk). Uvedený počet a rozsah funkcí lze vhodným způsobem podle rozhodnutí sněmu rozšířit nebo kumulovat, přičemž by měl být dodržen jejich lichý počet.

(2) Představenstvu svazu náleží působnost podle ust. § 23 stanov. Členové představenstva zapsaní ve spolkovém rejstříku zastupují svaz navenek v rozsahu a způsobem zapsaným v tomto rejstříku.

(3) Předseda svazu řídí představenstvo při výkonu jeho působnosti v souladu se stanovami. Jednotliví členové představenstva organizují a řídí činnost svazu v rozsahu a způsobem, který vyplývá z jejich funkce, jenž stanoví představenstvo při jejich zvolení. V zásadních otázkách nad rámec působnosti jednotlivých členů rozhoduje představenstvo většinou hlasů.

(4) V případě nezbytné potřeby rozhoduje o neodkladných záležitostech ve věcech působnosti představenstva předseda svazu samostatně; jeho rozhodnutí podléhají schválení na nejbližším zasedání představenstva.

HLAVA III

Základní organizace s více zahrádkovými osadami

Čl. 5

(1) V případě, kdy v rámci základní organizace je zřízeno více zahrádkových osad, musí být ve výboru zastoupeny všechny zahrádkové osady. Členové výboru zastupující zahrádkové osady pak vždy jednají v rámci pověření členů svazu příslušné zahrádkové osady.

(2) Každá zahrádková osada má svůj vlastní osadní řád, který upravuje potřeby této zahrádkové osady. Osadní řád připraví osadní výbor a schvalují ho členové svazu na zasedání zahrádkové osady.

(3) Pro účast člena svazu na zasedání členů v zahrádkové osadě, hlasování o usnesení a schopnost usnášet se platí ust. § 5 stanov.

(4) V souladu s ust. § 14 odst. 5 stanov může být v základní organizaci s větším počtem členů svazu v jedné nebo více zahrádkových osadách konáno zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů.

(5) Při volbě delegátů se postupuje podle věty druhé a třetí ust. § 14 odst. 5 stanov.

(6) Výbor základní organizace zašle program zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů s dostatečným časovým předstihem tak, aby ho zvolení delegáti mohli projednat se členy svazu v zahrádkové osadě a jejich schválené stanovisko formou usnesení mohli projednat na zasedání shromáždění delegátů.

(7) Pro delegáty ze zahrádkové osady je členy svazu projednané a schválené stanovisko v zahrádkové osadě formulované v usnesení k jednotlivým bodům programu zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů závazné.

(8) Pro účast delegáta na zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů, hlasování o usnesení a schopnost usnášet se platí ust. § 5 stanov.

HLAVA IV

Jednání jménem orgánů svazu a organizačních jednotek

Čl. 6

Při jednání a rozhodování musí každý orgán svazu nebo organizační jednotky dbát práv a oprávněných zájmů těch, jichž se dotýkají.

Čl. 7

(1) Jménem svazu jednají zástupci orgánů svazu nebo organizačních jednotek podle článku 2, 3 a 4 tohoto jednacího a volebního řádu.

(2) V souladu s ust. § 38 odst. 4 stanov může jménem orgánů svazu nebo organizační jednotky jednat ten, kdo byl k tomu zmocněn (dále jen „zmocněnec“) příslušným orgánem svazu nebo organizační jednotky na základě zástupčího oprávnění, uvedeném v udělené plné moci, vymezující rozsah a dobu zmocnění.

(3) Zmocní-li zástupci orgánu svazu nebo organizační jednotky, uvedeni v odstavci 1 k zastupování na základě a v rozsahu zástupčího oprávnění, uvedeném v udělené písemné plné moci, zmocněnce podle odstavce 2, seznámí se svým rozhodnutím členy orgánu svazu nebo organizační jednotky na nejbližším zasedání.

(4) Zmocněnec je povinen bez zbytečného odkladu informovat o průběhu jednání orgán svazu nebo organizační jednotky, kterým byl k jednání zmocněn.

(5) Kde to stanoví jiný právní předpis nebo to vyžaduje důležitost jednání, musí se zmocněnec prokázat písemnou plnou mocí.

Čl. 8

Jménem orgánu svazu nebo organizační jednotky mohou učinit veřejný projev písemně, ústně nebo prostřednictvím sdělovacích prostředků, jen zástupci orgánu svazu nebo organizační jednotky uvedení v ust. § 38 odst. 1 a 2 stanov, popřípadě jiný člen svazu pověřený výborem nebo představenstvem příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky.

HLAVA V

Náležitosti písemností a jejich doručování

Čl. 9

(1) Písemnosti závažného obsahu, zejména právně závazující, vždy podepisují 2 členové orgánu svazu nebo organizační jednotky, zpravidla předseda a další člen orgánu svazu nebo organizační jednotky. Současně písemnost opatří otiskem razítka orgánu svazu nebo organizační jednotky (pokud razítko vlastní) a datem podpisu.

(2) Běžnou korespondenci, určenou pro vnitřní potřebu orgánů svazu nebo organizační jednotky, podepisují členové orgánu svazu nebo organizační jednotky uvedení v čl. 7 odst. 1 tohoto jednacího a volebního řádu nebo pověření zaměstnanci svazu. Uvedenou korespondenci podepisuje pouze jeden člen orgánu svazu, organizační jednotky nebo pověřený zaměstnanec.

(3) Odeslaná písemnost obsahuje název orgánu svazu nebo organizační jednotky, místo a datum vyhotovení, případně číslo jednací, přesnou adresu příjemce, stručný a srozumitelný text, podpisovou doložku oprávněných osob uvedených v odstavci 1 a 2, otisk razítka orgánu svazu nebo organizační jednotky (pokud razítko vlastní) a kontaktní spojení oprávněné osoby pověřené přijímáním pošty.

(4) Písemnosti lze doručovat osobně zpracovatelem písemnosti, jiným členem svazu, prostřednictvím pošty, doručovatelské služby a elektronickou poštou.

(5) Vzniklé a doručené dokumenty se u orgánu svazu nebo organizační jednotky evidují, vyřizují, odesílají, ukládají a vyřazují ve skartačním řízení v souladu s jinými právními předpisy¹⁾.

(6) Písemnost, zaslaná členům svazu se považuje za doručenu dnem, kdy pošta nebo doručovatelská služba písemnost doručí, nebo kdy ji vrátí příslušnému orgánu svazu nebo organizační jednotce jako nedoručitelnou nebo dnem, kdy ten, komu je písemnost určena, její převzetí odmítne.

(7) Písemnost lze doručit rovněž prostřednictvím zástupce orgánu svazu nebo organizační jednotky, členem svazu nebo zaměstnancem svazu, přičemž písemnost se považuje za doručenu dnem, kdy ten, komu je určena její převzetí písemně potvrdí nebo její převzetí odmítne. Zástupce orgánu svazu nebo organizační jednotky, člen svazu nebo zaměstnanec svazu, který písemnost doručuje, na písemnosti vyznačí svůj podpis a datum, kdy ten, komu byla písemnost určena, odmítl převzetí písemnosti.

ČÁST DRUHÁ

ZASEDÁNÍ ORGÁNŮ SVAZU A ORGANIZAČNÍCH JEDNOTEK

HLAVA I

Svolání zasedání orgánů svazu a organizačních jednotek

Čl. 10

(1) Orgán svazu nebo organizační jednotky se schází v termínu určeném stanovami a dále dle potřeby.

(2) Zasedání orgánů svazu nebo organizačních jednotek (dále jen „zasedání“) se svolává písemným oznámením, doručeným účastníkům zasedání nebo jeho zveřejněním na informační desce, případně na webových stránkách orgánu svazu nebo organizační jednotky, nejpozději v termínu

a) orgány svazu

1. 21 dnů před dnem jeho konání – republiková rada, kontrolní komise svazu a rozhodčí komise svazu,
2. 7 dnů před dnem jeho konání – představenstvo svazu,

b) orgány organizačních jednotek

1. 14 dnů před dnem jeho konání – rada územního sdružení, kontrolní komise územního sdružení a členská schůze základní organizace,
2. 7 dnů před dnem jeho konání – představenstvo územního sdružení, výbor základní organizace a kontrolní komise základní organizace;

písemné oznámení obsahuje zejména datum, hodinu, místo konání a program zasedání.

(3) Zasedání republikové rady svolává představenstvo svazu, zasedání rady územního sdružení svolává představenstvo územního sdružení (dále jen „představenstvo“). Zasedání představenstva těchto orgánů a zasedání výboru základní organizace svolává předseda, případně pověřený člen orgánu svazu nebo organizační jednotky.

(4) Zasedání kontrolní komise svolává předseda nebo pověřený člen kontrolní komise, v mimořádných případech předseda kontrolní komise vyššího stupně. Při své činnosti se řídí stanovami, tímto jednáním a volební řádem a jinými právními předpisy²⁾.

(5) Zasedání rozhodčí komise svazu svolává předseda nebo pověřený člen rozhodčí komise. Při své činnosti se řídí stanovami, tímto jednáním a volební řádem a zvláštními jinými právními předpisy³⁾.

(6) Zasedání krajské koordinační rady svolává její předseda nejméně 14 dnů před jeho konáním.

(7) Nelze-li svolat zasedání podle odstavce 2 až 5, při

- a) zrušení, přeměně a zániku svazu a jeho organizačních jednotek,
- b) likvidaci majetku svazu a jeho organizačních jednotek,
- c) nesvolání zasedání členské schůze podle ust. § 14 odst. 1 a 3 stanov;

může mimořádně svolat zasedání vyšší orgán svazu nebo organizační jednotky.

(8) Písemně, ve lhůtě nejpozději 7 dnů před dnem zasedání, musí být pozván ten, jehož osobní věci budou předmětem jednání (nepřijetí za člena svazu, jeho odvolání, vyloučení apod.).

(9) Písemně, ve lhůtě nejpozději 7 dnů před dnem zasedání, musí být svolání všichni členové orgánu svazu nebo organizační jednotky v případech, kdy předmětem jednání bude záležitost, k jejímuž rozhodnutí a k přijetí usnesení je zapotřebí dvou třetin všech hlasů jeho členů svazu v době usnášení (kvalifikovaná většina).

Čl. 11

(1) Republiková rada, rada územního sdružení a členská schůze základní organizace musí být svolána, požádá-li o to alespoň jedna třetina jejich členů nebo předseda kontrolní komise.

(2) V případě, že zasedání členské schůze základní organizace bude projednávat otázky práv a povinností členů svazu podle stanov, musí být uvedeny v programu zasedání členské schůze jako samostatný bod.

HLAVA II

Příprava a účast na zasedání orgánu svazu a organizační jednotky

Čl. 12

(1) Zasedání a návrh usnesení připraví předseda orgánu svazu nebo organizační jednotky, případně člen orgánu svazu nebo organizační jednotky pověřený řízením zasedání.

(2) Program zasedání výboru základní organizace připraví předseda základní organizace nebo pověřený člen výboru; program zasedání členské schůze připraví výbor základní organizace.

(3) Program zasedání představenstva rady územního sdružení a republikové rady připraví předseda územního sdružení, resp. předseda svazu nebo pověřený člen představenstva.

(4) Program sněmu, územní konference, zasedání rady územního sdružení a republikové rady připraví představenstvo.

(5) Program zasedání kontrolní komise připraví její předseda nebo pověřený člen kontrolní komise.

(6) Program zasedání rozhodčí komise svazu připraví její předseda nebo pověřený člen rozhodčí komise.

(7) Program zasedání krajské koordinační rady připraví předseda krajské koordinační rady nebo pověřený člen krajské koordinační rady.

(8) Při svolání zasedání podle čl. 10 odst. 7 tohoto jednacího a volebního řádu připraví program zasedání vyšší orgán svazu, který zasedání svolal.

(9) Organizátor zasedání, zejména

- a) stanoví dobu a místo zasedání,
- b) navrhne program zasedání,
- c) stanoví odpovědnost konkrétních osob za zpracování a předložení podkladových materiálů (dále jen „materiál“) k jednotlivým navrženým bodům programu zasedání.

(10) Materiály pro zasedání obsahují, zejména

- a) název materiálu, jeho předkladatele a zpracovatele,
- b) návrh usnesení k materiálu,
- c) důvodovou zprávu obsahující, zejména zhodnocení dosavadního stavu, výsledky projednání materiálu s dotčenými subjekty, upozornění na případná rizika,
- d) odůvodnění navrhovaných opatření a jejich finanční náklady a další náležitosti, především stanoví-li tak platné právní předpisy.

(11) Materiály se předkládají organizátoru zasedání písemně, a to jak v listinné (za účelem archivace materiálu), tak v elektronické formě, nejpozději 14 dnů před dnem zasedání.

(12) Ve výjimečném případě může být ze závažných důvodů materiál předložen i ústně; v tomto případě předkladatel materiálu jeho předložení na zasedání odůvodní.

(13) Pro zasedání členské schůze základní organizace, rady územního sdružení a republikové rady připraví dle potřeby výbor základní organizace a představenstvo návrhy na složení mandátové, návrhové a případně volební komise.

Čl. 13

(1) Členové orgánu svazu jsou povinni se zúčastňovat zasedání.

(2) Pokud členovi orgánu svazu brání vážné důvody zúčastnit se zasedání, je povinen se před zasedáním orgánu svazu písemně, e-mailem nebo ústně omluvit u organizátora zasedání. Ve výjimečných případech tak lze učinit před zahájením zasedání předsedajícimu zasedání. Ústně se omlouvá předsedajícimu zasedání zpravidla pozdní příchod, nebo předčasný odchod ze zasedání.

(3) Účast na zasedání stvrzuje člen svazu podpisem do listiny přítomných.

(4) Zasedání má právo se zúčastnit s hlasem poradním člen orgánu svazu vyššího stupně a přizvané fyzické nebo právnické osoby.

HLAVA III

Řízení, průběh zasedání a hlasování na zasedání orgánu svazu a organizační jednotky

Čl. 14

(1) Zasedání řídí předsedající, kterým je předseda nebo pověřený člen představenstva nebo výboru; u krajské koordinační rady člen pověřený řízením jednání.

(2) Při zasedání se přítomnost zjišťuje prezenční listinou, podepsanou přítomnými členy svazu, která je součástí zápisu ze zasedání. Součástí zápisu jsou rovněž udělené písemné plné moci k zastupování člena svazu podle ust. § 5 odst. 2 stanov.

(3) Po zahájení zasedání a zjištění prezenze předloží předsedající ke schválení program zasedání. O záležitosti, která nebyla zařazena do programu zasedání při jeho svolání, lze rozhodnout jen za účasti a se souhlasem všech členů orgánu svazu nebo organizační jednotky oprávněných o ní hlasovat podle ust. § 5 odst. 4 a 5 stanov.

(4) Po zahájení zasedání volí přítomní členové svazu dle potřeby

- a) členy mandátové komise,
- b) členy návrhové komise,
- c) členy volební komise,
- d) zapisovatele, případně ověřovatele zápisu.

(5) Mandátová komise ověřuje počet přítomných členů svazu, delegátů a hostů a podává zprávu o splnění požadavků, stanovených stanovami a tímto jednacím a volebním řádem, k platnému jednání a usnášení se.

(6) Návrhová komise připraví a přednese návrh usnesení, který obsahuje zejména

- a) schválení zprávy o činnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky, včetně zprávy o hospodaření,
- b) schválení zprávy kontrolní komise,
- c) schválení zprávy rozhodčí komise svazu,
- d) schválení plánu činnosti podložený rozpočtem orgánu svazu nebo organizační jednotky,
- e) případně další návrhy předkládané ke schválení,
- f) uložené úkoly orgánům svazu, organizační jednotky a členům svazu.

(7) Při malém počtu členů základní organizace je možné funkci mandátové a návrhové komise sloučit nebo ji nezřizovat.

(8) Program zasedání členské schůze základní organizace uvedený v pozvánce na zasedání členské schůze nemůže být doplněn o následující záležitosti

- a) odvolání člena svazu proti nepřijetí za člena svazu,
- b) znovupřijetí vyloučeného člena svazu,
- c) vyloučení člena svazu,
- d) rozhodování o zrušení, přeměně a zániku základní organizace.

Čl. 15

(1) Na každém zasedání se schvalují opatření provedená orgány svazu nebo organizační jednotky a jejich zástupci, uvedenými v čl. 7 odst. 1 tohoto jednacího a volebního řádu v neodkladných záležitostech podle ust. § 4 odst. 4, § 16 odst. 4 písm. d) a odst. 5, § 20 odst. 5 písm. d), f a g) a odst. 8 a § 23 odst. 6 písm. i) a odst. 7 stanov. Stejně tak musí být schvalována opatření učiněná zmocněncem, uvedeném v čl. 7 odst. 2 tohoto jednacího a volebního řádu.

(2) Zpráva o hospodaření, o čerpání rozpočtu a jeho změnách, účetní závěrka a návrh rozpočtu musí být předmětem jednání členské schůze základní organizace nebo zasedání rady územního sdružení vždy po ukončení zúčtovacího období v kalendářním roce.

(3) Jednání o opatřeních a záležitostech, pro jejichž schválení je stanovena kvalifikovaná většina hlasů, je předmětem zasedání, které na taková opatření či záležitosti bezprostředně navazuje, nebo které jsou takovým rozhodnutím podmíněny.

Čl. 16

Řádně svolané zasedání jedná za přítomnosti členů orgánů svazu nebo organizační jednotky uvedených v ust. § 5 odst. 4 stanov a usnáší se podle ust. § 5 odst. 5 stanov, pokud není stanovami a tímto jednacím a volebním řádem určeno jinak.

Čl. 17

(1) Na zasedání má každý člen svazu (delegát) právo volného projevu, pokud mu předsedající udělí slovo. Slovo může členovi svazu nebo delegátovi v odůvodněných případech předsedající odebrat.

(2) Člen svazu, jemuž slovo nebylo uděleno nebo bylo odňato, je oprávněn žádat, aby členové svazu přítomní na zasedání rozhodli hlasováním, zda neudělení slova nebo jeho odnětí je odůvodněné. Tato žádost nemůže být předsedajícím odmítnuta. Na návrh člena svazu mohou členové svazu přítomní na zasedání rozhodnout o časovém limitu jednotlivých projevů.

Čl. 18

(1) O návrzích se rozhoduje hlasováním veřejně nebo tajně, podle rozhodnutí orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo členů svazu zúčastněných na zasedání.

(2) Vyžaduje-li se, aby se o některých bodech usnesení hlasovalo zvlášť, stanoví jejich pořadí pro postupné hlasování předsedající zasedání.

(3) Pokud byly uplatněny pozměňovací návrhy, hlasuje se nejprve o navržených změnách, a poté o ostatních částech návrhu. Pozměňovacím návrhem je částečně pozměňovací návrh, doplňující návrh nebo protinávrh.

(4) Je-li návrh usnesení předložen nebo jeho některá část předložena v několika variantách, hlasuje se o nich v pořadí, jak byly navrženy. Schválením jedné varianty se ostatní varianty považují za neschválené a nehlasuje se o nich.

(5) Orgán svazu nebo organizační jednotky může rozhodnout o odděleném hlasování u jednotlivých částí návrhu usnesení. Po odděleném hlasování se hlasuje na závěr o návrhu usnesení jako celku.

(6) Hlasování řídí a výsledek zjišťuje předsedající za součinnosti zapisovatele. Při rovnosti hlasů se návrh považuje za zamítnutý.

(7) Přehlasovaná menšina může žádat, aby její návrh byl uveden v zápise. Této žádosti se musí vyhovět.

(8) Člen svazu v případě omluvené nepřítomnosti a neudělení plné moci jinému členovi svazu nebo osobě blízké může svůj hlas pro i proti při hlasování o usnesení oznámit nejpozději do doby hlasování písemně, e-mailem nebo jiným způsobem. Oznámení jeho hlasu se považuje za účast při hlasování.

Čl. 19

Projednání určité věci odrokuje a zasedání ukončuje předsedající. Každý člen svazu s hlasovacím právem může žádat, aby zasedání rozhodlo, má-li se v jeho jednání pokračovat.

Čl. 20

(1) Na následujícím zasedání se kontrolují jednotlivé body usnesení. Současně se schvaluje zápis z posledního zasedání, který se nemusí číst, pokud všichni účastníci zasedání dostali jeho opis, nebo usnese-li se zasedání, aby od čtení zápisu bylo upuštěno.

(2) Jsou-li k zápisu připomínky a souhlasí-li s nimi většina přítomných členů svazu, je nutno, aby znění zápisu bylo opraveno. Zapisovatel připojí usnesení o opravě zápisu k původnímu zápisu s uvedením data, kdy změny nebo doplnění byly schváleny a jejich přesné znění.

(3) Po tomto projednání podepíše zápis předsedající, zapisovatel a ověřovatelé zápisu, pokud byli zvoleni.

HLAVA IV

Dokumentace ze zasedání

Čl. 21

(1) O průběhu zasedání se vždy pořizuje zápis, který musí být vyhotoven do 30 dnů od jeho ukončení.

- (2) Ze zápisu musí být patrné
- a) kdo zasedání svolal a jak,

- b) kdy se konalo,
 - c) kdo ho zahájil,
 - d) kdo mu předsedal,
 - e) jaké byly pro zasedání navrženy komise podle čl. 14 odst. 4 tohoto jednacího a volebního řádu a uvedení členů, kteří byli do nich zvoleni,
 - f) jaké byly přijaty závěry nebo usnesení,
 - g) kdy byl zápis vyhotoven, kdo ho vyhotovil, ověřovatelé zápisu byli-li zvoleni a předsedající.
- (3) Závěry nebo usnesení musí být jasné, konkrétní a kontrolovatelné. V zápise o hlasování o různých návrzích je nutno uvést počet členů svazu, kteří hlasovali pro přijetí návrhu (protinávrhu), proti tomuto návrhu (protinávrhu) a kteří se zdrželi hlasování.
- (4) Každý bod závěru nebo usnesení, kterým je uloženo plnění úkolu, musí obsahovat určení zodpovědného člena svazu nebo orgánu svazu a termín pro splnění úkolu.
- (5) Je-li pro platné usnášení se potřebná kvalifikovaná většina členů svazu podle ust. § 14 odst. 7, § 19 odst. 7, § 21 odst. 4 a § 22 odst. 6 stanov, vždy se v zápise uvede počet přítomných členů svazu v době hlasování.
- (6) Zápis z průběhu zasedání pořizuje zapisovatel, kterého tímto úkolem pověří orgán svazu nebo organizační jednotky pořádající zasedání, a to buď pro konkrétní zasedání, nebo pro určité časové období. Zapisovatel se při pořizování zápisu v průběhu zasedání řídí pokyny předsedajícího.
- (7) V případě potřeby mohou být na zasedání zvoleni ověřovatelé zápisu.
- (8) Vyhotovený zápis podepisuje zapisovatel, předsedající, případně ověřovatelé zápisu.

Čl. 22

- (1) Zápisy se řadí časově za sebou, případně se opatří pořadovými čísly, s připojením programu, prezenční listiny, případně jiných písemností, vztahujících se k zasedání.
- (2) Za zápis a jeho úplnost
- a) ze zasedání rady územního sdružení a republikové rady,
 - b) představenstva rady územního sdružení a republikové rady,
 - c) rozhodčí komise svazu,
 - d) kontrolní komise,
 - e) krajské koordinační rady,
 - f) členské schůze,
 - g) výboru základní organizace;
- odpovídá člen pověřený řízením zasedání.
- (3) Veškeré zápisy ze zasedání se ukládají v souladu se jinými právními předpisy¹⁾.
- (4) V základní organizaci odpovídá za ukládání zápisů tajemník výboru.
- (5) Člen základní organizace má právo nahlédnout do zápisu podle ust. § 10 odst. 1 písm. f) stanov. V případě zveřejnění zápisu ze zasedání výboru nebo ze zasedání členské schůze na informační tabuli v zahrádkové osadě je třeba postupovat v souladu Metodickým pokynem č. 1/2018 ČZS, který stanoví pravidla k nakládání a zpracování osobních údajů a s předpisem upravující nakládání s osobními údaji.
- (6) Zápis ze zasedání, s výjimkou členské schůze, se zasílá všem členům příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky, a předsedovi kontrolní komise a předsedovi rozhodčí komise. Zápis z jednání zasedání rady územního sdružení se zasílá Ústředí svazu v případě, že na zasedání byly vzneseny náměty nebo připomínky pro orgány svazu.

HLAVA V Zakončení zasedání

Čl. 23

- (1) Jsou-li projednány všechny body programu zasedání, předsedající zasedání ukončí.
- (2) Za vyřízení dotazů, připomínek a námětů, přednesených na zasedání, zodpovídá představenstvo orgánu svazu nebo organizační jednotky, nebo předseda základní organizace, pokud nebylo závěry nebo usnesením stanoveno jinak. Nestanoví-li závěry nebo usnesení ze zasedání jinak, činí lhůta pro vyřízení 30 dnů.

ČÁST TŘETÍ VOLBY

HLAVA I

Svolání zasedání sněmu, územní konference a členské schůze

Čl. 24

- (1) **Sněm**
- a) svolává se jedenkrát za 5 let,
 - b) delegáty sněmu volí zprostředkovaně cestou územní konference všichni členové svazu na členské schůzi základní organizace formou volby delegátů na územní konferenci, z níž jsou voleni delegáti na sněm,
 - c) stanovený klíč pro počet delegátů sněmu – na každých započatých 2000 členů územního sdružení jeden delegát.
- (2) **Územní konference**
- a) svolává se jedenkrát za 5 let v dostatečném předstihu před konáním sněmu,
 - b) delegáty územní konference volí členská schůze všech základních organizací příslušného územního sdružení,
 - c) stanovený klíč pro počet delegátů územní konference – na každých započatých 200 členů svazu základní organizace jeden delegát; pokud pro volbu orgánů územního sdružení je nutné zvýšit počet delegátů, volí se na návrh představenstva územního sdružení jejich další potřebný počet.
 - d) územní sdružení, vzniklé v jiném časovém úseku, podřídí své volební období vyhlášenému pětiletému období,
- (3) **Členská schůze**
- a) svolává se nejméně jedenkrát za kalendářní rok,
 - b) volební členská schůze se svolává jedenkrát za 5 let v období stanoveném republikovou radou a volí funkcionáře základní organizace podle ust. § 14 odst. 6 písm. b) stanov a delegáty územní konference v dostatečném časovém předstihu před konáním územní konference,
 - c) základní organizace, vzniklá v jiném časovém úseku, podřídí své volební období vyhlášenému pětiletému období.

HLAVA II Způsob, zásady a druhy voleb

Čl. 25 Způsob voleb

- (1) Podle tohoto volebního řádu lze volit do orgánů svazu nebo organizační jednotky veřejně (aklamací) nebo tajně.
- (2) Veřejná volba spočívá v hlasování, při kterém voliči zvednutím ruky nebo hlasovacího lístku vyjádří souhlas nebo nesouhlas s návrhem. O návrzích na zvolení členů do orgánů svazu nebo organizační jednotky se hlasuje zásadně jednotlivě podle kandidátky z více navrhovaných kandidátů. Veřejně se hlasuje zpravidla o složení komisí, kde lze hlasovat dohromady o celé komisi.
- (3) Tajná volba se provádí zpravidla zaškrťáváním nebo vyškrťáváním, případně jiným označením v kandidátce s více navrhovanými kandidáty do orgánů svazu nebo organizační jednotky. Jiný než schválený způsob vyznačení souhlasu nebo nesouhlasu v kandidátce představuje neplatný hlas. Kandidátka se shromáždí u volební komise, která sčítá na kandidátkách vyznačené kandidáty. Kandidáti s počtem hlasů nutným ke zvolení se vyhlásí za zvolené.

Čl. 26 Zásady voleb

- (1) V návaznosti na obecné zásady volebního práva platí v podmínkách Českého zahrádkářského svazu tyto základní zásady
- a) volby do orgánů svazu nebo organizační jednotky jsou všeobecné – každý člen svazu má právo volit (právo aktivní) a právo být volen (právo pasivní) do orgánů svazu, splňující-li stanovené podmínky, k tomu
 1. právo volit a být volen do orgánů svazu nebo organizační jednotky platí pro fyzické a právnické osoby, které jsou členy svazu,

2. pokud je členem svazu fyzická osoba mladší 15 let, platí pro ni aktivní volební právo; právo být volen do orgánů svazu má osoba starší 18 let,
 3. je-li členem svazu právnická osoba, při volbách ji zastupuje její statutární orgán, ledaže právnická osoba určí jiného zástupce,
 4. pro zastupování člena svazu při volbách platí ust. § 5 stanov,
- b) volby do orgánů svazu nebo organizační jednotky jsou rovné – každý hlas člena svazu má stejnou váhu, každý člen má jeden hlas, k tomu
1. člen svazu vykonává své volební právo osobně,
 2. pro zastupování člena svazu při volbách platí ust. § 5 odst. 2 stanov o hlasování na základě plné moci, zastupování manželem nebo zákonným zástupcem,
 3. hlasování ve volbách lze také oznámit do doby zahájení voleb jiným způsobem podle čl. 18 odst. 7 tohoto jednacího a volebního řádu,
- c) volby do orgánů základních organizací jsou zpravidla přímé, volby do orgánů vyšších organizačních stupňů jsou nepřímé – prostřednictvím zvolených delegátů – volitelů, k tomu
1. volba orgánů základní organizace se provádí přímo hlasováním všech oprávněných voličů – členů základní organizace,
 2. oprávněnými voliči jsou všichni členové základní organizace včetně čestných členů, kterým právo volit a být volen může přiznat nejvyšší orgán základní organizace (členská schůze),
 3. volba orgánů základní organizace nepřímou formou se koná prostřednictvím zvolených delegátů základní organizace v případě, kdy je zasedání členské schůze konáno formou shromáždění delegátů podle ust. § 14 odst. 5 stanov,
 4. volby orgánů územního sdružení, krajské koordinační rady a orgánů svazu podle ust. § 18 a § 21 stanov se koná nepřímou formou prostřednictvím zvolených delegátů,
- d) volby do orgánů svazu nebo organizační jednotky se provádí podle rozhodnutí příslušných nejvyšších orgánů svazu nebo organizační jednotky veřejně (aklamací) nebo tajným hlasováním
1. volba členů orgánů svazu nebo organizační jednotky aklamací se provádí veřejným hlasováním všech oprávněných voličů přítomných na zasedání nebo zastoupených podle písmena b), kteří prokazatelně projeví souhlas či nesouhlas se zvolením kandidáta nebo se zdrží hlasování,
 2. tajným hlasováním se rozumí forma volby, při níž volič nemusí zveřejnit, komu odevzdá svůj hlas; způsob tajného hlasování určí orgán svazu nebo organizační jednotky, v jehož působnosti hlasování probíhá,
 3. o formě hlasování (veřejné či tajné) rozhodne před hlasováním většinou hlasů zpravidla nejvyšší orgán, v jehož působnosti se volba provádí (členská schůze, rada územního sdružení, územní konference, republiková rada, sněm),
- e) volba členů orgánů svazu nebo organizační jednotky se provádí podle kandidátky, kterou připraví předem, po jednání s kandidáty, statutární orgán, který volby připravuje (výbor základní organizace, představenstvo územního sdružení, představenstvo svazu), k platnosti volby do všech orgánů svazu nebo organizační jednotky je třeba většiny hlasů oprávněných voličů přítomných v době usnášení, stejně jako k platnosti odvolání členů orgánů, vždy při usnášení schopném zasedání příslušného orgánu
1. při volbách do orgánů svazu a jeho organizačních jednotek je nutné, aby volební zasedání (členská schůze, územní konference, sněm) bylo usnášení schopné, tedy aby při volbách byli přítomni nebo zastoupeni podle písmena b) členové svazu nebo volitelé při nepřímé volbě (delegáti územní konference či sněmu) podle ust. § 5 odst. 5 stanov,
 2. stejné zásady platí pro odvolání členů volených orgánů svazu nebo organizační jednotky z funkcí,
- f) volby do orgánů svazu nebo organizační jednotky se konají na dobu pěti let ve lhůtách nepřesahujících volební období stanovené nejvyšším orgánem svazu,
- g) zvolené orgány svazu nebo organizační jednotky a jejich členové nabývají své působnosti, práv a povinností podle stanov svazu dnem zvolení, kdy zároveň zaniká působnost dosavadních orgánů svazu a jejich členů.
- (2) Pokud proti výsledkům voleb je v termínu stanoveném tímto jednáním a volebním řádem vznesena námitka, působnost orgánů svazu nebo organizační jednotky a jejich členů nastává po vyřízení této námítky příslušným orgánem svazu nebo organizační jednotky.
- (3) Zánik působnosti dosavadních orgánů svazu nebo organizační jednotky nemá vliv na jejich odpovědnost podle ust. § 39 stanov za právní úkony učiněné v průběhu výkonu jejich funkcí.
- (4) Práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, založených u vybraných funkcí na základě volby, se řídí příslušnými ustanoveními zákoníku práce, eventuálně občanského zákoníku.
- (5) Důvodem zániku svazu, územního sdružení a základní organizace není nezvolení členů kontrolní komise a rozhodčí komise svazu ve stanoveném termínu.

Čl. 27

Volby do orgánů základní organizace

(1) Členská schůze základní organizace volí ze svých členů předsedu základní organizace a členy výboru v počtu stanoveném rozhodnutím členské schůze (nejméně dva členy), předsedu kontrolní komise a členy kontrolní komise v počtu stanoveném rozhodnutím členské schůze (nejméně dva členy).

(2) U základní organizace s počtem do 20 členů volí nejméně předsedu základní organizace a revizora účtů. Kontrolní komise se v základních organizacích do 20 členů nevolí.

(3) Předseda základní organizace a předseda kontrolní komise se volí přímo na členské schůzi. Volbu do jednotlivých funkcí ve výboru provádí členové nově zvoleného výboru na své první schůzi podle čl. 2 odst. 4 tohoto jednacího a volebního řádu.

(4) Vedle uvedených funkcionářů volí členská schůze na témže volebním zasedání delegáta na územní konferenci územního sdružení.

(5) Pro volbu funkcionářů, uvedených v odstavci 1 až 4, připraví stávající výbor kandidátku, která obsahuje návrhy na zvolení předsedy základní organizace a dalších členů výborů, předsedy kontrolní komise, členů kontrolní komise a delegátů na územní konferenci. Na kandidátce se uvede nad stanovený počet kandidátů pro jednotlivé funkce další přiměřený počet kandidátů pro jednotlivé funkce pro případ, že při volbě do funkcí neobdrží navržený kandidát většinu hlasů potřebných pro zvolení do funkce.

(6) Úvodem jednání členské schůze se volí podle návrhu stávajícího výboru volební komise o lichému počtu členů, která si ustanoví předsedu, jenž bude řídit volby. Volební komisi předá stávající výbor návrh kandidátky. Nejsou-li určeny předchozím rozhodnutím členské schůze způsob a forma voleb, navrhne je předseda volební komise členské schůzi k rozhodnutí.

(7) Předseda volební komise seznámí členskou schůzi s kandidátkou a zjistí, zda z řad členů vzešly připomínky či jiné návrhy, podle kterých kandidátku upraví a vyzve členskou schůzi k hlasování.

(8) Předseda volební komise řídí hlasování, zjišťuje jeho výsledek, seznámí s ním členskou schůzi a předá jej návrhové komisi, která jej zapracuje do návrhu usnesení.

(9) Nedosáhne-li se při hlasování o celé kandidátce nebo o jednotlivých členech potřebný počet hlasů, hlasuje se v druhém hlasování o kandidátech, kteří získali největší počet hlasů při prvním hlasování. Počet kandidátů, o kterých se hlasuje, se řídí počtem scházejícím do naplnění kandidátky.

(10) Pokud není volební členská schůze usnášeníschopná, nebo pokud na této členské schůzi nedojde ke zvolení předsedy základní organizace, členů výboru, předsedy kontrolní komise, členů kontrolní komise nebo delegáta na územní konferenci, uloží členská

schůze volební komisi připravit na náhradní členskou schůzi nové volby do funkcí, kde nebyli členové orgánů zvoleni, včetně souhlasu navržených kandidátů s volbou tak, aby se volby mohly opakovat. Pro jednání této náhradní členské schůze platí ust. § 15 stanov. Do doby zvolení nových orgánů vykonávají jejich působnost dosavadní členové.

(11) Dosavadní předseda základní organizace a členové výboru vykonávají své pravomoci ode dne voleb, při ukončení jejich funkčního období, do zvolení nového předsedy základní organizace a členů výboru nebo do dne, kdy členská schůze v případě jejich nezvolení rozhodla o zrušení základní organizace s likvidací nebo o zrušení základní organizace bez likvidace. O zvolení předsedy základní organizace a členů výboru nebo o zrušení základní organizace musí být rozhodnuto do 6 měsíců ode dne voleb.

Čl. 28

Volby do orgánů územního sdružení

(1) Územní konference rozhodne na svém zasedání na návrh představenstva rady územního sdružení o

- a) složení rady územního sdružení v počtu delegátů nejméně jedné třetiny základních organizací sdružených v územním sdružení,
- b) počtu a působnosti členů představenstva územního sdružení jako jeho statutárního orgánu, nejméně však ve složení podle čl. 3 tohoto jednacího a volebního řádu,
- c) počtu členů kontrolní komise ve složení
 1. předseda kontrolní komise,
 2. nejméně dalších dvou členů kontrolní komise.

(2) V rozsahu stanoveného počtu členů orgánů územního sdružení podle ust. § 18 písm. g), h) a i) stanov územní konference z řad delegátů, zvolených základními organizacemi sdruženými v územním sdružení, volí

- a) členy rady územního sdružení podle odstavce 1 písm. a),
- b) členy představenstva územního sdružení podle odstavce 1 písm. b),
- c) členy kontrolní komise podle odstavce 1 písm. c).

(3) Předseda územního sdružení a předseda kontrolní komise se volí přímo na územní konferenci.

(4) V rozsahu stanoveného počtu, podle klíče jeden delegát na každých započatých dva tisíce členů základních organizací územního sdružení, volí územní konference z řad delegátů zvolených základními organizacemi sdruženými v rámci územního sdružení delegáty na sněm.

(5) Pro volby do orgánů územního sdružení připraví stávající představenstvo územního sdružení kandidátku, která obsahuje návrhy na zvolení do funkcí uvedených v odstavci 2 a 3, z řad delegátů zvolených základními organizacemi na územní konferenci. Na kandidátku se uvede nad stanovený počet kandidátů pro jednotlivé funkce další přiměřený počet kandidátů pro jednotlivé funkce pro případ, že při volbě do funkcí neobdrží kandidáti většinu hlasů potřebných pro zvolení do funkce.

(6) Na kandidátce jsou zvlášť odděleně uvedeni kandidáti na funkce členů rady územního sdružení, předsedy územního sdružení, na členy představenstva územního sdružení, předsedy kontrolní komise a na členy kontrolní komise územního sdružení a na delegáta na sněm. Vzhledem k neslučitelnosti funkcí ve vzájemném kontrolním vztahu a neslučitelnosti funkcí ve statutárním a kontrolním orgánu, nemohou být členové kontrolní komise voleni současně do funkcí členů rady územního sdružení a do funkcí představenstva. Členové představenstva mohou být zvoleni pouze za předpokladu členství v radě územního sdružení.

(7) Představenstvo připraví návrh na způsob a formu voleb podle čl. 26 odst. 1 písm. d) bod 4 tohoto jednacího a volebního řádu.

(8) Úvodem zasedání územní konference se volí, podle návrhu stávajícího představenstva, volební komise o lichém počtu členů, která si ustanoví předsedu, jenž bude řídit volby. Volební komisi předá stávající představenstvo návrh kandidátky a návrh na způsob a formu volby, který předseda volební komise předloží před započatím voleb územní konferenci ke schválení. O způsobu a formě hlasování rozhodne územní konference většinou hlasů přítomných delegátů.

(9) Po rozhodnutí územní konference o způsobu a formě voleb seznámí předseda volební komise účastníky s kandidátkou a zjistí, zda od delegátů vzešly připomínky či jiné návrhy, podle kterých kandidátku upraví či doplní a poté zahájí volby.

(10) Při tajné volbě vyznačí delegáti na kandidátce způsobem, který stanoví předem územní konference výsledky voleb, které volí do uvedených funkcí a předají kandidátku dohodnutým způsobem volební komisi.

(11) Při volbě aklaací se volí veřejným hlasováním kandidáti do funkcí podle kandidátky, které předseda vyhlašuje v pořadí uvedeném v kandidátce.

(12) Po ukončení hlasování volební komise zjišťuje způsobem, který předem stanovila územní konference výsledek voleb, seznámí s ním delegáty a předá jej návrhové komisi, která jej zpracovává do usnesení.

(13) Nedosáhne-li se při hlasování o celé kandidátce nebo o jednotlivých členech výsledku, hlasuje se v druhém hlasování o kandidátech, kteří získali největší počet hlasů při prvním hlasování. Počet kandidátů, o kterém se hlasuje, se řídí počtem scházejícím do naplnění kandidátky.

(14) Dosavadní předseda územního sdružení, místopředsedové územního sdružení a další členové územního sdružení vykonávají své pravomoci ode dne voleb, při ukončení jejich funkčního období, do zvolení nového předsedy územního sdružení, místopředsedů územního sdružení a dalších členů územního sdružení nebo do dne, kdy územní konference v případě jejich nezvolení rozhodla o zrušení územního sdružení s likvidací nebo o zrušení územního sdružení bez likvidace. O zvolení předsedy územního sdružení, místopředsedů územního sdružení a dalších členů územního sdružení nebo o zrušení územního sdružení musí být rozhodnuto do 6 měsíců ode dne voleb.

Čl. 29

Volba do orgánů svazu

(1) Orgány svazu jsou voleny na sněmu svazu delegáty sněmu zvolenými, podle stanoveného klíče jeden delegát na každých počínajících 2000 členů základních organizací územního sdružení, na územních konferencích před konáním sněmu.

(2) Sněm rozhodne před zahájením voleb na návrh stávajícího představenstva po předcházejícím projednání republikovou radou o:

- a) složení a počtu představenstva svazu podle ust. § 23 stanov,
- b) počtu členů kontrolní komise svazu podle ust. § 27 stanov,
- c) počtu členů rozhodčí komise svazu podle ust. § 28 stanov,
- d) způsobu a formě voleb do orgánů svazu (tajné hlasování nebo volba aklaací, způsob vyznačování hlasů v kandidátce při tajné volbě, způsob odevzdání hlasů atp.)

(3) V rozsahu určeném stanovami a dle rozhodnutí podle odst. 2 volí delegáti sněmu s hlasem rozhodovacím z řad delegátů zvolených územními konferencemi

- a) členy republikové rady ve složení 1 člen republikové rady z každého územního sdružení,
- b) předsedu svazu a další členy představenstva svazu z řad členů republikové rady,
- c) předsedu a další členy kontrolní komise,
- d) předsedu a další členy rozhodčí komise.

(4) Členství v kontrolní komisi je neslučitelné s členstvím v republikové radě (neslučitelnost funkcí ve vzájemném kontrolním vztahu), ve statutárním orgánu svazu (představenstvu) a v rozhodčí komisi (neslučitelnost ze zákona). Členství v rozhodčí komisi není z obdobných důvodů slučitelné s členstvím v republikové radě a statutárním orgánu (představenstvu svazu).

(5) Pro volby do orgánů svazu připraví stávající představenstvo v dostatečném časovém předstihu, nejméně však 1 měsíc před konáním sněmu, návrh kandidátky, která obsahuje návrhy na zvolení do funkcí uvedených v odstavci 3 z řad delegátů sněmu zvolených územními konferencemi. Na kandidátku se uvede nad stanovený počet kandidátů pro jednotlivé funkce další přiměřený počet kandidátů pro případ, že při volbě do funkcí neobdrží kandidáti většinu hlasů potřebných pro zvolení do funkce. Kandidatura do jednotlivých funkcí musí být předem projednána s delegáty navrženými do těchto funkcí.

- (6) Na kandidátce jsou zvlášť odděleně uvedeni kandidáti do funkcí
- členů republikové rady,
 - předsedy svazu,
 - dalších členů představenstva (dle čl. 3 tohoto jednacího a volebního řádu),
 - předsedy kontrolní komise,
 - dalších členů kontrolní komise,
 - předsedy rozhodčí komise,
 - dalších členů rozhodčí komise.

(7) Zároveň představenstvo připraví návrh na způsob a formu voleb podle čl. 26 odst. 1 písm. d) bod 4 tohoto jednacího a volebního řádu.

(8) Úvodem zasedání sněmu se volí podle návrhu stávajícího představenstva volební komise o lichém počtu členů, která si ustanoví předsedu, jenž bude řídit volby. Volební komisi předá stávající představenstvo návrh kandidátky a návrh na způsob a formu voleb, které předseda volební komise předloží před započítáním voleb sněmu ke schválení.

(9) Po rozhodnutí o způsobu a formě hlasování většinou hlasů delegátů předseda volební komise zjistí, zda z řad delegátů vzešly připomínky či jiné návrhy ke kandidátce, kterou podle těchto návrhů a připomínek upraví či doplní a poté zahájí volby.

(10) Volí se způsobem a ve formě schválené delegáty sněmu. Hlasovací právo mají delegáti sněmu s hlasem rozhodovacím. Každý tento delegát má jeden hlas.

(11) Při tajné volbě vyznačí delegáti na kandidátce dohodnutým způsobem kandidáty, které volí do uvedených funkcí a předají kandidátku dohodnutým způsobem volební komisi. Při volbě aklamací se volí veřejným hlasováním do funkcí podle kandidátky, které předseda volební komise vyhláší v pořadí uvedeném v kandidátce.

(12) Po ukončení hlasování volební komise zjišťuje výsledky voleb způsobem, který předem stanovil sněm, seznámí s nimi delegáty a předá je návrhové komisi, která je zapracuje do usnesení sněmu.

(13) Nedosáhne-li se při hlasování o celé kandidátce nebo o jednotlivých členech výsledku, hlasuje se v druhém hlasování o kandidátech, kteří získali největší počet hlasů při prvním hlasování. Počet kandidátů, o kterých se hlasuje, se řídí počtem, scházejícím do naplnění kandidátky.

(14) Nedojde-li ani při opakovaném hlasování ke zvolení kandidátů alespoň nejnižšího počtu členů podle stanov, jednání sněmu se přeruší a stávající statutární orgán navrhne sněmu další postup. Do doby jeho naplnění vykonávají své funkce členové stávajících orgánů svazu. Stejně se postupuje v případech námitek do voleb orgánů svazu.

(15) Dosavadní předseda svazu a místopředsedové svazu vykonávají své pravomoci ode dne voleb, při ukončení jejich funkčního období, do zvolení nového předsedy svazu a místopředsedů svazu nebo do dne, kdy sněm v případě jejich nezvolení rozhodl o zrušení svazu s likvidací nebo o jeho přeměně. O zvolení předsedy svazu a místopředsedů svazu nebo o zrušení svazu s likvidací nebo o jeho přeměně musí být rozhodnuto do 6 měsíců ode dne voleb.

HLAVA III

Dokumentace z voleb do orgánů svazu a organizačních jednotek

Čl. 30

(1) Volební komise orgánů svazu nebo organizačních jednotek vyhotoví zápis o průběhu a výsledcích voleb, který podepíší všichni členové komise. Důvody případného odmítnutí podpisu se zaznamenávají.

(2) Zápis o průběhu a výsledcích voleb obsahuje:

- místo a termín konání voleb a název zasedání, v jehož rámci byly volby konány,

- počet delegátů nebo členů svazu oprávněných volit,
- počet přítomných oprávněných voličů,
- počet platných hlasů pro jednotlivé delegáty nebo členy orgánů svazu, kteří byli zvoleni,
- seznam delegátů nebo členů orgánů svazu, kteří nebyli zvoleni včetně počtu hlasů, které obdrželi,
- údaje o charakteru voleb,
- stručný obsah podaných námitek, které byly volební komisí podány a usnesení, které volební komise k těmto námítkám přijala včetně jejich zdůvodnění.

(3) Určený člen volební komise seznámí se zněním zápisu účastníky zasedání. Zápis je schvalován v rámci usnesení ze zasedání.

Čl. 31

Nejpozději do 15 dnů od provedených voleb musí nově zvolené orgány svazu nebo organizačních jednotek provést rozdělení funkcí mezi jednotlivé členy nově zvolených orgánů. Po provedených volbách, nejpozději do 14 dnů, zajistí předseda příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky protokolárním zápisem předání funkcí těmto funkcionářům, kteří se změnili. Předává se majetek, všechna razítka a písemnosti orgánu a další doklady, vztahující se k jeho činnosti. Zápis o předání a převzetí podepíší předávající a přijímající a stane se součástí zápisu nejbližší schůze orgánu. Po ukončení předání obdrží předávající a přijímající zápis o předání. Pokud by nedošlo k předání některého důležitého dokladu či materiálu, je třeba o tom učinit zvláštní zápis.

HLAVA IV

Doplňující volby a kooptace

Čl. 32

(1) Podle ust. § 4 odst. 4 stanov lze v nezbytných případech jednotlivé členy orgánů svazu nebo organizačních jednotek kooptovat.

(2) O doplnění a změně orgánů základní organizace rozhoduje na návrh výboru členská schůze.

(3) Doplnění a změny ve složení představenstva územního sdružení a představenstva svazu, případně jejich ostatních orgánů provádí příslušná představenstva. Jejich rozhodnutí musí být předložena ke schválení na nejbližším zasedání rady územního sdružení nebo republikové rady.

HLAVA V

Námítka proti průběhu voleb

Čl. 33

(1) Každý volič (člen svazu) je oprávněn podat námitku proti složení volební komise, proti průběhu voleb a proti jednání volební komise; námitka nemá odkladný účinek.

(2) O námitce rozhodne příslušný orgán svazu nebo organizační jednotky.

(3) Námitku lze podat jen písemně do 15 dnů ode dne, kdy nastala skutečnost, proti níž námitka směřuje; v této lhůtě musí být námitka doručena příslušnému orgánu svazu nebo organizační jednotky.

(4) Z námítky musí být patrné, kdo ji činí, vůči čemu směřuje, musí být podepsána a datována.

(5) Pokud příslušný orgán svazu námitku zamítne, může člen svazu navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu svazu nebo organizační jednotky pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami.

ČÁST ČTVRTÁ PODÁNÍ ODVOLÁNÍ A ODVOLACÍ ŘÍZENÍ

Čl. 34

(1) Každý člen svazu se může obrátit při sporných záležitostech na příslušný orgán svazu nebo organizační jednotky podle ust. § 10 odst. 1 písm. g) stanov.

(2) Orgán svazu nebo organizační jednotky, který v I. stupni rozhodl, musí zaslat rozhodnutí členu svazu s odůvodněním a poučením o možnosti podání odvolání, s uvedením lhůty pro podání odvolání a místem, kde lze odvolání podat.

(3) Odvolání se podává ve lhůtě do 15 dnů od doručení rozhodnutí u toho orgánu svazu nebo organizační jednotky, který rozhodnutí vydal.

(4) Odvolání musí být písemné, datováno a vlastnoručně podepsáno.

(5) Orgán svazu nebo organizační jednotky, jehož rozhodnutí se odvolání týká, mu může sám vyhovět.

(6) Neshledá-li orgán svazu nebo organizační jednotky, který napadené rozhodnutí vydal, podmínky postupu podle odstavce 2, předá rozhodnutí se svým stanoviskem do 30 dnů k posouzení a vyřízení vyššímu orgánu svazu nebo organizační jednotky.

(7) V souladu s ust. § 10 odst. 1 písm. h) stanov může člen svazu navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu svazu nebo organizační jednotky.

ČÁST PÁTÁ USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ

Čl. 35

(1) Tento jednací a volební řád orgánů svazu nabývá platnosti schválením sněmem Českého zahrádkářského svazu, z. s. dne 24. listopadu 2019.

(2) Tento jednací a volební řád nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2020.

Stanislav Kozlík

předseda svazu

Ing. Marta Pawlicová

tajemník svazu

1) Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 499/2004 Sb.

Vyhláška č. 259/2012 Sb.

3) Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

VÝKLAD K JEDNACÍMU A VOLEBNÍMU ŘÁDU ČESKÉHO ZAHŘÁDKÁŘSKÉHO SVAZU, z. s.

ÚVOD

Jednací a volební řád je základním předpisem, který v souladu se stanovami Českého zahrádkářského svazu, z. s. (dále jen „svaz“) podrobněji upravuje zásady činnosti orgánů svazu a jeho organizačních jednotek, volbu a odvolání orgánů svazu a jeho organizačních jednotek. Nové znění jednacího a volebního řádu (dále jen „JVŘ“) orgánů svazu a organizačních jednotek akceptuje především změny v konstrukci stanov svazu (dále jen „stanovy“), schválených na zasedání sněmu svazu dne 24. listopadu 2019 a z platných právních předpisů. Nově koncipovaná právní konstrukce JVŘ nahrazuje jednací a volební řád orgánů svazu z roku 2014, přičemž plně akceptuje změny, ke kterým došlo v rámci svazu v uplynulém období. Členové orgánů svazu a organizačních jednotek proto musí mít velmi dobrou znalost JVŘ, aby tak mohli jeho jednotlivá ustanovení v praktické činnosti uplatňovat.

ČÁST PRVNÍ

HLAVA I

K čl. 1

JVŘ orgánů svazu a organizačních jednotek podrobně rozpracovává příslušná ustanovení stanov. Cílem tohoto rozpracování je konkretizace postupů orgánů svazu a organizačních jednotek při přípravě, svolání a průběhu jejich zasedání a usnání se na něm. Dále stanoví druhy voleb, jejich způsob a zásady. V neposlední řadě jsou řešeny i další záležitosti orgánů svazu a organizačních jednotek uvedené v ust. § 3 stanov.

JVŘ v odst. 2 akceptuje to, že může při jednání na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vzniknout situace, která není podrobně v JVŘ upravena a je třeba na ní bezprostředně na probíhajícím zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky reagovat. V tomto případě je rozhodující, zda se pro odlišnou úpravu usnese nadpoloviční většina přítomných členů svazu, a tato podrobnější úprava neodporuje platným právním předpisům, stanovám a ani tomuto JVŘ.

HLAVA II

V souladu s požadavkem na zestručnění stanov byla z nových stanov vypuštěna ta ustanovení, která upravovala složení statutárních orgánů svazu a organizačních jednotek a nově tuto úpravu obsahuje HLAVA II tohoto JVŘ.

K čl. 2

Podle ust. § 14 odst. 6 písm. b) stanov náleží výhradně členské schůzi stanovit počet členů výboru, přičemž členskou schůzí je přímo volen pouze předseda základní organizace. Dále se na zasedání členské schůze volí členskou schůzí stanovený počet členů výboru, minimálně dva, čímž je naplněn požadavek ust. § 16 odst. 1 stanov, že výbor má nejméně 3 členy. Z praktického hlediska, pro rozhodování na zasedání výboru je žádoucí, aby počet členů výboru, včetně předsedy základní organizace, byl lichý. V případě tříčlenného výboru by již měla být zachována akceschopnost výboru, zejména v případech, kdy jsou uzavírány různé smlouvy, k jejichž platnosti je vždy třeba dvou podpisů členů statutárního orgánu podle ust. § 38 odst. 3 stanov.

Na základě požadavků ze základních organizací a územních sdružení byl ve stanovách nově upraven počet členů u tzv. „malých základních organizací“ do 20 členů (doposud bylo 10 členů), kdy je volen individuální statutární orgán, kterým je předseda základní organizace.

Rovněž nemusí být u této základní organizace voleni členové kontrolní komise a je volen pouze revizor účtů, který kontroluje

hospodaření základní organizace a současně podepisuje s předsedou účetní doklady. Ostatní působnost kontrolní komise pro základní organizaci zajišťuje podle potřeby kontrolní komise územního sdružení v souladu s ust. § 26 odst. 3 písm. k) stanov.

Tímto však není omezeno právo členské schůze rozhodnout o tom, že u této organizace bude volen statutární orgán kolektivní s počtem nejméně 3 členů, z nich jeden je předseda základní organizace přímo zvolený členskou schůzí a dále že budou voleni členové kontrolní komise (nejméně tři členové včetně předsedy kontrolní komise, který se přímo volí na zasedání členské schůze) místo revizora účtů.

U základní organizace s vyšším počtem členů lze předpokládat vyšší nároky na práci členů výboru, což v případě tříčlenného výboru by mohlo být i problematické, a proto je na rozhodnutí členské schůze, jak početný bude výbor základní organizace. Stanovy již ale nedefinují, mimo předsedy základní organizace, další funkce členů výboru a tyto jsou, jako příklad uvedeny v JVR.

V odstavci 4 jsou pro příklad uvedeny názvy některých funkcí členů výboru a členové výboru jsou do funkcí voleni na prvním zasedání výboru po jejich volbě na zasedání členské schůze. Jak budou jednotlivé funkce členů výboru nazvány, je na rozhodnutí členské schůze potažmo výboru základní organizace, kdy by se měly posuzovat místní zvyklosti a potřeby základní organizace, přičemž JVR umožňuje jednotlivé funkce vhodným způsobem kumulovat.

Při rozhodování o početním složení výboru a funkcích členů výboru je třeba vycházet z potřeb základní organizace pro její bezproblémové fungování a zajištění činností, které jsou orientačně definovány v odstavci 5.

V odstavci 6 je konstatováno, že působnost výboru je podrobně upravena v ust. § 16 stanov, ze kterých musí členové výboru při své práci důsledně vycházet. Předsedovi základní organizace jako individuálnímu statutárnímu orgánu náleží působnost výboru dle stanov v přiměřeném rozsahu.

V odstavci 7 je blíže uvedeno, kdy mohou členové statutárního orgánu zastupovat základní organizaci navenek. Podmínkou je, že musí být zapsáni ve spolkovém rejstříku, který je pro svaz veden u Městského soudu v Praze. Důležité je, aby byli ve spolkovém rejstříku zapsáni minimálně 3 členové výboru pro případ, že by jeden ze členů výboru byl delší dobu neschopen svou funkci zastávat (např. dlouhodobá nemoc, služební cesta apod.), protože zejména při jednání s úřady se vyžaduje přítomnost dvou členů výboru a dále při uzavírání smluv, dohod a jiných právních dokumentů jsou třeba dva podpisy členů výboru, kteří jsou zapsáni ve spolkovém rejstříku. V případě, že by nebyl ve spolkovém rejstříku zapsán dostatečný počet členů výboru, tak by se mohlo stát v některých případech, že by základní organizace byla částečně nefunkční (nemohla by uzavírat smlouvy, jednat se státními orgány apod.).

Funkce předsedy základní organizace je proti ostatním funkcím ve výboru specifická již v jeho volbě přímo na zasedání členské schůze, a především v tom, že organizuje a řídí činnost výboru, je garantem za přípravu materiálů pro jednání uvnitř i vně základní organizace atd. Působnost předsedy základní organizace při výkonu funkce je blíže upravena v odstavci 8 a 9, kde se uvádí, že se ve své činnosti řídí stanovami. Rozhoduje-li předseda základní organizace o věcech, které jsou v působnosti výboru a věc nesnese odkladu, jeho rozhodnutí vyžaduje schválení výborem na jeho nejbližším zasedání (např. se může jednat o přípravu smluv nebo dohod s dodavateli, obecním či jiným úřadem apod.).

Členové výboru, kteří byli výborem zvoleni do jednotlivých funkcí, vykonávají své činnosti samostatně v rámci stanovených kompetencí výborem. K tomu se doporučuje pro jednotlivé funkce stanovit výborem rámcovou náplň jejich činností, aby členové výboru měli ucelený přehled o své působnosti a tyto jejich činnosti nemohly být svévolně měněny bez rozhodnutí a schválení výborem.

Rozhoduje-li se o zásadních otázkách, které přesahují působnost jednotlivých členů výboru, rozhoduje většina hlasů přítomných členů výboru.

V odstavci 10 je konstatováno, že je-li více zahrádkových osad zřízených při základní organizaci, je jejich zastoupení ve výboru upraveno samostatně v další části JVR.

K čl. 3

Tak, jako u základní organizace náleží výhradně členské schůzi stanovit počet členů výboru, přičemž členskou schůzí je přímo volen pouze předseda základní organizace, tak u územního sdružení náleží výhradně konferenci územní sdružení stanovit počet členů rady územního sdružení a volit jejich členy. Pouze konferenci územního sdružení také náleží stanovit složení představenstva územního sdružení (kolektivní statutární orgán), volit předsedu územního sdružení a další členy představenstva územního sdružení v souladu s ust. § 18 stanov.

Stanovy již ale nedefinují, mimo předsedy územního sdružení, další funkce členů představenstva a tyto jsou, jako příklad uvedeny v JVR. V odstavci 4 jsou pro příklad uvedeny názvy některých funkcí členů představenstva a členové představenstva jsou do funkcí voleni na prvním zasedání představenstva územního sdružení po jejich volbě na zasedání konference územního sdružení. Jak budou jednotlivé funkce členů představenstva nazvány, je na rozhodnutí představenstva územního sdružení, kdy by se měly posuzovat místní zvyklosti a potřeby územního sdružení, přičemž JVR umožňuje jednotlivé funkce vhodným způsobem kumulovat.

Při rozhodování o početním složení představenstva a funkcích členů představenstva je třeba vycházet z potřeb územního sdružení pro jeho bezproblémové fungování a zajištění činností, které jsou orientačně definovány v odstavci 6.

V odstavci 5 je deklarována možnost vykonávání některých činností, které jsou jinak náplní práce člena představenstva, zaměstnancem územního sdružení. **To, že zaměstnanec územního sdružení vykonává činnosti náležící do působnosti člena představenstva, ale nezakládá zaměstnanci právo na funkci člena představenstva.**

V odstavci 7 je blíže uvedeno, kdy mohou členové statutárního orgánu zastupovat územní sdružení navenek. Podmínkou je, že musí být zapsáni ve spolkovém rejstříku, který je pro svaz veden u Městského soudu v Praze. Důležité je, aby byli ve spolkovém rejstříku zapsáni minimálně 3 členové představenstva pro případ, že by jeden ze členů představenstva byl delší dobu neschopen svou funkci zastávat (např. dlouhodobá nemoc, služební cesta apod.), protože zejména při jednání s úřady se vyžaduje přítomnost dvou členů představenstva a dále při uzavírání smluv, dohod a jiných právních dokumentů jsou třeba dva podpisy členů představenstva, kteří jsou zapsáni ve spolkovém rejstříku. V případě, že by nebyl ve spolkovém rejstříku zapsán dostatečný počet členů představenstva, tak by se mohlo stát v některých případech, že by územní sdružení bylo částečně nefunkční (nemohlo by uzavírat smlouvy, jednat se státními orgány apod.).

Funkce předsedy představenstva je proti ostatním funkcím ve výboru specifická již v jeho volbě přímo na zasedání konference územního sdružení, a především v tom, že organizuje a řídí činnost představenstva, je garantem za přípravu materiálů pro jednání uvnitř i vně základní organizace atd. Působnost předsedy územního sdružení při výkonu funkce je blíže upravena v odstavci 8 a 9, kde se uvádí, že se ve své činnosti řídí stanovami. Rozhoduje-li předseda územního sdružení o věcech, které jsou v působnosti představenstva a věc nesnese odkladu, jeho rozhodnutí vyžaduje schválení představenstvem na jeho nejbližším zasedání (např. se může jednat o přípravu smluv nebo dohod s dodavateli, obecním či jiným úřadem apod.).

Členové představenstva, kteří byli představenstvem zvoleni do jednotlivých funkcí vykonávají své činnosti samostatně v rámci stanovených kompetencí představenstvem. K tomu se doporučuje pro jednotlivé funkce stanovit představenstvem rámcovou náplň jejich činností, aby členové představenstva měli ucelený přehled o své působnosti a tyto jejich činnosti nemohly být svévolně měněny bez rozhodnutí a schválení představenstvem.

Rozhoduje-li se o zásadních otázkách, které přesahují působnost jednotlivých členů představenstva, rozhoduje většina hlasů přítomných členů představenstva.

K čl. 4

Představenstvo svazu (kolektivní statutární orgán svazu) je voleno v počtu stanoveném sněmem svazu na zasedání sněmu svazu. Z uvedeného vyplývá, že sněm svazu na svém zasedání volí předsedu svazu, stanovený počet místopředsedů představenstva a další

členy představenstva. Ze zvolených místopředsedů představenstva může být jeden z nich zvolen prvním místopředsedou představenstva.

Místopředsedové představenstva se volí tak, aby byly pokryty potřeby řízení a organizování jednotlivých oblastí činností svazu, přičemž JVR umožňuje jednotlivé funkce vhodným způsobem kumulovat.

Při stanovování počtu členů představenstva by měl být dodržen lichý počet členů.

V odstavci 2 je blíže uvedeno, kdy mohou členové statutárního orgánu zastupovat svaz navenek. Podmínkou je, že musí být zapsáni ve spolkovém rejstříku, který je pro svaz veden u Městského soudu v Praze. **Důležité je, aby byli ve spolkovém rejstříku zapsáni minimálně 3 členové představenstva pro případ, že by jeden ze členů představenstva byl delší dobu neschopen svou funkci zastávat (např. dlouhodobá nemoc, služební cesta apod.),** protože zejména při jednání s úřady se vyžaduje přítomnost dvou členů představenstva a dále při uzavírání smluv, dohod a jiných právních dokumentů jsou třeba dva podpisy členů představenstva, kteří jsou zapsáni ve spolkovém rejstříku. V případě, že by nebyl ve spolkovém rejstříku zapsán dostatečný počet členů představenstva, tak by se mohlo stát v některých případech, že by svaz byl částečně nefunkční (nemohl by uzavírat smlouvy, jednat se státními orgány apod.).

Působnost předsedy svazu při výkonu funkce je blíže upravena v odstavci 3 a 4, kde se uvádí, že se ve své činnosti řídí stanovami. Rozhoduje-li předseda svazu o věcech, které jsou v působnosti představenstva a věc nesnese odkladu, jeho rozhodnutí vyžaduje schválení představenstvem na jeho nejbližším zasedání (např. se může jednat o přípravu smluv nebo dohod s dodavateli, obecním či jiným úřadem apod.).

Členové představenstva, kteří byli představenstvem zvoleni do jednotlivých funkcí, vykonávají své činnosti samostatně v rámci stanovených kompetencí představenstvem a tyto jejich činnosti nemohou být svévolně měněny bez rozhodnutí a schválení představenstvem. Rozhoduje-li se o zásadních otázkách, které přesahují působnost jednotlivých členů představenstva, rozhoduje většina hlasů přítomných členů představenstva.

HLAVA III

V rámci svazu existují základní organizace, kde je více než jedna zahrádková osada. Z tohoto důvodu jsou samostatně a podrobněji upraveny některé organizační činnosti v této základní organizaci v souladu se stanovami.

K čl. 5

V odstavci 1 se obligatorně stanoví povinnost mít ve výboru základní organizace zastoupení z každé zahrádkové osady. Smyslem tohoto ustanovení je, aby členové osady mohli prostřednictvím svého zástupce ve výboru realizovat své náměty, návrhy a požadavky na zasedání výboru základní organizace. Pro zástupce osady ve výboru z toho vyplývá, že zásadně ve výboru jednají v rámci pověření, které má od členů příslušné zahrádkové osady a má povinnost informovat členy osady o přijatých usneseních výborem na jeho zasedání.

Pravidla pro tvorbu osadního řádu uvedená v odstavci 2 **jsou ve své podstatě pro základní organizace s více zahrádkovými osadami subsidiárním (podpůrným) ustanovením vůči stanovám,** které v ust. § 14 odst. 6 písm. k), mimo jiné stanoví, že v působnosti členské schůze je schvalovat osadní řád. Z uvedeného vyplývá, že výbor zpracuje a členská schůze předloží ke schválení komplexní osadní řád, zpracovaný dle vzoru osadního řádu svazu. Následně osadní výbor zpracuje osadní řád, který již neupravuje oblasti, které obsahuje osadní řád základní organizace, ale obsahuje pouze specifickou problematiku zahrádkové osady. Tento návrh osadního řádu předloží osadní výbor ke schválení členům osady a po jeho schválení je nedílnou přílohou osadního řádu základní organizace. Jako příklad lze uvést rozdílnou výši účelového příspěvku mezi osadním řádem základní organizace a osadním řádem zahrádkové osady v návaznosti na vlastnictví pozemků v zahrádkových osadách (ve vlastnictví členů osady, v nájmu základní organizace od státu, obce, církve apod.), protože nelze požadovat od členů osady, kteří

mají pozemky zahrádek ve svém vlastnictví a odvádí daň z nemovitosti, aby formou účelového příspěvku hradili část nájemného členům jiné osady, které může být navíc v jednotlivých osadách v různé výši podle dohody s vlastníkem pozemku. Jedná se o velmi složité záležitosti, které je nutno v osadním řádu upravit pečlivě a individuálně.

Při hodnocení účasti a hlasování na zasedání členů osady se důsledně aplikuje ust. § 5 stanov. Pro zasedání členů osady se z odst. 4 citovaného paragrafu aplikuje věta za středníkem, tzn. že zasedání členů osady je schopno se usnášet za účasti nejméně jedné třetiny členů osady vedených v seznamu členů, není-li ve stanovách upraveno jinak.

K přijetí usnesení je třeba většiny hlasů členů osady v době usnášení, pokud ve stanovách není upraveno jinak.

Velmi důležité pro fungování základní organizace s více členy v jedné nebo více zahrádkových osadách je ustanovení ve stanovách, že v takovémto případě může být zasedání členské schůze konáno formou shromáždění delegátů. Z každé osady musí být vždy jeden delegát a pro počet dalších delegátů stanoví klíč členská schůze. **Klíč pro volbu dalších delegátů připraví výbor základní organizace k projednání a schválení na zasedání poslední členské schůze, konané formou shromáždění delegátů, před volební členskou schůzí.**

Pokud jde o volbu delegátů na jednání členské schůze konané formou shromáždění delegátů **platí,** že při stanovení klíče pro počet delegátů je třeba vycházet ze zásady, **že každý delegát ze zahrádkové osady v základní organizaci je, v souladu s ust. § 14 odst. 5 stanov, volen přibližně stejným počtem hlasů.**

Jestliže se koná zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů, tak podle odstavce 6 musí výbor zaslat program zasedání delegátům tak, aby s jeho obsahem mohli seznámit členy osady a ti k jednotlivým bodům programu mohli dát své připomínky a náměty v přijatém usnesení z tohoto zasedání. Delegáti přijaté usnesení ze zasedání členů osady přednesou na zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů při projednávání jednotlivých bodů programu. V odstavci 7 se stanoví, že usnesení za zasedání členů osady je pro delegáty z této osady závazné a na zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů musí vystupovat a jednat v souladu s ním.

V záležitostech uvedených v odstavci 8 se důsledně postupuje podle ust. § 5 stanov.

HLAVA IV

K čl. 6

Obligatorně se stanoví, že všechny orgány svazu nebo organizační jednotky musí při svém jednání a rozhodování postupovat tak, aby nedošlo k porušení práv a dalších oprávněných zájmů jak členů svazu, tak i dotčených subjektů, se kterými orgán svazu nebo organizační jednotky jedná.

K čl. 7

Jménem konkrétního orgánu svazu nebo organizační jednotky uvedených v odstavci 1 je upraveno jednání jménem svazu příslušnými zástupci, kteří jsou taxativně uvedeni v čl. 2 odst. 7, v čl. 3 odst. 7 a v čl. 4 odst. 1 tohoto JVR.

V ustanovení odst. 1 § 38 stanov je uvedeno, že základní organizace navenek **obvykle** zastupují dva členové statutárního orgánu uvedení ve spolkovém rejstříku. Výklad pojmu **obvykle umožňuje v případech menších základních organizací (pouze tříčlenný výbor) určit výboru k zastupování základní organizace spolu předsedu základní organizace dalšího člena výboru nebo jednomu dva členy výboru,** zejména je-li potřeba k uzavření smlouvy dvou podpisů členů statutárního orgánu. **To neplatí v případě, kdy statutárním orgánem u základní organizace s počtem do 20 členů je pouze předseda základní organizace, který zastupuje základní organizaci sám.**

V souladu se stanovami může orgán svazu nebo organizační jednotky zmocnit k zastupování na základě a v rozsahu zástupčího oprávnění uvedeném v písemné plné moci „kohokoliv“ tzn., že zmocněna může být jak fyzická, tak i právnická osoba. Institut zastoupení obecně slouží k řešení situací, kdy nějaká osoba (fyzická i právnická) nemůže sama právně jednat (zákonně zastoupení),

nebo sama právně jednat z rozličných důvodů nechce (smluvní zastoupení)

Zastoupení na základě plné moci upravuje ust. § 441 odst. 1 občanského zákoníku. V odst. 2 je uvedeno, kdy musí být plná moc udělena písemně. Doporučujeme, aby v případě zmocnění k zastupování na základě plné moci byla orgány svazu a organizační jednotky plná moc udělena vždy písemně, čímž se zamezí vzniku případných sporných situací.

Zastoupení nevzniká udělením plné moci, neboť „plná moc má funkci jen jako potvrzení zastoupeného o tom, že zastoupení bylo ujednáno a vzniklo”. Plná moc je tedy jednostranným právním jednáním zmocnitеле, určeným třetí osobě (třetím osobám), v němž zmocnitel prohlašuje, že si zvolil zmocněnce, aby ho zastupoval v rozsahu uvedeném v této plné moci.

Pro zajištění řádného fungování orgánu svazu nebo organizační jednotky je stanovena povinnost zmocněnci, informovat o průběhu a výsledku jednání orgánu svazu nebo organizační jednotky bez zbytečného odkladu. Záměrně nebyla stanovena konkrétní časová lhůta pro podání informace zmocněncem orgánu svazu nebo organizační jednotky. Smyslem této právní úpravy je, aby informace zmocněnce byla orgánu svazu nebo organizační jednotky podána co nejdříve po skončení jednání zmocněncem a tato povinnost nebyla vázána konkrétní časovou lhůtou.

Pojem „bez zbytečného odkladu” je neurčitý pojem, který se hodnotí podle zvyklostí v dané věci. Ale většinou se jedná o lhůtu v řádu dní, většinou nejpozději do 30 dnů od dne vzniku konkrétní události.

K čl. 8

V zájmu objektivní a ucelené prezentace o činnosti svazu, orgánů svazu a organizačních jednotek mohou veřejný projev učinit pouze ve stanovách k tomu určení zástupci nebo k tomu pověřeni členové svazu, kteří k takovému projevu disponují potřebnými informacemi a znalostmi. Tímto opatřením je sledován cíl, aby o činnosti svazu, orgánů svazu a organizačních jednotek byly na veřejnosti prezentovány pouze objektivní a nezkrácené informace.

HLAVA V

K čl. 9

Z dikce ustanovení čl. 9 JVŘ vyplývají povinnosti a oprávnění pro orgány svazu a organizační jednotky, členy a zaměstnance svazu, které jsou spojené se vznikem a doručováním písemností a dokumentů orgánů svazu a organizační jednotky.

V zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů je v ust. § 3 odst. 2 písm. b) uvedeno, že povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají za podmínky stanovených tímto zákonem mj. i spolky, které jsou podle zákona soukromoprávními původci. Soukromoprávní původci mají také povinnost ukládat dokumenty a umožnit z nich výběr archiválií, ovšem za daleko mírnějších podmínek než původci veřejnoprávní. Podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u vrcholných nebo obdobných orgánů spolků Národní archiv. Znamená to, že Národní archiv bude kromě archivů osobních a rodinných pečovat o vrcholné a obdobné orgány vyjmenovaných právnických osob — soukromoprávních subjektů, tj. subjektů, které mají vícestupňovou (nejméně třístupňovou) strukturu volených orgánů (mezi ústředím a výbory základních organizací mají minimálně jeden stupeň orgánů, v případě svazu tj. „územní sdružení“).

Výkon spisové služby je upraven v § 63 a násl. zákona a ve vyhlášce č. 259/2012 Sb. a vztahuje se na subjekty uvedené v § 63 odst. 1 zákona. Z dikce uvedených ustanovení zákona vyplývá, že spolek nemá povinnost vést spisovou službu a nemá povinné skartační řízení podle zákona, ale má pouze povinnost nabídku k výběru mimo skartační řízení.

K zajištění jednotného postupu při výkonu spisové služby a skartačního řízení při aplikaci odstavce 5 JVŘ je vhodné postupovat **dle ust. § 64 až § 68 zákona, případně i vyhlášky o podrobnostech výkonu spisové služby v návaznosti na aktuální potřebu orgánu svazu a organizační jednotky.**

ČÁST DRUHÁ

HLAVA I

K čl. 10

Obecné principy svolání zasedání orgánů svazu nebo organizačních jednotek jsou vyjádřeny oprávněním představenstva svazu, představenstva územního sdružení, předsedy představenstva, předsedy základní organizace, předsedy kontrolní komise a předsedy rozhodčí komise svolat jejich zasedání.

Konkretizuje se způsob svolání zasedání orgánů svazu nebo organizačních jednotek tak, aby členové orgánu svazu nebo organizační jednotky o jeho svolání byli včas a způsobem obvyklým informováni. Zasedání se svolává písemným oznámením v termínech, které jsou uvedeny v odstavci 2 písm. a) a b). Písemné oznámení o termínu zasedání se doručí účastníkům zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky (poštou, e-mailem, SMS zprávou nebo osobním předáním proti podpisu) a se zveřejní na informační tabuli v zahrádkové osadě nebo na webové stránce orgánu svazu nebo organizační jednotky, pokud ji mají zřízenou. **Písemné oznámení o zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky musí obsahovat datum, hodinu, místo a program zasedání.**

Pro případ, že nebude zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky v průběhu roku svoláno v případech uvedených v odstavci 7, je pro tento případ v JVŘ stanovena mimořádná možnost svolat zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vyšším orgánem svazu nebo organizační jednotky. Smyslem tohoto opatření je zachovat funkčnost orgánů svazu a organizačních jednotek.

Rovněž tak se stanoví nejzazší termín pro pozvání toho, jehož osobní věci budou předmětem zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky. Tímto opatřením se zachovává právo člena svazu být přítomen na zasedání, kde se projednávají jeho osobní záležitosti, právo se k nim vyjádřit, vznášet návrhy a požadavky.

V neposlední řadě se v odstavci 9 upravuje nejzazší termín pro svolání členů svazu na zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky pro případ, kdy bude potřeba k přejetí rozhodnutí a usnesení ze zasedání kvalifikovaná většina. Obecně vyjádření předmětu této úpravy spočívá v tom, aby bylo docíleno přítomnosti kvalifikované většiny pro rozhodnutí a přijetí usnesení na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky, a nebylo nutno toto zasedání svolávat opakovaně.

K čl. 11

Z dikce ustanovení ust. § 14 odst. 2, § 19 odst. 4, § 22 odst. 3 a § 31 odst. 4 stanov vyplývá, že musí být svoláno zasedání členské schůze, rady územního sdružení, republikové rady nebo krajské koordinační rady, pokud o to požádá alespoň 1/3 členů. Doporučuje se, aby požadavek na mimořádné svolání zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky byl podán písemně s uvedením programu zasedání, což svolávajícímu umožní při svolání mimořádného zasedání informovat členy i o předmětu jejího jednání tak, jak ho požadují členové svazu žádající o svolání mimořádného zasedání.

Práva a povinnosti členů svazu upravují stanovy v ustanovení § 10. Jedná se o nejdůležitější právní úpravu ve vztahu ke členovi svazu. Této koncepci odpovídá i ustanovení odstavce 2, které deklaruje, že v případě projednávání otázek práv a povinností členů základní organizace na zasedání členské schůze podle stanov, musí být tyto otázky uvedeny v programu členské schůze jako samostatný bod.

HLAVA II

K čl. 12

Příprava zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky je jednou z nejdůležitějších činností organizátora zasedání.

Kdo má zodpovědnost za přípravu zasedání, programu a návrhu usnesení je konkrétně uvedeno v odstavci 1 až 8.

K zajištění řádné přípravy zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky se doporučuje dodržovat následující zásady:

1. Organizátor zasedání by měl mimo činností uvedených v odstavci 9 dále připravit

- a) případný seznam navrhovaných hostů,
 - b) návrhy na řídicího zasedání, případně návrh na složení pracovního předsednictva a komisí,
 - c) návrh organizačního a obsahového zajištění zasedání včetně termínovaných úkolů s určením osobní zodpovědnosti za realizaci.
2. Návrh programu zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky je sestavován zpravidla v následujícím pořadí:
- a) volba komisí jsou-li pro zasedání zřizovány,
 - b) zpráva o činnosti, obsahující další postup v činnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky,
 - c) zpráva o hospodaření,
 - d) zpráva o činnosti kontrolní komise (případně revizora účtů), zpráva o činnosti rozhodčí komise,
 - e) zpráva o činnosti odborných a pracovních komisí, jsou-li zřízeny,
 - f) organizační a personální záležitosti,
 - g) aktuální informace (tzv. různé),
 - h) diskuse,
 - i) návrh usnesení.

V odstavci 10 jsou uvedeny náležitosti, které by měly obsahovat písemné materiály předkládané k projednání na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Písemné materiály pro zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky se předkládají organizátorovi zasedání v listinné a elektronické podobě nejpozději 14 před dnem zasedání. Dodržení uvedeného termínu je „nezbytné“, aby materiály mohly být zkompleťovány a odeslány nejméně 10 dnů před zahájením zasedání jeho účastníkům. Ve výjimečných případech může předkladatel materiál předložit na zasedání i „ústně“ s náležitým odůvodněním proč tak učinil.

Je-li potřeba na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky volit členy mandátové, návrhové, případně volební komise připraví organizátorovi zasedání návrh na jejich složení orgán svazu nebo organizační jednotky uvedený v odstavci 13.

K čl. 13

Členové orgánu svazu nebo organizační jednotky mají povinnost podle ust. § 10 odst. 2 písm. c) se aktivně účastnit práce ve svazu a v organizační jednotce, jíž je členem, z čehož vyplývá i povinnost se zúčastňovat zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Nemůže-li se člen orgánu svazu nebo organizační jednotky zasedání zúčastnit je vyžadováno, aby se organizátorovi zasedání stanoveným způsobem v odstavci 2 omluvil.

V odstavci 4 jsou uvedeny další subjekty, které se mohou zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky zúčastnit. Tyto subjekty mají však pouze hlas poradní.

HLAVA III

K čl. 14

V odstavci 1 jsou definováni předsedající, kteří řídí zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky. Předsedající zasedání zahájí jednání ve stanovenou dobu, uvedenou na pozvánce. V odůvodněných případech (např. dopravní kalamita atp.) může předsedající rozhodnout o posunutí zahájení zasedání. Předsedající je zodpovědný za dodržování JŘV. Pokud těchto zásad zjevně nedbá, mají přítomní členové orgánu svazu nebo organizační jednotky právo rozhodnout o výměně předsedajícího.

Doporučuje se, aby předsedající vždy po uplynutí jedné hodiny přerušil jednání schůze a vyhlásil přestávku.

Před zahájením zasedání stvrdí členové svazu svoji přítomnost podpisem v prezenční listině. Zmocní-li člen svazu jiného člena svazu k zastupování na zasedání, doloží toto zmocnění písemnou plnou mocí, která je přílohou prezenční listiny a v listině se podepíše svým jménem.

Po provedené prezentaci a zahájení zasedání se provádí schválení programu zasedání. O případném návrhu na změnu programu nebo jeho doplnění rozhodují přítomní členové svazu hlasováním v souladu se stanovami. **Významné je ustanovení odstavce 8, kde je taxativně uvedeno, o které záležitosti není možno doplnit program členské schůze. Jedná se o záležitosti, které se bezprostředně týkají práv**

člena svazu a rozhodování o zániku základní organizace.

Na základě návrhu předsedajícího při zahájení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky se mohou volit následující komise:

- a) **mandátová**, která ověřuje platnost mandátů zvolených delegátů, ověřuje počty přítomných účastníků zasedání a podává předsedajícímu zprávu o ověření platnosti mandátů, o počtu přítomných delegátů nebo členů s hlasem rozhodujícím a informuje o počtech účastníků s hlasem poradním a hostů. Průběžně informuje předsedajícího o potřebném počtu (kvoru) s hlasem rozhodujícím pro přijetí usnesení,
- b) **návrhová**, která eviduje přijaté návrhy k jednotlivým projednávaným bodům programu s návrhem na doplnění usnesení ze zasedání; připraví a přednese návrh usnesení, které obsahuje schválení zprávy o činnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky, včetně zprávy o hospodaření a o majetku orgánu svazu nebo organizační jednotky, zprávy kontrolní komise případně rozhodčí komise, dále návrh plánu činnosti podložený rozpočtem organizace, případně další návrhy předkládané ke schválení,
- a) podle potřeby se volí další komise například:
 - c) **volební**, která v souladu s volebním řádem a stanovami zajišťuje technické a organizační provedení voleb a o jejich výsledcích pořizuje protokol,
 - d) **tisková**, která poskytuje veřejným sdělovacím prostředkům informace o průběhu a výsledcích republikové rady; organizuje a zajišťuje případné tiskové konference.

Dále se může volit zapisovatel a ověřovatel zápisu.

Z díkce odstavce 7 vyplývá, že u základních organizací s počtem do 20 členů je možné sloučit funkci mandátové a návrhové komise nebo je vůbec nezřizovat a průběh zasedání tomu přizpůsobit tak, aby byl zajištěn řádný průběh zasedání členské schůze v souladu se stanovami a JVŘ.

K čl. 15

Ustanovení odstavce 1 je ustanovením subsidiární ve vztahu k ustanovení čl. 7 odst. 1 tohoto JVŘ a vůči příslušným ustanovením stanov, které vyplývá z obligatorní povinnosti schválit na každém zasedání opatření přijatá orgány svazu, organizačních jednotek a jejich zástupci. Uvedeným postupem je zajištěna právní osobnost orgánů svazu a organizačních jednotek.

Z ustanovení odstavce 2 vyplývá povinnost pro výbor základní organizace a představenstvo územního sdružení **projednat na zasedání členské schůze základní organizace nebo zasedání rady územního sdružení po skončení účetního období zprávu o hospodaření, o čerpání rozpočtu a jeho změnách, účetní závěrku a návrh rozpočtu.** Tímto postupem jsou zabezpečena práva vyplývající ze stanov a zajištěno rozhodování členské základny o hospodaření se svým majetkem.

V odstavci 3 je upraveno jednání o záležitostech, které vyžadují schválení kvalifikovanou většinou hlasů. Jedná se o taková opatření nebo záležitosti, které jsou výslovně uvedeny ve stanovách nebo JVŘ např. rozhodování o dobrovolném zrušení základní organizace nebo o její přeměně podle ust. § 14 odst. 6 písm. q) a r) stanov.

K čl. 16

Pro rozhodování a přijetí usnesení řádně svolaného zasedání členské schůze základní organizace platí v souladu se stanovami, že členská schůze je schopna se usnášet za účasti nejméně jedné třetiny členů svazu vedených v seznamu členů základní organizace a k přijetí usnesení je třeba většiny hlasů přítomných členů svazu v době usnášení se, pokud ve stanovách není dále upraveno jinak. Takto koncipovaná právní úprava vytváří podmínky pro konání zasedání členské schůze a pro přijetí usnesení i v případě, kdy je na členské schůzi menší účast členů základní organizace z jakéhokoliv důvodu. Současně se tím i eliminuje případná snaha některých členů základní organizace zablokovat přijetí usnesení důležité pro další činnost základní organizace.

K čl. 17

Ustanovení odstavce 1 stanoví, že „člen svazu“ má právo vyjadřovat se na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky. Při výkladu i aplikaci tohoto ustanovení je přítom nutné respektovat ústavněprávní rozměr práv člena svazu, která svou podstatou představují zákonné

provedení obecného práva vyjádřit své názory podle Listiny základních práv a svobod. Stanovy ani JVR výslovně nestanoví formu vyjádření člena svazu k projednávaným věcem a z tohoto hlediska by tudíž nebylo možno a priori vyloučit i písemnou formu. Právo člena svazu vyjádřit stanovisko je třeba vždy vykládat v souladu s jeho smyslem, tj. zajistit mu přiměřenou participaci na projednávání a rozhodování jednotlivých záležitostí, které se jej dotýkají. Součástí tohoto práva tedy je především možnost prezentovat své stanovisko před přijetím rozhodnutí o projednávané otázce a jemu odpovídající možnost ostatních členů orgánu svazu nebo organizační jednotky se s tímto stanoviskem seznámit.

Člen svazu může v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo v rámci diskuse podávat k projednávané věci návrhy. Mají se vztahovat k určité věci projednávané bodu a má z nich být zřejmé, na čem se má zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky usnést. Předsedající může požádat člena svazu, aby svůj návrh zpřesnil nebo jej předložil písemně.

Jestliže je v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo při diskusi přednesen návrh, může člen svazu nebo návrhovač navrhnout přerušování projednávané věci. Současně může navrhnout, kdy má být projednávání obnoveno. O návrhu na přerušování projednávání rozhodne předsedající.

Navrhovatel může vzít svůj návrh zpět neopozději do doby, než započne hlasování o usnesení ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky; poté již nelze návrh vzít zpět.

Pokud člen svazu nemluví k projednávané věci, předsedající ho na tuto skutečnost upozorní nebo mu v odůvodněných případech slovo odejme. Odůvodněnými případy zejména jsou:

- vyjadřování se k věcem, které absolutně nesouvisí s projednávanou záležitostí,
- vyjadřování se k věcem, které nemají žádný vztah k činnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky,
- bezdůvodné a nevhodné napadání ostatních členů svazu, orgánů svazu nebo organizační jednotky apod.

Člen svazu je oprávněn se obrátit na ostatní přítomné členy svazu se žádostí, aby rozhodli hlasováním, zda rozhodnutí o odnětí slova nebo jeho neudělení je odůvodněné a zda mu není odepíráno jeho obecné právo vyjádřit své názory na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

K čl. 18

Ustanovení upravuje způsoby hlasování o návrzích podle rozhodnutí orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo členů svazu zúčastněných na zasedání.

Veřejně se hlasuje zdvižením ruky, neusnese-li se orgán svazu nebo organizační jednotky na svém zasedání na jiném způsobu veřejného hlasování. Výsledky takového hlasování zjišťuje zapisovatel nebo členové volební komise.

Tajně se hlasuje zpravidla hlasovacími lístky. Tajným hlasováním, se hlasuje o věcech, na kterých se usnesl orgán svazu nebo organizační jednotky na svém zasedání. Výsledky takového hlasování zjišťuje zapisovatel.

V odstavci 2 až 5 jsou popsány postupy a způsoby hlasování, pokud se má o některých bodech usnesení hlasovat zvlášť, odděleně nebo je-li několik variant návrhu, případně hlasování o pozměňovacích návrzích.

Předsedající vyhlásí vždy výsledek hlasování tak, že sdělí počet přítomných členů svazu, počet hlasů odevzdaných pro návrh a proti návrhu a ohlásí, zda byl návrh přijat. Informace o výsledku hlasování musí být členům svazu na požádání dostupná.

Každý člen svazu může vznést při hlasování nebo bezprostředně po něm námitku proti průběhu nebo výsledku hlasování. O takové námitce rozhodne předsedající. Vyhoví-li předsedající námitce, musí se hlasování opakovat. Přehlasovaný člen svazu má právo v tomto případě žádat, aby jeho návrh byl uveden v zápisu.

V odstavci 8 je upraven postup člena svazu při hlasování, neudělili plnou moc v případě jeho omluvné nepřítomnosti. Definuje se, jakým způsobem může svůj hlas pro a proti oznámit do doby hlasování.

K čl. 19

Pro odročení a ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky platí, že toto je v kompetenci předsedajícího, až na omezení,

kteří spočívá v tom, že každý člen svazu nebo delegát s hlasovacím právem může, v rámci zachování práva vyjádřit se na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky k projednávaným problémům, požádat, aby přítomní členové svazu rozhodli, zda se má v zasedání pokračovat či nikoliv.

Odročení nebo ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky přichází v úvahu zejména v případech, kdy se v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vyskytly takové okolnosti, které brání jejímu řádnému dokončení. Důvodem pro odročení nebo ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky může být mj.:

- a) členové svazu nebyli o konání zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky řádně vyrozuměni způsobem stanoveným v čl. 10 tohoto JVR,
- b) zjistí-li se v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky, že poklesl počet přítomných a v případě požadavku kvalifikované většiny není zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky usnášeníschopné,
- c) program zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nebyl vyčerpán ani po šesti hodinách zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky a je předpoklad, že v den zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vyčerpán nebude,
- d) byl hrubě narušen průběh zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nepřístojným chováním některých členů svazu.

K čl. 20

Při kontrole usnesení na následujícím zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky musí být vysloveno, zda jednotlivé body usnesení byly splněny nebo splněny nebyly. V případě, že splněny nebyly, je nutno uvést odůvodnění jejich nesplnění. Na základě zjištěných skutečností přijímá zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky příslušná opatření k nápravě. Tímto je zachováno právo člena svazu být informován o činnosti výboru nebo představenstva od poslední zasedání ve vztahu k plnění úkolů vyplývajících z přijatého usnesení.

Kontrola a schválení zápisu na následujícím zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky umožňuje členům svazu vznášet proti jeho úplnosti námitky a požadavky na jeho doplnění. Vyslovili s podanými námitkami souhlas většina přítomných členů svazu, musí být zápis doplněn a upraven podle vznesených námitek a požadavků. Schválený zápis **dovšedňuje průběh zasedání a obsah usnesení.**

HLAVA IV

K čl. 21

Zápis ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky (dále jen „zápis“) je jediným dokumentem (pokud není pořízen zvukový záznam) o průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Obligatorně se v odstavci 1 stanoví, že zápis se pořizuje vždy; současně se stanoví 30denní lhůta pro jeho vyhotovení od ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

V odstavci 2 jsou definovány údaje, které by měl zápis ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky obsahovat. Nedílnou součástí zápisu je vlastnoručně podepsaná presenční listina včetně případných plných mocí, návrhy, námitky a dotazy písemně podané členem svazu při zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Ustanovení přijatých závěrů nebo usnesení, ve kterých jsou ukládány úkoly, vždy obsahují označení toho, komu jsou uloženy včetně termínu pro jejich splnění. V opačném případě jsou uloženy úkoly nekontrolovatelné a nelze určit toho, kdo za jejich splnění zodpovídá.

K čl. 22

Zápis ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky a usnesení se pořizuje v jednom vyhotovení. Je-li potřeba, v souladu s tímto JVR, zaslat členům orgánu svazu nebo organizační jednotky zápis a usnesení, zasílá se jejich kopie.

Dne 1. 1. 2021 nabývá účinnost zákon č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech

(zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony. Pro svaz a jeho organizační jednotky, které jsou právními osobami, je velmi podstatná změna občanského zákoníku, kde se vkládá nový § 158a, který v odst. 1 stanoví, že právníká osoba uchovává po celou dobu své existence zápisy z jednání nejvyššího orgánu i s přílohami. V odst. 2 se deklaruje, že rozhoduje-li orgán podle odstavce 1 mimo zasedání v písemné formě, uchovává právníká osoba i všechny dokumenty související s takovým rozhodováním.

Z této právní úpravy pro svaz a jeho organizační jednotky vyplývá, že počínaje rokem 2021 bude muset svaz, územní sdružení a základní organizace uchovávat všechny zápisy i s přílohami ze zasedání sněmu, republikové rady, konference územního sdružení, rady územního sdružení a členské schůze, a to po celou dobu své existence. V odst. 3 je upraveno uchování dokumentů v případě zániku právnícké osoby.

Zápis a usnesení ze zasedání z členské schůze, případně ze zasedání výboru se členům svazu nezasílá a zveřejňuje se způsobem v základní organizaci obvyklým, převážně na informační tabuli v zahrádkové osadě, případně na webové stránce, má-li ji základní organizace zřízenou. Mají-li členové základní organizace e-mailové adresy a dali v souladu s jiným právním předpisem souhlas s jejich užíváním pro zasílání informací v rámci základní organizace, zasílá jim výbor zápisy za zasedání členské schůze a výboru včetně usnesení prostřednictvím e-mailu.

V případě rozesílání (e-mailem nebo poštou) nebo zveřejňování zápisů a usnesení na webových stránkách a informačních tabulích ze zasedání orgánů svazu a organizační jednotky je nutné dbát na to, aby v nich obsažené informace, které umožňují identifikovat osobu, již se údaje v uvedených dokumentech týkají, zejména jméno, věk, datum narození apod. byly uváděny pouze v souladu s jinými právními a svazovými předpisy, upravující ochranu osobních údajů.

HLAVA V

K čl. 23

Článek obsahuje běžná ustanovení upravující zakončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Upravuje se odpovědnost orgánů svazu nebo organizační jednotky za vyřízení dotazů, připomínek a námětů, které byly vzneseny členy svazu na zasedání, pokud z přijatých závěrů nebo v usnesení ze zasedání nevyplývá jinak. Je dána možnost na zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky rozhodnout usnesením o způsobu a termínu vyřízení podaných dotazů, připomínek a námětů. Zajištění práva člena svazu na odpověď na jím podané dotazy, připomínky a náměty je v případě nepřijetí usnesení ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky o těchto záležitostech je dána přímo ve větě druhé odstavce 2, včetně určení konkrétní lhůty pro vyřízení.

ČÁST TŘETÍ

HLAVA I

K čl. 24

Z ust. § 4 odst. 3 stanov vyplývá, že funkční období volených členů orgánů svazu nebo organizačních jednotek je 5 let. Tomuto odpovídá i úprava v tomto článku, kdy je stanoveno, že sněm, konference územního sdružení a volební členská schůze základní organizace se svolává jedenkrát za 5 let.

V souvislosti se zasedáním sněmu a konference územního sdružení je stanoven klíč pro volbu delegátů ze základní organizace na zasedání konference územního sdružení a klíč pro volbu delegátů z územního sdružení na zasedání sněmu. Při stanovení klíče se vycházelo z potřeby, aby bylo zajištěno paritní zastoupení v návaznosti na počet členů v základní organizaci, resp. v územním sdružení.

Z díkce odstavce 3 písm. a) vyplývá, že členská schůze základní organizace se svolává nejméně jedenkrát za kalendářní rok. Toto ustanovení je v JvŘ zařazeno z toho důvodu, aby byla zachována funkčnost základní organizace a nevznikla mylná domněnka, že

zasedání členské schůze se koná vždy jen ve volebním roce a v mezidobí pouze dle aktuální potřeby.

K čl. 25

Do jednotlivých orgánů svazu a organizačních jednotek lze volit veřejně nebo tajně. Jaký způsob voleb bude na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky uplatněn, je na rozhodnutí zúčastněných členů svazu na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky, před zahájením voleb.

K čl. 26

V odstavci 1 jsou přehledně shrnuty základní zásady volebního práva v podmínkách svazu.

K písm. a) a b)

V tomto ustanovení se aplikuje zejména čl. 21 Základní listiny práv a svobod, kde se vychází z práva občana podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců. V podmínkách svazu toto právo člena svazu upravují stanovy a JvŘ.

Občanský zákoník upravuje, kdo může být účastníkem občanskoprávních vztahů, což je důležité i při uplatňování volebního práva ve svazu.

Je-li členem svazu nezletilý, platí pro něj, že má (svěprávnost) způsobilost k jednání odpovídající rozumové a volní vyspělosti přiměřené jeho věku. Právní jednání, k němuž není nezletilý s ohledem na jeho míru vyspělosti způsobilý, tak musejí učinit jeho zákonní zástupci.

Při aplikaci práva člena svazu volit a být volen – ust. § 10 odst. 1 písm. d) stanov je nutno vycházet z díkce ust. § 6 odst. 1 stanov, kde se uvádí, že členem svazu se může stát fyzická osoba nebo právníká osoba, která souhlasí se stanovami. Z tohoto ustanovení je možno odvodit, že každá fyzická osoba může být, při splnění dalších požadavků uvedených ve stanovách, členem svazu a tím uplatňovat i své právo „volit a být volen“.

S ohledem na zásady voleb ve svazu je nutné aplikovat v případě „práva volit a být volen“ u nezletilých členů institut jejich zákonných zástupců, tj. přizvat na členskou schůzi základní organizace některého ze zákonných zástupců, aby práva nezletilých členů svazu byla plně zajištěna.

Pokud bude proti výsledkům voleb vznesena námitka podle odstavce 2, vykonávají své funkce dosavadní členové orgánu svazu nebo organizační jednotky do doby, než bude o námitce příslušným orgánem svazu nebo organizační jednotky rozhodnuto. Až po rozhodnutí o námitce, v případě jejího zamítnutí, vzniká působnost nově zvolenému členu nebo členům jejich působnost.

V odstavci 3 a 4 se deklaruje, že v souladu s ust. § 39 odst. 2 stanov nezaniká hmotná a právní odpovědnost člena orgánu svazu nebo organizační jednotky při skončení jeho funkčního období. V této souvislosti se postupuje podle jiných právních předpisů (např. občanský zákoník, zákoník práce, trestní zákoník).

V odstavci 5 se uvádí, že nezvolení členů kontrolní komise, případně rozhodčí komise podle stanov není důvodem k zániku svazu, územního sdružení nebo základní organizace jako v případě nezvolení členů orgánů uvedených v čl. 27 odst. 11, čl. 28 odst. 14 a čl. 29 odst. 15 tohoto JvŘ.

K čl. 27 až 29

Oproti předchozímu JvŘ je v těchto ustanoveních zcela nově koncipována příprava a průběh voleb do jednotlivých orgánů svazu nebo organizačních jednotek

- základní organizace,
- územní sdružení,
- svaz.

Cílem nové právní konstrukce těchto ustanovení je zabezpečit řádný průběh voleb při dodržení stejných pravidel ve všech orgánech svazu a organizačních jednotek, protože při novelizaci stanov byla v zájmu jejich zestručnění některá ustanovení vypuštěna s tím, že budou předmětem úpravy novelizovaného JvŘ.

Z díkce jednotlivých ustanovení zcela jednoznačně plyne postup orgánů svazu nebo organizační jednotky, které by měly garantovat bezchybný a funkční průběh voleb v souladu se stanovami a tímto JvŘ.

Velmi významná je především úprava postupu příslušných orgánů svazu a organizační jednotky v případě, kdy nedojde ke zvolení statutárních orgánů vzhledem k tomu, že může dojít až ke zrušení základní organizace, územního sdružení, případně svazu.

HLAVA III

K čl. 30

Z dikce článku vyplývá, že o průběhu a výsledcích voleb do orgánu svazu nebo organizačních jednotek se obligatorně pořizuje zápis. Dále je stanoven obsah zápisu a způsob seznámení účastníků zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky s pořizovaným zápisem.

Při evidenci a manipulaci se zápisem o průběhu a výsledcích voleb se přiměřeně použije ustanovení čl. 21 tohoto JVR.

K čl. 31

Podrobně se upravuje způsob předání funkcí mezi členem svazu, jemuž zanikl mandát a nově zvoleným členem svazu.

K zamezení vzniku případných sporů v souvislosti s předáním majetku, písemných dokumentů a administrativních pomůcek se zpracovává protokol o předání a převzetí veškerého materiálu, který podepisují předávající a přebírající člen svazu. Chybějící materiál nebo dokumenty se uvedou v samostatné příloze k protokolu. Protokol se zhotovuje ve třech výtiscích, z nichž každý má platnost originálu. Jeden výtisk se zakládá u orgánu svazu nebo organizační jednotky a po jednom výtisku obdrží předávající a přebírající člen svazu.

HLAVA IV

K čl. 32

Stanovy v ustanovení § 4 odst. 4 vymezují kooptaci jako možnost doplnění orgánu svazu nebo organizační jednotky. Současně ale nevylučují možnost doplnění orgánů svazu nebo organizační jednotky doplňovacími volbami nebo nastoupení náhradníků na uvolněné funkce. Vždy tak ale musí být učiněno na základě rozhodnutí příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky a schváleno na nejbližším zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Kooptací se rozumí zpravidla doplnění, případně rozšíření voleného orgánu svazu nebo organizační jednotky jeho vlastními rozhodnutími, jeho vlastní volbou (nikoliv tedy volbou uskutečněnou voliči tohoto orgánu svazu nebo organizační jednotky). Rozhodující je tedy spíše to, kdo nového člena volí než způsob volby. Kooptace je tedy právní nástroj, kterým si příslušným orgán svazu nebo organizační jednotky může vypomoci v případě, že se během funkčního období některý jeho člen své funkce vzdá, stane se pro výkon funkce nezpůsobilým či zemře. V takovém případě mohou zbývající členové orgánu svazu nebo organizační jednotky zajistit jeho řádné fungování tím, že přijmou na uvolněné místo jinou osobou, a to bez souhlasu orgánu svazu nebo organizační jednotky příslušného k volbě členů tohoto orgánu. Aby k takovému postupu mohlo dojít, musí být zároveň splněny následující podmínky:

- kooptace nesmí být stanovami vyloučena,
- statutární orgán musí být orgánem kolektivním, nikoli individuálním,
- i po uvolnění funkce člena orgánu svazu nebo organizační jednotky, na kterou má být kooptován náhradník, činí počet jeho zbývajících členů více než polovinu stanovami určeného celkového počtu členů orgánu svazu nebo organizační jednotky,
- kooptovaný člen splňuje podmínky pro členství v orgánu svazu nebo organizační jednotky určené zákonem a stanovami, zejména se musí jednat o osobu svéprávnou a bezúhonnou (ve smyslu ust. § 1205 občanského zákoníku) a splňující další podmínky určené stanovami např., že nevykonává funkci v jiném orgánu svazu nebo organizační jednotky apod.,
- rozhodnutí o kooptaci náhradníka učiní orgán svazu nebo organizační jednotky, který má být doplněn,
- kooptovaný člen bude ve funkci pouze dočasně, a to do nejbližšího zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky příslušného k jeho volbě a kooptovaný člen se svým dočasným členstvím v orgánu svazu nebo organizační jednotky souhlasí.

Vlastní kooptace se provede na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky a výsledek kooptace bude uveden v usnesení ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Ve své podstatě demokratičtější je, pokud možno příslušné orgány doplňovat jiným způsobem, např. doplňovací volbou nebo příslušné funkce ponechat do konce volebního období uprázdněné (zpravidla příslušný orgán svazu nebo organizační jednotky rozhodne, že pokud do konce volebního období zbývá víc než rok, konají se doplňovací volby na zbytek volebního období, pokud zbývá méně než rok, zůstane mandát do konce volebního období uprázdněn).

HLAVA V

K čl. 33

K zajištění řádného průběhu voleb je zpracováno ustanovení, upravující oprávnění voliče podat námitku proti složení volební komise, průběhu voleb a jednání volební komise. Stanoví se postup jednání příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky o podané námitce.

Námitka představuje určitý odpor člena svazu proti průběhu, případně proti výsledku voleb. Aby nebyla námitka vyjádřena obecně, jsou do ustanovení odstavce 4 zakomponovány důvody, které vedou člena svazu k podání námitky a jaké musí mít námitka náležitosti.

Člen svazu má významné zákonné oprávnění, kterého může využít v případě, že orgán svazu nebo organizační jednotky jeho námitku zamítne. Jeho oprávnění spočívá v možnosti podat u soudu podle ust. § 258 občanského zákoníku návrh na neplatnost rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo stanovami (např. hlasování nebo neplatnost voleb).

ČÁST ČTVRTÁ

K čl. 34

Významným právním ustanovením JVR, které je upraveno volebním řádem je institut odvolacího řízení. V rámci tohoto institutu je zabezpečena ochrana oprávněných zájmů člena svazu, ale i jeho orgánů.

Jedním z důležitých právních úkonů v rámci institutu odvolacího řízení upraveného v odstavci 5 je autoremedura. Autoremedura je zvláštním způsobem vyřízení opravného prostředku v řízení, kdy o zrušení nebo změně rozhodnutí rozhoduje sám orgán svazu nebo organizační jednotky, který vydal původní rozhodnutí. Obecně ji orgán svazu nebo organizační jednotky provádí jen tehdy, vyhovuje-li plně podanému opravnému prostředku a členu svazu nevznikne újma, ledaže by s tím souhlasil. Jejím účelem je umožnit rychlou nápravu vlastní chyby orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Tak jako v případě podání námitky má i v rámci odvolacího řízení člen svazu možnost podat u soudu návrh na neplatnost rozhodnutí orgánu svazu nebo organizační jednotky pro jeho rozpor se zákonem nebo stanovami, pokud mu v rámci autoremedury nebylo vyhověno.

Schváleno představenstvem svazu 10/2020

OSADNÍ ŘÁD

ZÁKLADNÍ ORGANIZACE ČESKÉHO ZAHRÁDKÁŘSKÉHO SVAZU

se sídlem
č. organizace, IČ

Čl. I.

Vymezení zahrádkové osady a společných zařízení

- (1) Zahrádková osada (dále jen „osada“)
základní organizace ČZS (dále jen
„základní organizace“) jako ucelený soubor zahrádek, společných
prostor a zařízení byla zřízena na základě
- a) usnesení členské schůze základní organizace č.
ze dne
- b) územního rozhodnutí vydaného
dne.....
stavebním úřadem v
na pozemcích p. č.
o výměře m², zapsaných v Listu vlastnictví (dále jen
„LV“) čís.
v katastrálním území
u Katastrálního úřadu
- (2) Tento osadní řád definuje člena osady, kterým je
- a) člen základní organizace a hostující člen dle ust. § 6 odst. 5
stanov (dále jen „člen svazu“),
- b) vlastník zahrádky, který je členem základní organizace nebo
hostujícím členem,
- c) vlastník zahrádky, který není členem základní organizace, pokud
písemně uzavře se základní organizací smlouvu o užívání a
úhradě za užívání společných zařízení základní organizace (dále
jen „smlouva s nečlenem svazu“) a současně písemně vyjádří
souhlas s dodržováním tohoto osadního řádu,
- d) nájemce nebo pachtýř, který má zahrádku pronajatou nebo pro-
pachtovanou od základní organizace nebo vlastníka zahrádky,
pokud písemně uzavře se základní organizací smlouvu o užívání
a úhradě užívání společných zařízení základní organizace a sou-
časně písemně vyjádří souhlas s dodržováním tohoto osadního řádu.
- (3) Pozemky uvedené v odstavci 1 jsou
- a) ve vlastnictví (spoluvlastnictví) základní organizace parc. č.
.....
- b) v nájmu nebo pachtu na základě nájemní, pachtovní smlouvy
nebo smlouvy o výpůjčce ze dne uzavřené mezi základní
organizací a vlastníkem pozemků parc. č.
- c) ve vlastnictví členů základní organizace dle seznamu, který tvoří
přílohu tohoto osadního řádu,
- d) ve vlastnictví členů osady, kteří nejsou členy základní organizace
dle seznamu, který tvoří přílohu tohoto osadního řádu,
- e) ve spoluvlastnictví základní organizace a členů osady dle sez-
namu, který tvoří přílohu tohoto osadního řádu,
- f) ve spoluvlastnictví členů osady dle seznamu, který tvoří přílohu
tohoto osadního řádu.
- (4) Pozemky ve vlastnictví základní organizace jsou členové
osady oprávněni užívat na základě nájemní či pachtovní smlouvy
uzavřené se základní organizací v rozsahu práv a povinností sta-
novených těmito smlouvami a tímto osadním řádem. Při hrubém
nebo opětovném porušení smlouvy nebo osadního řádu je základní
organizace oprávněna od smlouvy odstoupit.
- (5) Pozemky v nájmu nebo pachtu základní organizace jsou
členové osady oprávněni užívat na základě podnájemní či pod-
pachtovní smlouvy uzavřené se základní organizací v rozsahu práv
a povinností stanovených těmito smlouvami a tímto osadním řádem.
Při hrubém nebo opětovném porušení smlouvy nebo osadního řádu
je základní organizace oprávněna od smlouvy odstoupit.
- (6) Ke společnému užívání členů osady slouží společná zařízení
osady
- a) ve vlastnictví základní organizace podrobně vyjmenovat a spe-
cifikovat podle knihy majetku, např.
- vodárna a čerpadla s nádrží užitkové vody zapsaná v katastru
nemovitostí na LV č. nebo nezapsaná v katastru
nemovitostí,
 - studna – povolení vodoprávního úřadu k odběru podzemních
vod č., ze dne

- parkoviště motorových vozidel zapsané v katastru nemovitostí
na LV č. nebo nezapsané v katastru nemovitostí,
 - oplocení osady, včetně vstupní brány do osady,
 - motorová sekačka – inv. č.,
 - drtič větví – inv. č.
- b) ve spoluvlastnictví základní organizace a členů osady dle
seznamu, který tvoří přílohu tohoto osadního řádu [specifikovat
obdobně jako v písm. a)],
- c) v nájmu, výpůjčce nebo jiném smluvním užívání, výpůjčce od
..... [specifikovat jako v písm. a)].
- (7) Správu pozemků a společných zařízení vykonává základní
organizace prostřednictvím správy osady.
- (8) Pořizování a údržba pozemků a společných zařízení
- a) pozemky uvedené v odst. 2 písm. a), b) a e) tohoto osadního
řádu a společná zařízení uvedená v odstavci 6 jsou pořizována,
spravována a udržována z účelových příspěvků členů základní
organizace a jiných zdrojů, které podle Stanov svazu (dále jen
„stanovy“) tvoří majetek svazu (dále jen „účelový příspěvek“),
- b) z účelových příspěvků jsou hrazeny náklady na pořizení, nájem,
pacht, užívání a udržování pozemků využívaných všemi členy
osady, s výjimkou pozemků předaných do podnájmu či podpachtu
členů osady; nájem či pachtovné za tyto pozemky hradí členové
osady na základě podnájemních či podpachtovních smluv,
- c) z účelových příspěvků jsou hrazeny náklady na údržbu společných
zařízení ve spoluvlastnictví základní organizace a jednotlivých
členů osady, event. v nájmu či pachtu základní organizace,
- d) náklady na pořizování a údržbu pozemků a společných zařízení
určených jen pro určitý okruh členů osady hradí v poměru
stanoveném členskou schůzí nebo shromážděním delegátů
pouze ti členové osady.
- (9) Při zániku členství člena svazu nebo zániku smlouvy se
členem osady uvedeném v Čl. I. odst. 3 písm. c) a d) jim zaniká
právo užívání pozemků ve vlastnictví (spoluvlastnictví), nájmu nebo
pachtu základní organizace a užívání společných zařízení, pokud
novou smlouvou uzavřenou mezi základní organizací a členem
osady není stanoveno jinak.
- (10) Je-li vlastník zahrádky, u něhož zaniká členství v základní
organizaci nebo smlouva s nečlenem svazu, spoluvlastníkem
pozemků nebo společných zařízení, pak je na rozhodnutí vlastníka
zahrádky při jejím převodu, zda si svůj spoluvlastnický podíl ponechá
nebo převede spoluvlastnický podíl na kupujícího jeho zahrádky,
na nečlena osady nebo na základní organizaci.

Čl. II.

Správa zahrádkové osady

- (1) Správu osady vykonává orgán zvolený (výbor základní
organizace) nebo schválený (předseda a členové osadního výboru
zvolení v osadě) dle ust. § 14 odst. 6 písm. b) stanov členskou
schůzí základní organizace po dobu totožnou s funkčním obdobím
výboru základní organizace (dále jen „osadní výbor“).
- (2) Osadní výbor je nejméně tříčlenný v čele s předsedou. Pokud
předseda osadního výboru není současně členem výboru základní
organizace, účastní se jeho jednání v zastoupení osady s hlasem
poradním.
- (3) Osada není samostatnou organizační jednotkou, je organickou
součástí základní organizace, při které je zřízena. Osadní výbor
nemá samostatnou rozhodovací pravomoc, jeho rozhodnutí kromě
vyřizování běžných záležitostí osady musí být schválena výborem
základní organizace nebo členskou schůzí podle jejich kompetence
dle stanov.
- (4) Pokud to nezbytně vyžadují úpravy, provoz a opravy pozemků,
staveb a zařízení základní organizace, člen osady, který je vlastníkem,
nájemcem či pachtýřem, podnájemcem či podpachtýřem zahrádky
umožní po předchozím projednání přístup na zahrádku ²⁾ členům
výboru, členům kontrolní komise, nebo výborem pověřeným členům
osady zejména za účelem
- a) zjištění stavu rozvodů pitné a užitkové vody a jeho opravy,
b) zjištění stavu vnitřní kanalizace v osadě a její opravy,
c) odečtu spotřeby elektrické energie z elektroměru,
d) opravy oplocení osady,
e) zabránění vzniku škod apod.;
- oprávněni musí být vykonáváno tak, aby vlastníka zahrádky co
nejméně zatěžovalo, nemůže být svévolně rozšiřováno a dojde-li
ke způsobení škody vlastníkovu pozemku, musí mu být tím, kdo ji
způsobil, nahrazena.

- (5) Do působnosti osadního výboru náleží zejména
- organizovat výstavbu osady, přidělovat zahrádky a dispozice se společnými pozemky,
 - stanovit systém užívání a udržování společných zařízení,
 - dohlížet na dodržování osadního řádu, způsob řešení jeho případného porušování,
 - dohlížet na dodržování zásad platných pro zahrádkářskou činnost (hygiena, ochrana před nákazami, dodržování bezpečnostních norem atp.),
 - kontrolovat dodržování tohoto osadního řádu a projednávat se členy osady neplnění povinností stanovených tímto osadním řádem; z jednání se pořizuje písemný záznam,
 - řešit náměty, připomínky a návrhy členů osady, pokud jejich realizace nepřísluší do působnosti orgánů základní organizace nebo vyšších orgánů svazu,
 - informovat členy osady o záležitostech plynoucích z rozhodnutí členských schůzí a ostatních orgánů základní organizace a způsoby komunikace s nimi,
 - navrhovat formy součinnosti a spolupráce s místními orgány a institucemi při zajišťování chodu osady.

Čl. III.

Režim a provoz zahrádkové osady

- Osada je souborem společných prostor, zařízení a zahrádek užívaných členy osady a slouží především k zabezpečení jejich společných a oprávněných individuálních zájmů při zahrádkářské činnosti, relaxaci a aktivním odpočinku. K tomu slouží tato režimní opatření, zejména
- zahrádky by měly být co do prostorového uspořádání výsadby v souladu s celkovým osazovacím záměrem osady přijatým členy osady,
 - při hranicích sousedních zahrádek se doporučuje vysazovat nižší tvary ovocných a okrasných dřevin, přípustná vzdálenost od společné hranice sousední zahrádky je minimálně 1,5 m a pro stromy dorůstající obvykle výšky přesahující 3 m, je přípustná vzdálenost od společné hranice sousední zahrádky 3 m. Jsou-li již dřeviny vysazeny blíže než 1,5 m od plotu nebo hranice sousední zahrádky a neustále přerůstají jejich větve nebo odnože na sousední zahrádku může vlastník této zahrádky ve vhodné vegetační době provést jejich odstranění šetrným způsobem, jestliže tak neučinil na jeho žádost jejich vlastník,
 - chov včel, drobného hospodářského zvířectva a domácích zvířat
 - je dovolen chov za těchto podmínek,
 - není dovolen,
 - není povoleno ponechat bez doprovodu majitele volně pobíhat psy a jiná zvířata v osadě,
 - v osadě lze budovat stavby a provozní zařízení v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k druhu vlastnictví pozemků v osadě,
 - stavby trvalého charakteru, zejména k trvalému užívání za účelem rekreace a bydlení,
 - nejsou v osadě povoleny,
 - jsou povoleny jen vlastníkům pozemků zahrádky v souladu s platnými právními předpisy za předpokladu, že nenaruší charakter, účel a vzhled osady,
 - užívání motorových vozidel v prostorách osady
 - není povoleno,
 - je povoleno pouze v případě nezbytné potřeby k převozu a odvozu osob a materiálů apod.,
 - parkování vozidel, jejich údržba a mytí v prostorách osady
 - není povoleno,
 - je povoleno jen na prostorách k tomu určených a na pozemcích zahrádky ve vlastnictví členů osady,
 - užívání hlučných zařízení, např. sekaček, motorových pil a jiných zdrojů hluku není v osadě povoleno v době od..... do..... a v době, kterou stanoví obecně závazná vyhláška obce nebo magistrátu města.

Čl. IV.

Práva a povinnosti členů zahrádkové osady

- (1) Členové osady jsou oprávněni

- užívat společné prostory a zařízení k jim určeným účelům hospodárně a způsobem, kterým nezpůsobí škodu nebo jinou újmu ostatním členům osady,
 - účastnit se rozhodování o záležitostech osady, vznášet dotazy, návrhy a doporučení osadnímu výboru a orgánům základní organizace, a vyžadovat řešení problémů,
 - být informováni o užití finančních a hmotných prostředků určených k pořizování, správě a údržbě společných prostor a zařízení,
 - volit a být volen do osadního výboru,
 - užívat společných zařízení rodinnými příslušníky a jinými blízkými osobami za předpokladu, že za jejich činnost, chování a případně způsobenou škodu a újmu v osadě jsou plně odpovědní.
- (2) Členové osady jsou povinni
- užívat zahrádky, společné prostory a zařízení v souladu se zásadami režimu a provozu upravenými tímto osadním řádem k účelu, k němuž jsou určeny a způsobem, který nebude na újmu ostatním členům osady,
 - podílet se na řešení problémů osady,
 - užívat společná zařízení hospodárně a tak, aby nevznikla škoda osadě, základní organizaci a ostatním členům osady,
 - na svůj náklad odstranit závady a poškození, které sám způsobil nebo je způsobili jeho rodinní příslušníci nebo osoby pobývající v osadě s jejich souhlasem.,
 - dodržovat v osadě zásady dobrého soužití a sousedské vztahy, vnitrosvazové a obecně závazné právní předpisy,
 - udržovat zahrádky v dobrém stavu, používat v potřebném rozsahu prostředky k zamezení šíření chorob rostlin, plísní, škůdců a přispívat k jejich likvidaci,
 - nenarušovat vzhled okolí osady komposty a skládkami, udržovat pořádek, dodržovat zásady hygieny, komposty zřizovat tak, aby nebyly na újmu jiným členům osady,
 - nepoužívat v prostorách osady střelné zbraně,
 - podílet se na udržování společných zařízení osady a společných prostor a nést náklady na jejich údržbu finančním plněním ve výši stanoveném členskou schůzí základní organizace a podle potřeby osobním plněním formou dobrovolné pracovní činnosti při údržbě společného majetku,
 - hradit spotřebované energie, dodávku pitné vody, daně a poplatky,
 - v případě pobytu rodinných příslušníků a osob pobývajících v osadě s jejich souhlasem zajistit, aby dodržovaly režim a provoz v osadě stanovený tímto osadním řádem.
- (3) Dopustí-li se člen osady porušení osadního řádu, bude dle závažnosti vyzván osadním výborem k nápravě. Při marné výzvě se má za to, že toto smířčí řízení bylo neúspěšné a základní organizace má právo se domáhat nápravy u místního orgánu státní správy, event. soudní cestou. U členů svazu může být hrubé nebo opakované porušení osadního řádu považováno za důvod vyloučení ze svazu. V případě způsobení škody na společných zařízeních za důvod k vypovězení smlouvy o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace, event. k vypovězení nájemní či pachtovní nebo podnájemní či podpachtovní smlouvy.

Čl. V.

Zánik uživatelských práv v zahrádkové osadě

- (1) Uživatelská práva člena svazu končí
- zánikem členství ve svazu, pokud člen osady nevlastní pozemek v osadě, příp. pokud zanikla jeho nájemní či pachtovní nebo podnájemní či podpachtovní smlouva k pozemku; pokud vlastní pozemek v osadě nebo nájemní či pachtovní nebo podnájemní či podpachtovní smlouva nezanikla, užívání společných zařízení je možné jen uzavřením smlouvy o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace se základní organizací,
 - zánikem nájemní nebo pachtovní smlouvy uzavřené s vlastníkem zahrádky,
 - zčizením (prodejem, darováním, směnou, jiným převodem) vlastnických práv k movitému i nemovitému majetku člena osady.
- (2) V souvislosti se skončením nájmu, pachtu nebo podnájemní či podpachtu zahrádky dosavadní člen osady uvede věc do původního stavu v souladu s ust. § 2220 občanského zákoníku a pozemek uvedený do původního stavu odevzdá výboru základní organizace, nebo se dohodne o odprodeji vybudovaných zařízení s novým uživatelem, kterého určí výbor základní organizace a dohodu o majetkoprávním vypořádání předá výboru základní organizace.
- (3) Zánik užívacích práv pro členy osady, kteří nejsou členy svazu (vlastník nemovitosti v osadě nebo jeho nájemce či pachtýř),

vzniká zcizením vlastnických práv, což má za následek i zánik smlouvy o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace, pokud se základní organizace se členem osady nedohodne jinak.

(4) Před ukončením užívacích práv je dosavadní člen osady povinen uhradit všechny závazky, které pro něj z užívání společných zařízení vyplynuly.

Čl. VI.

Závěrečná ustanovení

- (1) Tento Osadní řád se vztahuje
- a) v celém rozsahu na člena svazu, který je
1. nájemcem, pachtýřem, podnájemcem a podpachtýřem,
 2. vlastníkem zahrádky,
 3. hostujícím členem základní organizace;
- na jeho manžela nebo manželku, kteří jsou společnými členy,
- b) v přiměřeném rozsahu na
1. vlastníka zahrádky nebo chaty se zahrádkou, který není členem základní organizace a písemně uzavřel se základní organizací smlouvu o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace a písemně vyjádřil souhlas s dodržováním tohoto osadního řádu,
 2. nájemce nebo pachtýře, který má chatu se zahrádkou, zahrádku nebo chatu pronajatou nebo propachtovanou od základní organizace, vlastníka zahrádky, který je členem základní organizace nebo vlastníka zahrádky, který není členem základní organizace, a který písemně uzavřel se základní organizací smlouvu o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace a písemně vyjádřil souhlas s dodržováním tohoto osadního řádu,
 3. rodinné příslušníky osob uvedených v písmenu a) a b)
 4. další osoby, které jsou na návštěvě u osob uvedených v písmenu a) a b).
- (2) V případě, že se na zahrádce v nájmu nebo pachtu, či podnájmu nebo podpachtu základní organizace nachází stavba (např. zahrádkářská chata, skleník, bazén apod.) vybudovaná v souladu se stavebním zákonem a člen osady ji v případě ukončení nájemního nebo pachtovního stavu hodlá prodat, bere na vědomí, že převodem stavby nevzniká novému nabyvateli právo na uzavření nájemní či pachtovní nebo podnájemní či podpachtovní smlouvy k pozemku, na němž se stavba nachází. Za účelem předejití případných sporů je člen osady povinen informovat o záměru prodeje stavby osadní výbor.
- (3) Pokud vlastník zahrádky, kterým je člen osady podle Čl. I. odst. 3 písm. b) tohoto osadního řádu zahrádku pronajme nebo propachtuje, informuje písemně o nájmu nebo pachtu zahrádky osadní výbor. Vlastník zahrádky v písemné informaci osadnímu výboru sdělí, kdo bude hradit účelový příspěvek v kalendářním roce. Při převodu vlastnických práv je vlastník povinen informovat nového vlastníka (nájemce, pachtýře) o možnosti užívat společná zařízení pouze se souhlasem základní organizace na základě smlouvy o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace.
- (4) Osadní řád nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení členskou schůzí základní organizace a jeho publikací provedenou způsobem, aby se s jeho zněním mohli seznámit všichni členové osady.
- (5) Změny a doplňky k osadnímu řádu jsou platné a účinné po schválení členskou schůzí základní organizace a publikací podle odst. 2.
- (6) U základní organizace s více osadami schvaluje členská schůze osadní řád základní organizace a každá osada si následně zpracuje dílčí osadní řád na své podmínky, který po schválení na zasedání členů osady bude přílohou osadního řádu základní organizace.

Osadní řád byl schválen na zasedání členské schůze základní organizace dne

Osadní řád byl schválen na zasedání členů osady dne

Předseda základní organizace:* Člen výboru základní organizace:*

Předseda osadního výboru:* Člen osadního výboru:*

**nehodící se škrtněte*

Výklad k vzorovému osadnímu řádu

Úvod

Účelem osadního řádu je upravit režim soužití ve společenství zahrádek soustředěných zpravidla v jednom nebo více místech v působnosti příslušné základní organizace ČZS (dále jen „základní organizace“).

Osadní řád nemůže v žádném případě konkurovat obecně platným právním předpisům, ani vnitřním normativním aktům vyšší právní síly. Znamená to, že osadnímu řádu nepřísluší stanovit práva a povinnosti, které jsou obsaženy v zákonech a podzákoných obecně závazných normách, např. v občanském zákoníku, který v příslušných ustanoveních upravuje činnost spolku, nebo také v přestupkovém zákoně, který např. vymezuje pojem přestupků proti občanskému soužití a stanoví pro ně i příslušné sankce.

Stejně tak nepřísluší osadnímu řádu upravovat práva a povinnosti členů ČZS, které jsou vymezeny ve Stanovách ČZS. Jde o to, že není v působnosti základní organizace stanovit v obecné rovině takové závazky, které náleží stanovit vyšším orgánům svazu jako je např. povinnost platit členskou příspěvkou, účastnit se členských schůzí, chránit majetek svazu, prostě povinnosti a práva obsažená v § 10 Stanov, která jsou předpokladem členství v ČZS.

Na druhé straně však základní organizace, do jejíž působnosti příslušná zahrádková osada přísluší, je jako jediná oprávněna stanovit dle místních podmínek, jak konkrétně mají být práva a povinnosti v zahrádkové osadě realizována, aby byl zajištěn žádoucí stav v zahrádkové osadě, aby byla respektována práva všech členů zahrádkové osady, aby mohla být v plném rozsahu zajištěna zahrádkářská činnost a dobré soužití všech členů zahrádkové osady. V tomto smyslu je rozhodnutí členské schůze základní organizace, která osadní řád schvaluje, v její působnosti v souladu s § 4 odst. 13 a § 14 odst. 6 písm. k) Stanov a pokud neodporuje rozhodnutím či vnitrosvazovým normám vyšších orgánů nebo obecně platným právním předpisům, nemohou je ani vyšší orgány svazu měnit nebo rušit.

Přitom je však osadní řád, pokud je řádně projednán a schválen členskou schůzí a jsou s ním všichni členové seznámeni, vnitrosvazovou normou s působností omezenou na danou základní organizaci, která je závazná pro všechny členy zahrádkové osady. Jeho porušení je pak nejen nerespektováním rozhodnutí orgánu základní organizace, ale porušením Stanov ČZS, které mj. ukládají členům ČZS v § 10 odst. 2 písm. a) a b) Stanov plnit rozhodnutí a usnesení orgánů svazu. Pokud by docházelo k hrubému a opakovanému porušení zásad soužití v organizaci, které jsou osadním řádem upraveny, pak by mohlo přicházet v úvahu i vyloučení z ČZS ve smyslu § 7 odst. 2 Stanov ČZS.

Závaznost osadního řádu pro všechny členy ČZS v příslušné základní organizaci je zřejmá. V důsledku různosti vlastnických práv k pozemkům v zahrádkových osadách však často vzniká situace, že zahrádky v těchto zahrádkových osadách užívají i vlastníci, kteří nejsou členy ČZS. I tyto zahrádkáře, resp. vlastníky zahrádek lze k dodržování zásad upravených v osadním řádu zavázat, a to zejména prostřednictvím smlouvy o správě, údržbě a provozu společných zařízení základní organizace, jejíž vzor je publikován např. na webových stránkách ČZS. Chce-li takový občan společná zařízení, která jsou ve vlastnictví základní organizace užívat, pak by měl být povinen dodržovat i režim, který je se společnými zařízeními (např. rozvod vody a energií, ukládání odpadů, užívání místních a účelových komunikací a společných prostor) spojen. Pokud k tomu není ochota, pak s ním základní organizace uvedenou smlouvu uzavřít nemusí a užívání zahrádky pak bude stěžejí možné. V krajních případech je pak možné i vyžadovat plnění povinností, které ve vzájemných sousedských vztazích ukládá pro všechny vlastníky § 1013 občanského zákoníku. Dodržování těchto povinností, které lze obecně charakterizovat jako závazek zdržet se všeho, čím by vlastníci nad míru obtěžovali jiného vlastníka nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv, je i správně, v krajních případech i soudně vymahatelné.

Tolik k účelu, působnosti, charakteru a závaznosti osadního řádu. Pokud jde o jeho obsah, ten vyplývá z jeho účelu. Jak již bylo

uvedeno, výlučná působnost při jeho tvorbě náleží orgánům základní organizace. Protože se však ukázalo účelné stanovit alespoň určitý řád jeho tvorby, doporučuje představenstvo svazu postupovat podle doporučení uvedených v tomto vzorovém osadním řádu.

Je pochopitelné, ale i žádoucí, aby si případně jednotlivé základní organizace, případně i zahrádkové osady u základní organizace s více zahrádkovými osadami, osadní řád přizpůsobily svým podmínkám, protože vzorový osadní řád nemůže všechna specifika postihnout.

Čl. I.

K odst. 1

O zahrádkovou osadu jde tehdy, tvoří-li soubor nejméně tří zahrádek soustředěných na uceleném prostoru, disponujících alespoň minimálními společnými zařízeními sloužícími k zajištění provozu zahrádkové osady, jednotlivých zahrádek a k uspokojení zájmů jednotlivých osadníků (např. rozvod vody, odpadní hospodářství, oplocení atp.).

Pokud nejde o soubor zahrádek (např. u přídomních zahrádek) se zahrádkové osady nezřizují.

Režim fungování zahrádkové osady se řídí platnou právní úpravou, stanovami, dalšími svazovými předpisy a usneseními orgánů svazu a organizačních jednotek dle § 3 stanov.

Současně jsou pro další přehlednost textu osadního řádu zavedeny legislativní zkratky pro zahrádkovou osadu „osada“ a pro základní organizaci ČZS „základní organizace“.

K odst. 2

Z osadního řádu musí být zřejmé, koho se osadní řád bezprostředně týká. Z tohoto důvodu je v tomto ustanovení definován člen osady.

Současně jsou pro další přehlednost textu osadního řádu zavedeny legislativní zkratky pro člena základní organizace a hostujícího člena Českého zahrádkářského svazu dle ust. § 6 odst. 5 stanov „člen svazu“ a pro smlouvu o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace s vlastníkem zahrádky, který není členem svazu „smlouva s nečlenem svazu“.

K odst. 3

Pozemky uvedené v osadním řádu pod písm. a) a b) je třeba v osadním řádu přímo specifikovat, protože je předpoklad, že zde nebudou potřebné časté změny.

Pozemky uvedené v osadním řádu pod písm. c) až f) se doporučuje uvést v příloze, aby v případě změny vlastnictví předmětného pozemku nebylo nutno měnit celý osadní řád, ale stačí provést pouze změnu příslušné přílohy.

K odst. 4 a 5

Z dikce ustanovení odst. 4 a 5 vyplývá, kdy a za jakých podmínek jsou členové osady oprávněni užívat pozemky, které jsou ve vlastnictví, případně v nájmu nebo v pachtu základní organizace.

Definuje se, kdy může základní organizace od smlouvy o užívání pozemků, uzavřené se členem osady, odstoupit.

K odst. 6

V tomto ustavení jsou orientačně uvedena společná zařízení osady. Je zde dán prostor základní organizaci a osadám, aby zde podle svých podmínek uvedly, jaká jsou k dispozici společná zařízení základní organizace, případně ve spoluvlastnictví základní organizace a členů osady, případně v nájmu apod.

Od přesné specifikace společných zařízení, včetně pozemků uvedených v odst. 2 osadního řádu se následně odvíjí i stanovení výše účelových příspěvků hrazených členy základní organizace, resp. provozních příspěvků hrazených nečlenem svazu.

S uživateli společných zařízení, kteří nejsou členy svazu event. s hostujícími členy svazu uzavírá základní organizace vždy smlouvu s nečlenem svazu podle odst. 3 písm. c) osadního řádu.

K odst. 7

Správu pozemků a společných zařízení vykonává správa osady. Správa osady je komplexně upravena v Čl. II. osadního řádu.

K odst. 8

Pokud jsou pozemky, věci movité i nemovité s určením pro zajištění chodu zahrádkové osady a užívání jejich členů pořízeny z účelových prostředků či jiných zdrojů majetku svazu podle § 32 odst. 4 stanov, jsou vždy ve vlastnictví základní organizace. Účelové a členské příspěvky nepředstavují ve smyslu zákona podíl na majetku organizace, ale jsou členským vkladem sloužícím ke spotřebě hmotných prostředků organizace a jsou rovněž určeny jako forma účasti na činnosti základní organizace, resp. zahrádkové osady. Ve smyslu § 7 odst. 10 stanov proto ani nevzniká při zániku členství nárok na jejich vrácení.

Členské a účelové příspěvky se vybírají pouze od členů svazu.

Členské zahrádkové osady, kteří nejsou členy svazu, neplatí účelové příspěvky (jde zpravidla o povinnost členů určenou členskou schůzí), ale hradí poměrnou část nákladů na správu, provoz, užívání, udržování a údržbu ve formě provozního poplatku (event. nájmu, pachtu), jehož výši stanoví základní organizace podílem na souhrnu nákladů včetně odpisů (oprávek). Výše provozního poplatku nemůže být nižší, než souhrn příspěvků (účelových, členských), daní, poplatků a jiných zdrojů, které základní organizace vynaloží na správu zahrádkové osady a společných zařízení.

K odst. 9

Při zániku členství podle ust. § 7 odst. 11 stanov zaniká mimo jiné i nárok na užívání pozemků, společných staveb a zařízení, které jsou ve vlastnictví, držbě, nájmu nebo pachtu základní organizace, pokud nebude smluvně upraveno jinak.

V osadním řádu je dále v tomto ustanovení definováno, že výše uvedený nárok rovněž zaniká při zániku smlouvy se členem osady uvedeném v Čl. I. odst. 3 písm. c) a d) tj., vlastník zahrádky, který není členem svazu a nájemce nebo pachtýř, který má zahrádku pronajatou nebo propachtovanou od základní organizace nebo od vlastníka zahrádky.

Cílem této úpravy v osadním řádu je zamezit neoprávněnému užívání majetku základní organizace osobami, které nejsou členy svazu nebo mají zahrádku pronajatou nebo propachtovanou od vlastníka zahrádky, ale neprojeví jakýkoliv zájem o uzavření smlouvy o užívání pozemků a zařízení základní organizace a nijak se finančně nepodílí na údržbě tohoto majetku základní organizace.

K odst. 10

Nová právní úprava v občanském zákoníku významně uvolňuje způsob nakládání se spoluvlastnickým podílem. Každý ze spoluvlastníků je úplným vlastníkem svého podílu, což mimo jiné znamená, že spoluvlastník může se svým podílem nakládat podle své vůle (s tou výjimkou, že takové nakládání nesmí být na újmu právům ostatních spoluvlastníků).

Výše uvedené neznamená, že nakládání s podílem nemůže být omezeno. Omezení může stanovit jednak zákon a jednak může být sjednáno smluvně. Příkladem je například rozhodování o významné záležitosti týkající se společné věci, zejména o jejím podstatném zlepšení nebo zhoršení, změně jejího účelu či o jejím zpracování, kdy je třeba alespoň dvoutřetinové většiny hlasů spoluvlastníků apod.

Čl. II.

K odst. 1

Zvláštní orgán (osadní výbor) se zřizuje pouze v případech, kdy v rámci základní organizace působí členové svazu vedle jedné zahrádkové osady i v dalších organizačních celcích, např. v základní organizaci působí více zahrádkových osad nebo uživatelé přídomních zahrádek apod.

Funkční období osadního výboru je totožné s funkčním obdobím výboru základní organizace, čímž je zachována kontinuita činnosti výboru základní organizace a osadního výboru.

V případě, že v základní organizaci působí pouze jedna zahrádková osada, zvláštní orgán se nezřizuje; správu osady vykonává výbor základní organizace.

K odst. 2 a 3

Ustanovení uvedená v odst. 2 a 3 osadního řádu se užití pouze v případech, kdy správu osady nevykonává výbor základní organizace podle odst. 1 osadního řádu.

K odst. 4

Stanovy svazu v § 10 odst. 2 písm. g) ukládají členovi svazu povinnost umožnit po předchozí výzvě vstup na pozemek ve vyjmenovaných případech, což umožňují příslušná ustanovení občanského zákoníku (viz ust. § 1021).

Vzhledem k tomu, že stanovy se vztahují pouze na členy svazu, je toto oprávnění upraveno osadním řádem tak, aby se vztahovalo na všechny členy osady, a ne pouze na členy svazu.

Pro názornost jsou kupříkladu uvedeny některé činnosti, které opravňují určené osoby ke vstupu na pozemek člena osady a podmínky, za jakých má být toto oprávnění vykonáváno.

K odst. 5

Oblasti působnosti osadního výboru jsou uvedeny jen jako příklad. Osadní řád by měl při vymezení působnosti osadního výboru reagovat i na místní zvláštnosti, zejména pokud jde na systém účasti při uzavírání podnájemních či podpachtovních smluv k pozemkům v nájmu či pachtu základní organizace, smluv o provozu, užívání a údržbě společných zařízení, při komunikaci s vlastníky pozemků a nečleny svazu atp.

Vedle této působnosti by osadní řád měl jmenovitě upravit práva a povinnosti osadního výboru směřující k dodržení základních zásad soužití a bezpečnosti v osadě. Jde zejména o právo přístupu na pozemky osadníků v případě havárií, záplav, požárů a obdobných mimořádných událostí, povinnost účasti při zákrocích a jiných úkonech orgánů státní moci a správy, povinnost zakročit při závažném porušení zákonných předpisů atp.

Čl. III.

Režim a provoz zahrádkové osady by měl být upraven výhradně podle místních podmínek tak, aby byl zajištěn bezporuchový chod osady a přitom, aby byly respektovány oprávněné zájmy všech členů osady. Proto jsou některá ustanovení tohoto článku formulována jako příklad s možností volby pro členy osady, zda je žádoucí, aby něco bylo činěno nebo ne, přičemž je však vždy nutné, aby byla jednotlivá ustanovení v souladu s posláním svazu podle § 2 stanov a směřovaly k upevnování soužití všech členů osady a respektování tzv. sousedských vztahů ve smyslu § 1012 a násl. občanského zákoníku.

K písm. a) a b)

V současné době, kdy je stále více pozemků zahrádek ve vlastnictví členů osady je velmi složité určovat, co a jak by měli členové osady na svých zahrádkách vysazovat. Jiná situace je v těch zahrádkových osadách, kde jsou pozemky zahrádek v nájmu nebo pachtu základní organizace a dány do podnájmu nebo podpachtu členům osady.

Vzhledem k tomu, že zahrádkové osady vznikaly a vznikají s cílem něco si sám vysadit a vypěstovat je velmi žádoucí, aby bez ohledu na vlastnictví pozemků v zahrádkové osadě bylo alespoň rámcově členy osady schváleno, jaké stromy se budou na zahrádkách vysazovat. Jde o to, aby byly především vysazovány stromy ovocné, případně v rozumné míře stromy okrasné a nepřevládaly na pozemcích např. jehličnany nebo i ovocné stromy velikého vzrůstu na malém pozemku zahrady, které by následně omezovaly sousedy.

K písm. c):

Pozemky zahrádek jsou primárně určeny k zahrádkářské činnosti vymezené v ust. § 2 stanov. Proto je výhradně na rozhodnutí členů osady, zda budou v zahrádkové osadě povoleny další činnosti, které spíše patří do činnosti spolků včelařů, chovatelů apod., nebo povoleny nebudou.

K písm. d):

V současné době je v naší společnosti velmi rozšířeno mít doma pejska nebo kočičku, které si sebou berou i na zahrádky. Pejskům to určitě prospívá, ale je nutné se o ně na zahrádce také řádně

starat tak, aby svým pobíháním po osadě nerušili ostatní členy osady. Jde zejména o případy, kdy jednotlivé pozemky zahrádek nejsou oploceny a pes může v nestřeženém okamžiku kdykoliv odběhnout a svoji potřebu pak vykoná na společných prostorách v osadě, bez toho, aby to jeho majitel uklidil. Uvedené je asi největší problém, co vadí ostatním členům osady, a proto je žádoucí, aby v osadě nebylo povoleno volné pobíhání psů bez doprovodu majitele.

K písm. e)

Budování staveb a provozních zařízení (např. skleníky, nádrže na vodu, kompostišťe, kůlny, dřevníky, bazén) je možné v osadě pouze s platnou právní úpravou, stanovami a osadním řádem.

Budování staveb a provozních zařízení v osadě významně ovlivňuje vlastnictví pozemků v osadě.

V případě nájmu nebo pachtu pozemků základní organizací v zahrádkové osadě je rozhodující, jak pronajímatel nebo propachtovatel ve smlouvě o nájmu pozemku, resp. v pachtovní smlouvě budování staveb a provozních zařízení upraví a nájemce nebo pachtýř je touto úpravou vázán. Souhlas k vybudování stavby nebo provozního zařízení může dát pronajímatel nebo propachtovatel i dodatečně až po podpisu smlouvy. Je-li smlouva uzavřena písemně, musí mít dodatečný souhlas pronajímatele nebo propachtovatele k vybudování stavby nebo provozního zařízení rovněž písemnou formou.

Je-li pozemek zahrádky ve vlastnictví člena osady je vybudování stavby či provozního zařízení na jeho pozemku možné v souladu a za podmínek uvedených ve stavebním zákonu.

Obecně lze říci, že podle stavebního zákona lze mimo jiné v osadě budovat následující stavby a provozní zařízení:

1. § 76 – stanovní žé

- umisťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak,
- každý, kdo navrhuje vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, je povinen dbát požadavků uvedených v § 90 a být šetrný k zájmům vlastníků sousedních pozemků a staveb, za tímto účelem si může vyžádat územně plánovací informaci, nejsou-li mu podmínky využití území a vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu známy.

2. § 103 – Stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce nevyžadující stavební povolení ani ohlášení

- stavby o jednom nadzemním podlaží do 25 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky, nepodsklepené, jestliže neobsahují obytné ani pobytové místnosti, hygienická zařízení ani vytápění,
- vodovodní, kanalizační a energetické přípojky a přípojky elektronických komunikací včetně připojení stavby a odběrných zařízení vedených mimo budovu nebo připojení staveb plnicích doplňkovou funkci ke stavbě hlavní na rozvodné síti a kanalizaci stavby hlavní,
- zásobníky na vodu nebo jiné nehořlavé kapaliny do objemu 50 m³ a do výšky 3 m,
- nádrže na vodu do 100 m³ obsahu ve vzdálenosti nejméně 50 m od budov s obytnými nebo pobytovými místnostmi, pokud nejde o vodní díla,
- oplocení,
- bazén nebo skleník včetně souvisejícího technického zařízení na zastavěném stavebním pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci.

3. § 104 – Jednoduché stavby, terénní úpravy a udržovací práce, u kterých postačí ohlášení

- stavby pro bydlení a pro rodinnou rekreaci s jedním podzemním podlažím do hloubky 3 m a nejvýše s dvěma nadzemními podlažními a podkrovím,
- stavby opěrných zdí do výšky 1 m, které hraničí s veřejně přístupnými pozemními komunikacemi nebo s veřejným prostranstvím,
- Ohlášení nevyžadují stavby a terénní úpravy, u kterých to stavební úřad podle § 78 odst. 6 stanovil (Stavební úřad může v územním rozhodnutí u staveb a terénních úprav uvedených v § 104 odst. 1 písm. f) až i), jestliže to nevyplývá z povahy věci, ochrana veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů nebo ochrana práv účastníků řízení, stanovit, že k jejich provedení nebude vyžadovat ohlášení.)

K písm. f)

V současné době je v řadě osad problém „trvalého bydlení“ v osadě. Tento problém má dva aspekty.

Za prvé:

Tak, jako v případě staveb uvedených v písmenu e) je rozhodující vlastnictví pozemků v osadě.

V případě nájmu nebo pachtu pozemků základní organizací je na členech osady, zda v případě souhlasu pronajímatele nebo propachtovatele tyto stavby povolí za podmínek stanovených v osadním řádu, nebo nepovolí.

U vlastníku pozemku zahrádky platí, že vybudování takovéto stavby na jeho pozemku je na jeho rozhodnutí, pokud bude v souladu a za podmínek uvedených ve stavebním zákonu.

K tomu je nutno dodat, že v ust. § 104 odst. 1 písm. a) stavebního zákona je uvedena stavba pro bydlení a pro rodinnou rekreaci s jedním podzemním podlažím do hloubky 3 m a nejvýše s dvěma nadzemními podlažími a podkrovím, kterou lze podle ust. § 119 stavebního zákona užívat pouze na základě kolaudačního souhlasu, nebo kolaudačního rozhodnutí, tzn., že může být tato stavba užívána k bydlení.

Za druhé:

Trvalé bydlení nelze zaměňovat s pojmem „trvalý pobyt“.

Trvalý pobyt upravuje zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

V ust. § 10 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel je uvedeno, že místem trvalého pobytu se rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel. Dále je zde uvedeno, že občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci (dále jen „objekt“).

Pokud bude vlastník zahrádky splňovat výše uvedené podmínky tj. že stavbu pro rodinnou rekreaci bude mít řádně zkolaudovanou s tím, že může být tato stavba užívána k bydlení, bude mít objekt označen číslem popisným nebo evidenčním a případně bude mít v základním registru obyvatel v objektu uvedeno místo trvalého pobytu, **může tuto stavbu celoročně obývat** a ve svém právu nemůže být nijak omezen.

To, že některý člen osady bude ve své chatě celoročně bydlet, **nezakládá povinnost základní organizaci potažmo osadě zajistit vlastníkoví dodávku elektřiny, pitné vody případně připojení na kanalizaci, pokud jejich společné rozvody nebyly v osadě vybudovány a nebyly zavedeny až k pozemku vlastníka zahrádky.** Pokud společné rozvody energií a přípojka kanalizace byly k pozemku vlastníka vybudovány, úhradu jejich spotřeby si upraví členové osady v osadním řádu, pokud nemá vlastník zahrádky s jednotlivými dodavateli uzavřenu vlastní smlouvu na jejich dodávku.

Povinnost základní organizace potažmo osady zajistit vlastníkoví zahrádky, v případě trvalého bydlení v osadě, dodávku energií nevzniká, protože zahrádky jsou podle stanov primárně určeny k realizaci zahrádkářské činnosti, nikoliv k trvalému bydlení.

K písm. g) a h)

Užívání motorových vozidel a jejich parkování v prostoru zahrádkové osady záleží výhradně na místních podmínkách.

Pokud jde o jízdu motorovými vozidly v zahrádkové osadě tak je vhodné ji v osadním řádu upravit tak, aby byla stanovena povolená rychlost jízdy a tím se snížil hluk a případná prašnost, což velmi obtěžuje členy osady, kteří mají pozemek zahrádky přilehlý k pozemní komunikaci v osadě.

Parkování vozidel v osadě lze povolit pouze na místech k tomu vyhrazených.

Parkování vozidel na parkovací ploše vybudované na pozemku vlastníka nelze nijak omezit (např. k uložení materiálu pro potřebu oprav společného majetku základní organizace nebo osady bez souhlasu vlastníka pozemku apod.) a slouží k parkování vozidel pouze vlastníka pozemku zahrádky, jeho rodinných příslušníků, případně návštěvy).

Pokud bude osadním řádem povolena údržba motorových vozidel, tak se musí jednat pouze o takovou údržbu, kterou se nekontaminují společné prostory provozními kapalinami, mazadly apod.

Rovněž při mytí vozidel by mohlo být povoleno umýt pouze povrch vozidla a vyčištění kabiny vozidla. V žádném případě by nemělo být povoleno mytí motoru.

K písm. i)

V zájmu udržování dobrých sousedských vztahů je vhodné upravit v osadním řádu dobu pro používání hlučných zařízení. Při tomto je třeba akceptovat i obecně závazné vyhlášky obce, které upravují používání hlučných zařízení na území obce.

Touto úpravu v osadním řádu se omezí i spory mezi členy osady, které spočívají v případném porušení ust. § 1013 občanského zákoníku, kde je v odst. 1 stanoveno, citují: „Vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, ořesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o vnikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.“, konec citace.

Čl. IV.

K odst. 1 a 2

Práva a povinnosti člena svazu jsou upravena v ust. § 10 stanov, která ale neupravují všechna práva a povinnosti členů osady.

Z uvedeného důvodu jsou v osadním řádu specifikována podrobněji další oprávnění a povinnosti člena osady, která vyplývají z podstaty jeho členství v osadě. Výčet oprávnění a povinností není konečný a může být rozšířen o aktuální potřeby osady.

Při stanovení dalších oprávnění a povinností je třeba vycházet z toho, že není přípustné, aby se duplicitně upravovala oprávnění a povinnosti, která již obsahují stanovy v § 10.

K odst. 3

Tak jako u člena svazu je určitým způsobem uvedeném ve stanovách sankcionováno porušení právních předpisů, stanov a ostatních vnitrosvazových norem, mezi které patří i osadní řád, tak toto ustanovení upravuje postup vůči členovi osady, který se dopustí porušení osadního řádu.

Čl. V.

K odst. 1

K písm. a)

Členovi svazu zanikají uživatelská práva k pozemkům a společným zařízením v osadě ve vlastnictví základní organizace, nájmu nebo pachtu zánikem členství, případně zánikem nájmu, pachtovní, podnájemní nebo podpachtovní smlouvy k pozemku zahrádky.

Ve větě za středníkem je upraveno užívání pozemků a společných zařízení v osadě ve vlastnictví základní organizace, kdy sice členovi svazu členství ve svazu zaniklo, ale on je vlastníkem pozemku zahrádky nebo nájemní, pachtovní, podnájemní či podpachtovní smlouva nezanikla tak, že další užívání pozemků a společných zařízení členem osady je možné pouze na základě uzavřené smlouvy o jejich užívání se základní organizací.

K písm. b)

Pokud má člen osady uzavřenou nájemní nebo pachtovní smlouvu s vlastníkem zahrádky v osadě, končí uživatelská práva k pozemkům a společným zařízením v osadě ve vlastnictví, nájmu nebo pachtu základní organizace, dnem ukončení nájemní nebo pachtovní smlouvy mezi členem osady a vlastníkem zahrádky. Tímto dnem současně končí i platnost smlouvy o užívání pozemků a společných zařízení v osadě uzavřené mezi základní organizací a členem osady, pokud jejich užívání nebude smluvně nově upraveno.

K písm. c)

Uživatelská práva člena osady k pozemkům a společným zařízením v osadě ve vlastnictví, nájmu nebo pachtu základní organizace

končí dnem, kdy došlo k zápisu změny vlastnictví pozemku zahrádky v katastru nemovitostí.

K odst. 2

V souvislosti se skončením nájmu, pachtu, podnájmu či podpachtu je nutné při provedení změny na předmětu nájmu, pachtu, podnájmu či podpachtu vždy vycházet z příslušných ustanovení občanského zákoníku. Z uvedeného důvodu jsou tato ustanovení občanského zákoníku podrobněji vysvětlena, aby se předešlo případným sporům mezi pronajímatelem nebo propachtovatelem a nájemcem nebo pachtýřem.

V souladu s ust. § 2341 občanského zákoníku se níže uvedené použije přiměřeně i pro pacht.

Právní úprava v ust. § 2220 občanského zákoníku se dotýká nejenom podmínek, za kterých je nájemce oprávněn změny na předmětu nájmu činit, ale zabývá se též vypořádáním nároků mezi pronajímatelem a nájemcem vyplývajících z provedených změn předmětu nájmu.

Právní úprava má dispozitivní charakter tzn., že smluvní strany se mohou dohodnout na odlišném režimu. **Jedinou výjimkou z dispozitivnosti je požadavek na písemnou formu souhlasu pronajímatele se změnou předmětu nájmu v případě, že byla nájemní smlouva sjednána písemně.**

1. Z podstaty nájmu vyplývá, že nájemce je oprávněn užívat předmět nájmu způsobem stanoveným v nájemní smlouvě, a nebyl-li ve smlouvě způsob užívání mezi nájemcem a pronajímatelem dohodnut, pak přiměřeně povaze a určení pronajaté věci. **Nájemce není oprávněn provádět žádné změny na předmětu nájmu bez souhlasu pronajímatele.**

Souhlas pronajímatele může být udělen jak ústně, tak písemně. V případě soudního sporu bude ovšem na nájemci, aby prokázal, že mu byl souhlas udělen. Proto je písemná forma souhlasu pro nájemce samozřejmě výhodnější. **Jedinou výjimkou je případ, kdy je nájemní smlouva uzavírána písemně – v takovém případě musí mít i souhlas pronajímatele s provedením změn písemnou formu.** Souhlas může být dán přímo v nájemní smlouvě, což bývá velmi obvyklé, neboť nájemci bývá umožněno uvést předmět nájmu do stavu, který mu bude vyhovovat pro účely jeho užívání. Souhlas by měl být v zásadě dán předem. Následné udělení souhlasu však může vadný stav zhojit.

Pokud nájemce souhlas pronajímatele k provedení změn získá, pak změnu pronajaté věci nájemce zásadně provádí na svůj náklad (pokud se smluvní strany nedohodnou jinak). Úhradu přímých nákladů spojenou s případnou změnou tak může nájemce požadovat od pronajímatele jen v případě, že se k tomu pronajímatel výslovně zavázal. Pronajímatel se může k úhradě nákladů zavázat jak v nájemní smlouvě, tak i v samostatné dohodě o změnách předmětu nájmu, kterou mezi nájemcem s pronajímatelem uzavřou. Smlouva může přesně definovat, jaké náklady spojené se změnou předmětu nájmu pronajímatel nájemci uhradí; pronajímatel nemusí hradit všechny náklady, ale může se na nákladech podílet i jen částečně.

Dal-li pronajímatel souhlas se změnou předmětu nájmu, ale nezavázal se nájemci k úhradě nákladů vynaložených na změny předmětu nájmu, nemůže sice nájemce investované náklady po pronajímateli požadovat, **ale může po skončení nájmu požadovat takzvané zhodnocení předmětu nájmu, tedy úhradu protihodnoty, o kterou se zvýšila hodnota předmětu nájmu.**

Zhodnocení je nutné vypočítat až ke dni skončení nájemního vztahu, a nikoliv ke dni, kdy nájemce změnu na předmětu nájmu provedl. Při stanovení výše zhodnocení se přihlíží pouze ke změnám předmětu nájmu, které byly učiněny se souhlasem pronajímatele, a nikoliv k dalším, pronajímatelem neodsouhlaseným změnám.

2. Provede-li nájemce **změny na věci bez souhlasu pronajímatele, je povinen kdykoliv na žádost pronajímatele uvést předmět nájmu do původního stavu. I bez žádosti pronajímatele tak musí nájemce učinit nejdéle ke dni skončení nájmu.**

Nerohoduje, jestli nájemce **provedl trvalé změny předmětu nájmu či pouze změny dočasné.** Povinnost uvést věc do původního stavu na něj dopadá v obou případech. Povinnost odstranit nepovolené změny předmětu nájmu na nájemce dopadá i tehdy,

pokud změny neprovedl přímo nájemce, ale provedla je osoba, již nájemce k předmětu nájmu umožnil přístup, například podnájemce.

Nájemce je povinen odstranit pouze neodsouhlasené změny předmětu nájmu, nikoliv změny předmětu nájmu, které vznikly běžným opotřebením. Nájemce je oprávněn odstranit z předmětu nájmu rovněž zabudované součásti – teoreticky tedy i ty věci, které splynutím s předmětem nájmu přešly do vlastnictví pronajímatele.

Náklady spojené s uvedením předmětu nájmu do původního stavu nese nájemce. Nájemce je povinen nést veškeré náklady spojené s uvedením předmětu nájmu do původního stavu a odstranění změn provést i v případech, že odstranění je nákladnější než jejich původní provedení změn předmětu nájmu. Ani v případě, že nájemce nepovolené změny neodstraní a zanechá po skončení nájmu předmět nájmu ve změněném stavu a pronajímatel se nebude domáhat odstranění změn a „smíří“ se změněným stavem předmětu nájmu, **nevzniká nájemci právo na úhradu nákladů spojených s provedením změn ani právo na úhradu zhodnocení předmětu nájmu, ani právo na úhradu bezdůvodného obohacení.**

Pokud by nájemce žádosti pronajímatele neuposlechl a neodstraní změny, které na předmětu nájmu provedl bez souhlasu pronajímatele, může pak pronajímatel nájem vypovědět, a to bez výpovědní lhůty. Taková výpověď musí být odůvodněna (ust. § 2231 odst. 2 občanského zákoníku).

3. Ustanovení je třeba dále vykládat v kontextu s ust. § 2225 odst. 2 občanského zákoníku, který zakotvuje právo nájemce odejmut z pronajaté věci to, co do ní sám opatřil. Pokud tedy nájemce do pronajaté věci něco vložil nebo do ní vnesl svým nákladem, svědčí mu právo tento materiál oddělit, a to pouze za předpokladu:

- je-li to možné, a zároveň
 - nezhorší-li se tím podstata pronajaté věci nebo neztíží-li se tím nepřiměřeně její užívání, a to vůči stavu, ve kterém byla nájemci věc předána do užívání nebo ve stavu po úpravách učiněných v průběhu nájmu pronajímatelem či na základě dohody o změnách podle odst. 1 komentovaného ustanovení.
- Uvedené právo náleží nájemci zejména u změn pronajaté věci, které provedl bez souhlasu pronajímatele a při kterých na něj dopadá povinnost uvést pronajatou věc do původního stavu. Avšak ani v tomto případě nesmí nájemce využitím svého práva zhoršit podstatu pronajaté věci nebo ztížit nepřiměřeně její užívání. Stav zhoršení se vždy posuzuje vůči stavu:
- ve kterém byla nájemci věc předána do užívání, a zároveň
 - vůči stavu po úpravách či opravách učiněných v průběhu nájmu pronajímatelem či na základě dohody o změnách podle odst. 1 komentovaného ustanovení.

Dohoda o majetkoprávní vypořádání na vybudovaná zařízení na pozemku může být formou úplatného nebo bezúplatného převodu těchto zařízení.

K odst. 3

Smyslem tohoto ustanovení je upravit zánik užívacích práv k pozemkům a společným zařízením ve vlastnictví, v nájmu nebo v pachtu základní organizace se členy osady, kteří jsou vlastníky pozemků zahrady, nebo jejich nájemci či pachtýři od vlastníka zahrady a nejsou členy svazu.

Užívání pozemků a společných zařízení těmito členy osady je umožněno vždy pouze na základě uzavřené smlouvy o jejich užívání se základní organizací.

Z podstaty zániku vlastnictví pozemku zahrady zcizením, nebo zániku nájemní či pachtovní smlouvy mezi vlastníkem zahrady a nájemcem nebo pachtýřem vyplývá, že současně zaniká i smlouva o užívání pozemků a společných zařízení uzavřená se základní organizací s výjimkou, že se základní organizace se členem osady nedohodne jinak (např. při zcizení vlastnických práv k pozemku zahrady může člen osady uzavřít se základní organizací nájemní smlouvu na provozování moštárny, povidlárný apod., jejíž součástí bude i zřízení užívacích práv k dalším zařízením či pozemkům ve vlastnictví, nájmu nebo pachtu základní organizace, nebo tento člen osady bude nadále vykonávat pro základní organizaci na základě dohody nebo smlouvy různé práce či činnosti a k tomu bude užívat pozemky nebo společná zařízení základní organizace).

K odst. 4

Je stanovena povinnost členovi osady uhradit všechny závazky vůči základní organizaci ještě před ukončením užívacích práv. Přestože je tato povinnost na členovi osady, je nutné, aby osadní výbor splnění této povinnosti na členovi osady důsledně vyžadoval.

Čl. VI.

K odst.1

Aby byl osadní řád účinný a funkční je nutné, aby bylo konkrétně vymezeno, co osadní řád upravuje a zejména na koho se vztahuje v celém rozsahu a na koho v přiměřeném rozsahu, což lze analogicky odvodit z jednotlivých ustanovení osadního řádu, např. na osoby uvedené v písm. b) podbod 3. a 4. se budou vztahovat povinnosti člena osady uvedené v Čl. IV. odst. 2, především udržovat pořádek, dodržovat zásady dobrého soužití a sousedské vztahy, nepoužívat v osadě střelné zbraně atd.

K odst. 2

Při zániku nájemních, pachtovních, podnájemních či podpachtovních práv k pozemku může v zahrádkové osadě nastat situace, kdy nekončí členovi osady vlastnické právo ke stavbě, kterou se souhlasem vlastníka na pronajatém nebo propachtovaném pozemku vybudoval (např. zahrádkářskou chatu) a tato stavba se při nabytí účinnosti nového občanského zákoníku nestala součástí pozemku.

Vlastník pozemku, na němž je zřízena stavba v souladu se zákonem č. 183/2003 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, která nebyla podle předchozích právních předpisů součástí pozemku a nestala se součástí pozemku ke dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, má ke stavbě předkupní právo a vlastník stavby má předkupní právo k pozemku podle § 3056 občanského zákoníku. Předkupní právo vlastníka pozemku se vztahuje i na podzemní stavbu na stejném pozemku, která je příslušenstvím nadzemní stavby. Toto předkupní právo má věcně právní charakter (po přechodu nebo převodu vlastnického práva k pozemku nebo stavbě na třetí osobu bude přecházet spolu s vlastnictvím stavby či pozemku a bude zapsáno v katastru nemovitostí. Pravidla pro využití zákonného předkupního práva jsou stejná jako pro smluvní předkupní právo podle § 2140 a násl. občanského zákoníku. **K případným ujednáním, která by předkupní právo omezila či vyloučila, se nepřihlíží. Vlastník pozemku a stavby se proto nebude moci svých předkupních práv vzdát tzn., že v případě, když bude chtít například vlastník pozemku pozemek prodat třetí osobě, je nejprve povinen nabídnout za stejných podmínek pozemek vlastníkovi stavby a naopak.**

Zvláštní ustanovení se pak týkají staveb, které nepodléhají zápisu do katastru nemovitostí. Jedná se například o drobné stavby do 16 m² a 4,5 m výšky – tyto stavby byly upraveny v zák. č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), kterým byl zrušen současným stavebním zákonem ke dni 1. 1. 2017. U těchto staveb se nelze opírat o zásadu důvěry v zápis v katastru nemovitostí. Zde platí, že bylo-li vlastnické právo k pozemku zcizeno třetí osobě, která byla při nabytí vlastnického práva v dobré víře, že stavba je součástí pozemku, přestane být stavba samostatnou věcí a stane se součástí pozemku, na němž je zřízena podle § 3058 odst. 2 občanského zákoníku. Kdo vlastnil stavbu, má vůči zciziteli právo na náhradu ve výši ceny stavby ke dni zániku svého vlastnického práva. Je zde chráněna dobrá víra nabyvatele. Problém ovšem je, že není chráněna dobrá víra původního vlastníka takové stavby. Původní vlastník stavby totiž není prakticky schopen své vlastnictví ochránit a získává „pouze“ právo na poskytnutí náhrady, která však může být těžko vymahatelná.

Při stanovení podmínek pro převod stavby na nového vlastníka v osadním řádu je, mimo výše uvedené zákonné požadavky třeba přihlídnout i k tomu, jak jsou v osadě uspořádány vlastnické, nájemní či pachtovní vztahy.

Povinnost pro člena osady informovat osadní výbor o jeho záměru převést stavbu jiné osobě je pro osadní výbor velmi důležité, aby členové osadního výboru mohli s novým vlastníkem jednat o jeho případném členství ve svazu, případném uzavření nájemní, pachtovní, podnájemní či podpachtovní smlouvy a smlouvy o užívání a úhradě užívání společných zařízení základní organizace.

K odst. 3

Listina základních práv a svobod v Čl. 11 deklaruje, že každý má právo vlastnit majetek, vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Úpravou příslušných ustanovení v osadním řádu tato práva nejsou dotčena. Přesto pro zajištění dobrého fungování osady jsou od vlastníků zahrad požadovány některé informace související se změnou vlastnických práv, jako jsou informace uvedené v ustanovení tohoto odstavce.

K odst. 4

Aby byl osadní řád platný a účinný musí být schválen členskou schůzí, případně shromážděním delegátů a následně publikován tak, aby s ním byli seznámeni všichni členové osady.

Forma publikování osadního řádu může být různá, např. rozeslání e-mailem těm členům osady, kteří osadnímu výboru předali své e-mailové adresy, poštou, zveřejněním na informační tabuli v zahrádkové osadě apod.

K odst. 5

Tak jako platnost a účinnost osadního řádu je podmíněna schválením členskou schůzí, případně shromážděním delegátů a následnou publikací, tak i stejná procedura se vztahuje i na změny a doplňky osadního řádu.

K odst. 6

U základní organizace s více zahrádkovými osadami by byly velmi komplikované schvalovat na členské schůzi nebo na shromáždění delegátů osadní řád konkrétní osady, který je připraven osadním výborem tak, aby vyhovoval potřebám této osady. Proto v souladu s jednací a volebním řádem v této osadě připraví výbor osadní řád, který schvalují členové této osady a je předán výboru základní organizace u kterého je založen jako příloha osadního řádu základní organizace.

Osadní řád dále obsahuje označení dne, kdy byl osadní řád schválen buď na zasedání členské schůze, nebo na shromáždění delegátů, případně na zasedání členů osady.

Osadní řád je opatřen podpisem předsedy základní organizace nebo předsedy osadního výboru a dále podpisem člena výboru základní organizace nebo člena osadního výboru.

Schváleno představenstvem svazu 10/2020

Český zahrádkářský svaz, z. s.

vydává

Metodický pokyn č. 1/2020

k činnosti kontrolních komisí v Českém zahrádkářském svazu

Úvodní ustanovení

Kontrolní činnost v Českém zahrádkářském svazu, z. s. (dále jen „svaz“) je nedílnou součástí řízení všech činností ve svazu. Nedílnou součástí kontrolní činnosti je finanční kontrola, která je součástí finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s prostředky svazu, tj. s majetkem i s finančními prostředky orgánu svazu, organizační jednotky svazu a další svazové instituce.

ČÁST PRVNÍ

Čl. I

Legislativní rámec

Kontrolní činnost ve svazu upravují následující předpisy

- a) zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- b) zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- c) vyhláška č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví,
- d) vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví,
- e) stanovy svazu (dále jen „stanovy“), výklad stanov,
- f) jednací řád a volební řád svazu (dále jen „JVŘ“), výklad JVŘ.

Čl. II

Postavení a působnost kontrolní komise

1. Kontrolní komise jsou zřízeny v ČZS na všech jeho organizačních stupních řízení. Na ostatních orgánech daného stupně jsou nezávislé a jsou odpovědné pouze orgánu, který je zvolil.
2. Kontrolní komise jsou voleny nejvyššími orgány jim příslušných stupňů řízení, výlučně jim jsou odpovědné a jsou oprávněny a povinny všechny orgány daného stupně kontrolovat, zda svou činnost vykonávají v souladu jinými právními předpisy, stanovami a ostatními vnitřními normami svazu, včetně rozhodnutí nejvyšších orgánů svazu a organizačních jednotek.
3. Kontrolní komise na jednotlivých organizačních stupních dohlíží, jsou-li záležitosti svazu řádně vedeny a vykonávají-li orgány svazu, organizační jednotky a další svazové instituce svou činnost v rámci jejich místní a věcné příslušnosti v souladu s jinými právními předpisy, stanovami a ostatními vnitrosvazovými normami.
4. Řeší také sporné záležitosti, o jejichž řešení je požádá člen svazu podle § 10 odst. 1 písm. g) stanov.
5. Působnost kontrolních komisí na jednotlivých organizačních stupních je samostatně upravena v Hlavě IV stanov v § 24 až § 27
 - § 24 – obecná ustanovení o kontrolních komisích,
 - § 25 – kontrolní komise základní organizace a revizor účtů (volí členská schůze),
 - § 26 – kontrolní komise územního sdružení (volí „Konference US“),
 - § 27 – kontrolní komise svazu (volí „Sněm ČZS“).

Tato ustanovení upravují běžnou působnost kontrolních komisí na úrovni základních organizací, územních sdružení a republikových orgánů.

Oproti předchozím stanovám je stanovena vedle běžných kontrolních činností specifická působnost z práv a povinností odvolacího charakteru proti rozhodnutí ostatních orgánů (dříve patřící do působnosti rozhodčí komise):

- u základních organizací do působnosti kontrolních komisí náleží přezkoumávat rozhodnutí výboru o uložení pořádkového opatření,
 - u územních sdružení do působnosti kontrolních komisí náleží přezkoumávat rozhodnutí výboru o uložení pořádkového opatření, neúčinná-li tak kontrolní komise základní organizace viz ust. § 26 odst. 3 písm. h) stanov.
6. Přípravu zasedání, jeho svolání, průběh, pravidla jednání, usnášení se, jakož i další záležitosti kontrolní komise upravuje JVŘ, zejména v ustanoveních části druhé v čl. 10, 12, 13, 14, 21 a 22.
 7. Ostatní orgány svazu, organizační jednotky svazu a další svazové instituce jsou povinny v rámci své místní a věcné příslušnosti s kontrolními orgány spolupracovat a poskytovat jim potřebnou součinnost. V odborných záležitostech spolupracují kontrolní komise s Ústředím svazu, s odbornými a pracovními komisemi svazu.

Čl. III

Soustava kontrolních orgánů

1. Soustavu kontrolních orgánů svazu tvoří
 - a) kontrolní komise základní organizace, revizor účtů u ZO do 20 členů
 - b) kontrolní komise územního sdružení,
 - c) kontrolní komise svazu,
 - d) revizor účtů.
2. Kontrolní komise základní organizace se zřizuje v základní organizaci, která má více jak 20 členů. Při základní organizaci s nižším počtem než 20 členů, nemusí být členové kontrolní komise voleni a lze volit pouze revizora účtů, který provádí kontrolu hospodaření základní organizace. Kontrolní činnost zajišťuje kontrolní komise příslušného územního sdružení.

ČÁST DRUHÁ

Čl. IV

Postup členů kontrolní komise při kontrolní činnosti

1. Kontrolní komise na začátku kalendářního roku sestavuje roční plán práce, ve kterém by měly být zohledněny periodické kontroly a pravidelné porady. Určitá periodičnost má i preventivní charakter.
2. Kontrolní komise při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaný orgán svazu nebo organizační jednotky plní povinnosti, které mu vyplývají z jiných právních předpisů, stanov, ostatních vnitrosvazových norem nebo které mu byly uloženy na základě těchto předpisů.
3. Činnosti, k nimž je kontrolní komise kompetentní dle své věcné příslušnosti podle stanov, projednává v termínech stanovených stanovami; ostatní činnosti, zejména projednávání sporných záležitostí, řeší podle potřeby, eventuálně dle rozhodnutí příslušných orgánů svazu nebo organizační jednotky.
4. Členové kontrolní komise jsou v souvislosti s výkonem kontroly oprávněni
 - a) požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, jež je přítomna na místě kontroly, jde-li o osobu, která plní úkoly kontrolovaného orgánu svazu nebo organizační jednotky, nebo osobu, která může přispět ke splnění účelu kontroly,
 - b) požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolovaného orgánu svazu nebo organizační jednotky; v odůvodněných případech může kontrolující zajišťovat originální podklady,
 - c) pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy,
 - d) v míře nezbytné pro průběh kontroly užívat technických prostředků kontrolovaného orgánu svazu nebo organizační

- jednotky; a to po předchozím projednání s kontrolovaným orgánem svazu nebo organizační jednotky,
- e) vyžadovat od kontrolovaného orgánu svazu nebo organizační jednotky a povinné osoby kontrolovaného orgánu svazu nebo organizační jednotky další součinnost potřebnou k výkonu kontroly.
5. Členové kontrolní komise jsou v souvislosti s výkonem kontroly povinni
- a) zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a v závislosti na povaze kontroly doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady,
 - b) šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby orgánu svazu nebo organizační jednotky, případně další osoby podléhající kontrole,
 - c) vydat potvrzení o zajištěných originálních podkladech, a pomínou-li důvody jejich zajištění, neprodleně je vrátit,
 - d) umožnit kontrolované osobě orgánu svazu nebo organizační jednotky účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě i podávat již v průběhu šetření vysvětlivky ke zjištěním kontroly, nebrání-li to splnění účelu nebo provedení kontroly,
 - e) vyhotovit protokol o kontrole a doručit jeho stejnopis kontrolované osobě orgánu svazu nebo organizační jednotky,
 - f) zachovat mlčenlivost o zjištěných skutečnostech do doby přijetí závěrů, a to vždy tak, aby to nenarušilo činnost orgánu svazu nebo organizační jednotky. Současně akceptovat zákonnou ochranu osobních údajů účastníků kontroly.
6. Kontrolovaný orgán svazu nebo organizační jednotky a kontrolovaná osoba orgánu svazu nebo organizační jednotky jsou povinny
- a) poskytnout členům kontrolní komise součinnost potřebnou k výkonu kontroly,
 - b) vytvořit podmínky pro výkon kontroly,
 - c) podat ve lhůtě určené členy kontrolní komise písemnou zprávu o odstranění nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.
7. Kontrolovaný orgán svazu nebo organizační jednotky a kontrolovaná osoba orgánu svazu nebo organizační jednotky jsou oprávněny
- a) namítat podjatost členů kontrolní komise nebo přizvané osoby,
 - b) seznámit se s obsahem protokolu o kontrole,
 - c) podávat námítky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole.
8. O výsledku kontroly předá předseda kontrolní komise do 30 dnů od skončení kontroly příslušnému nejvyššímu orgánu svazu, územního sdružení nebo základní organizace a v mezidobí mezi zasedáním nejvyššího orgánu předsedovi statutárního orgánu (představenstvo svazu, představenstvo územního sdružení, výbor základní organizace) protokol z kontroly, do jejichž působnosti náleží rozhodovat o opatřeních podle závěrů a návrhů kontrolních komisí.
- Následně na nejbližším zasedání nejvyššího orgánu svazu nebo organizační jednotky podá předseda kontrolní komise zprávu o činnosti kontrolní komise se stručným výčtem kontrolovaných oblastí, zjištěných nedostacích, jmény osob, které za ně nesou odpovědnost a o navržených opatřeních k jejich odstranění nebo informaci o provedené nápravě.
9. Podrobná úprava činnosti kontrolní komise při finanční kontrole orgánu svazu, organizační jednotky svazu a další svazové instituce je upravena v příloze č. 1 k tomuto metodickému pokynu.

Čl. V

Protokol o kontrole, námítky a vyřizování námitek

Protokol o kontrole

1. Protokol o kontrole obsahuje skutečnosti vztahující se k vykonané kontrole. Vždy však obsahuje alespoň
 - a) označení kontrolního orgánu svazu nebo organizační jednotky se jmenovitým uvedením jeho členů podílejících se na provedené kontrole,
 - b) označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání,
 - c) označení kontrolovaného orgánu svazu nebo organizační jednotky a kontrolované osoby orgánu svazu nebo organizační jednotky,
 - d) označení předmětu kontroly,

- e) kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden,
 - f) poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden,
 - g) kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, z kterých tato kontrolní zjištění vycházejí,
 - h) poučení o možnosti podat proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole námítky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají,
 - i) datum vyhotovení,
 - j) podpis kontrolujícího,
 - k) součástí protokolu o kontrole jsou i dílčí protokoly uvedené v příloze č. 2 k tomuto metodickému pokynu, pokud skutečnosti v nich uvedené byly předmětem provedené kontroly.
2. Protokol o kontrole se vyhotoví ve lhůtě do 30 dnů ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, ve zvláště složitých případech do 60 dnů.
 3. Stejnopis protokolu o kontrole doručí kontrolní orgán kontrolovanému orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo kontrolované osobě orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Námítky

1. Námítky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole může kontrolovaný orgán svazu nebo organizační jednotky nebo kontrolovaná osoba orgánu svazu nebo organizační jednotky podat předsedovi kontrolní komise ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li stanovena v protokolu o kontrole lhůta delší.
2. Námítky se podávají písemně, musí z nich být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Vyřizování námitek

1. Nevyhoví-li námítkám předseda kontrolní komise ve lhůtě do 7 dnů ode dne jejich doručení, vyřídí je nejvyšší orgánu (svazu, územního sdružení nebo základní organizace) a v mezidobí mezi zasedáním nejvyššího orgánu svazu nebo organizační jednotky statutární orgán ve lhůtě do 30 dnů ode dne jejich doručení tak, že jim vyhoví, částečně vyhoví, nebo je zamítne. Ve zvláště složitém případě se lhůta pro vyřízení námitek prodloužuje o 30 dnů. O tomto prodloužení lhůty se kontrolovaný orgán svazu nebo organizační jednotky nebo kontrolovaná osoba orgánu svazu nebo organizační jednotky předem vyrozumí.
2. Námítky, z nichž není zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, nebo námítky, u nichž chybí odůvodnění, se zamítnou jako neodůvodněné. Rovněž se také zamítnou námítky podané opožděně nebo neoprávněnou osobou.

ČÁST TŘETÍ

Postup členů kontrolní komise při řešení žádostí, podnětů nebo stížností člena svazu

Čl. VI

Podání

1. Podání je úkon, který směřuje vůči orgánu svazu nebo organizační jednotky. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno.
2. Z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Člen svazu uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování.
3. Podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě.
4. Podání se činí u věcně a místně příslušné kontrolní komise. Podání je učiněno dnem, kdy kontrolní komisi došlo.
5. Vzor podání je uveden v příloze č. 8. k tomuto metodickému pokynu.

Čl. VII Postup členů kontrolní komise

1. Kontrolní komise při prošetřování žádosti, podnětu nebo stížnosti člena stavu ověřuje všechny skutečnosti uváděné členem svazu v písemném podání, zda jsou v souladu se stanovami, vnitřními směrnici svazu a s platnými právními předpisy.
2. Kontrolní komise při prošetřování žádosti, podnětu nebo stížnosti člena stavu postupuje přiměřeně podle čl. IV odst. 4, 5 a 6 tohoto metodického pokynu.
3. O výsledku prošetření podání vydá kontrolní komise závěrečnou zprávu, která obsahuje označení účastníků řízení, výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků řízení.
 - a) v označení účastníků řízení se člen svazu, jako navrhovatel označí údaji umožňujícími jeho identifikaci (titul, jméno, příjmení, datum narození, trvalý pobyt, případně kontaktní telefonní a e-mailové spojení). Organ svazu nebo organizační jednotky, vůči němuž podání směřuje, se označí jeho názvem a sídlem, případně kontaktním telefonním a e-mailovým spojením.
 - b) ve výrokové části se uvede skutečný zjištěný stav, který je předmětem podání, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění.
 - c) v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků v závěrečné zprávě, podklady pro její vydání, úvahy, kterými se členové kontrolní komise řídili při jejich hodnocení a při výkladu stanov, vnitřních směrnic svazu a dalších platných právních předpisů, a informace o tom, jak se členové kontrolní komise vypořádali s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům závěrečné zprávy. Odůvodnění v závěrečné zprávě není třeba, jestliže členové kontrolní komise všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví.
 - d) v poučení se uvede, na koho se, v souladu se stanovami, může účastník řízení obrátit, pokud s výrokem kontrolní komise nesouhlasí.
 - e) vzor závěrečné zprávy je uveden v příloze č. 9 tohoto metodického pokynu.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. VIII Společná ustanovení

Zásada instančního postupu

1. **Zásadním způsobem je třeba vykládat tzv. instanční postup** při vyřizování záležitostí v kontrolní působnosti kontrolních komisí jednotlivých stupňů. Jde o zásadu, že eventuální podněty přísluší k řešení kontrolní komisi na tom stupni, kde ke kontrolované události došlo, s výjimkou, kdy půjde o podnět týkající se přímo činnosti kontrolní komise na daném stupni, nebo pokud je kontrolní komise na příslušném stupni nečinná. Potom přísluší ve věci jednat kontrolní komisi vyššího stupně.

Záležitosti:

 - a) základní organizace řeší výbor základní organizace a členská schůze,
 - b) územního sdružení řeší rada územního sdružení a představenstvo územního sdružení,
 - c) republikového charakteru řeší republiková rada a představenstvo svazu.
2. Při postoupení věci řeší tyto záležitosti kontrolní komise vyššího orgánu (kontrolní komise územního sdružení nebo kontrolní komise svazu), pokud řešení v rámci své organizační jednotky nebylo účinné.
3. Pokud kontrolní komise vyššího orgánu svazu obdrží podnět, který nepřísluší do její místní a věcné příslušnosti postoupí jej k řešení kompetentní kontrolní komisi, která postupuje podle předchozích ustanovení tohoto metodického pokynu.
4. Tímto metodickým pokynem se ruší Metodický pokyn č. 1/2016 k činnosti kontrolních komisí v Českém zahrádkářském svazu.

5. Tento metodický pokyn byl schválen usnesením Republikové rady ČZS dne 30. listopadu 2020 a nabývá účinnosti dnem 1. prosince 2020.

Finanční kontrola

Příloha č. 1

Cílem finanční kontroly je kontrola účetnictví a hospodaření orgánu svazu, organizační jednotky a další svazové instituce.

A. Doporučuje se, aby kontrolní komise prováděla ve stanovených intervalech následující kontroly:

1. čtvrtletně:
 - inventura pokladny, stav na účtech u peněžních ústavů a porovnání s účetními zápisy.
2. pololetně:
 - kontrola výběru a zúčtování členských příspěvků, včetně převodu na nadřazený orgán,
 - čerpání rozpočtu a rozbor položek, u nichž došlo k překročení, současně navrhnout opatření na případné doplnění nebo změnu rozpočtu,
 - kontrola plnění povinností k orgánům státní správy, to znamená, zda hospodář nebo jiný člen statutárního orgánu odvedl daně tam, kde má tuto povinnost, zda byla provedena daňová registrace a zda bylo provedeno zúčtování se sociálním a zdravotním pojištěním, opět tam, kde tato povinnost vznikla,
 - kontrola v zařízeních provozovaných organizační jednotkou nebo orgánem svazu jako jsou palírny, moštárny atd.
3. ročně:
 - kontrolu čerpání rozpočtu a příprava výroční zprávy ve vztahu k celoročnímu hospodaření orgánu svazu nebo organizační jednotky,
 - účast při inventarizaci majetku,
 - kontrola ročního zúčtování daňových povinností,
 - kontrola dokumentů a směrnic organizace a jejich dodržování.

Poznámka: Termíny pro kontroly jsou doporučené, záleží na vnitřních předpisech a na možnostech příslušné kontrolní komise.

B. Technika provádění kontroly – doporučené postupy

1. Kontrola účetnictví

Kontrolní komise kontroluje, v jakém rozsahu a jak je vedeno účetnictví. Zdali jsou dodrženy veškeré postupy v souladu se zákonem, příslušnou vyhláškou, popřípadě v souladu s opatřeními vydanými MF ČR.
2. Inventura pokladny

Kontrola se vždy přítomen hospodář nebo osoba, která má pokladnu na starost. Pokud se inventura provádí v nepřítomnosti zodpovědné osoby, je vždy přítomen další člen statutárního orgánu. Jedná-li se o předání pokladny, například z důvodu nemoci hospodáře, jiné osobě, je tato osoba vždy přítomna. Za přítomnosti všech se otevře pokladna a přepočítá se hotovost. Zjištěná skutečnost se porovná se zápisem v peněžním deníku. V případě inventurního schodku se tato skutečnost poznamená do protokolu se zdůvodněním a návrhem na opatření.
3. Kontrola výběru a zúčtování členských příspěvků

Kontrola se provádí zjištěním z peněžního deníku, a to v příjmové části 100 % přijatých členských příspěvků a v části výdajové příslušná částka podle stanov, statutu či usnesení nadřazeného orgánu. Pokud jsou členské příspěvky vybírány prostřednictvím třetích osob, je nutné postupovat obdobně. V případech zjištění, že nebyl uskutečněn převod na příslušný účet organizace, je třeba požadovat okamžitou nápravu s přesným udáním termínu provedení převodu a opakovanou kontrolou zajistit, zdali byla náprava zjednána.
4. Čerpání rozpočtu

Kontrola se provádí porovnáním rozpočtu s údaji z peněžního deníku, popřípadě z účetnictví. Kontrolní komise sleduje čerpání podle jednotlivých položek.
5. Kontrola v zařízeních provozovaných organizační jednotkou svazu, a to včetně inventury

Jedná-li se o zařízení (moštárny, palírny, povídlárny a jiné), které organizační jednotka svazu sama provozuje, je nutné pravidelně provádět kontrolu i tohoto zařízení (z hlediska bezpečnosti práce, hygieny atd.) a to jak prováděním inventur, tak kontrolou účetnictví a dokladů týkajících se tohoto zařízení. Případně inventurní rozdíly je třeba zapsat do protokolu, který podepíše kontrolní komise a osoba, která má zařízení na starost. Protokol také musí obsahovat doporučení k řešení případných inventurních schodků.

6. Roční kontrola čerpání rozpočtu

Během roční kontroly čerpání rozpočtu se porovnává rozpočet schválený nejvyšším orgánem se skutečným čerpáním za uvedené období. Vedle hodnocení jednotlivých položek se také sleduje pohyb v jednotlivých položkách tak, aby další rozpočet mohl být sestaven podle dané reality. To znamená například, je-li přečerpán rozpočet v položce mzdové náklady, že by bylo nutno čerpat značnou část rozpočtové rezervy, je nutné zvážit a doporučit ponížení jednotlivých plnění nebo navrhnout jiná úsporná opatření. Zde kontrolní komise zpracovává stanovisko pro nejvyšší orgán.

Vzory dílčích protokolů, zprávy a zápisy z provedených kontrol

Příloha č. 2

Vzor č. 1 - Protokol z kontroly pokladny

Vzor č. 2 - Protokol z kontroly členských příspěvků

Vzor č. 3 - Protokol o vedení účetnictví

Vzor č. 4 - Protokol z kontroly provedené v zařízení organizační jednotky svazu

Vzor č. 5 - Protokol podpisových vzorů členů statutárních orgánů

Vzor č. 6 - Kontrola právní dokumentace k majetku – protokol (pouze pro ty ZO, které vlastní pozemky, budovy)

Vzor č. 7 - Zpráva z průběžné (čtvrtletní, pololetní, roční) kontroly hospodaření

Vzor č. 8 - Podání člena svazu vůči orgánu svazu nebo organizační jednotky

Vzor č. 9 - Zpráva kontrolní komise ZO ČZS o prošetření žádosti člena svazu

Vzor č. 1

Protokol z kontroly pokladny

Pokladna v místě

Odpovědná osoba hmotná odpovědnost: ANO–NE

Datum a hodina kontroly pokladní limit Kč

Stav v peněžním deníku

Inventurní rozdíl

Důvod rozdílu

Pokladní doklady (č. posledního pokladního dokladu)

Kontrola pokladní knihy statutárním orgánem provedena

Navržená opatření

Podpisy členů kontrolní komise:

Podpis odpovědné osoby

Poznámka: Pokud ještě někde v pokladnách se nachází 0,50 Kč je vhodné prostřednictvím výdajového dokladu vytvořit tzv. haléřové vyrovnání.

Vzor č. 2

Protokol z kontroly členských příspěvků

Kontrolní komise ve složení

Datum kontroly

Příjem do pokladny / na účet dne: ve výši Kč

Odvod na účet ústředí ČZS (nebo ÚS ČZS)

dne: ve výši

Zjištěné nedostatky

Návrh opatření

Termín opakované kontroly

Podpisy členů kontrolní komise:

Podpis odpovědné osoby

Poznámka: Kontrolu úhrad a odvod za členské známky doporučujeme provádět 2x do roka. Kontrola je vždy odvislá od platební morálky jednotlivých členů ZO ČZS.

Vzor č. 3

Protokol o vedení účetnictví

Účetnictví vede

Kontrolní komise ve složení

Účetnictví jednoduché:

(v souladu s § 9 a § 38a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů)

KONTROLA

Peněžní deník

Knihy závazků a pohledávek

Pomocné knihy o ostatních složkách majetku o:

a) Dlouhodobém nehmotném majetku,

b) Dlouhodobém hmotném majetku,

c) Finančním majetku,

d) Oceňovacích rozdílů k nabytému majetku,

e) Případně dalších složek majetku.

Vnitřní předpisy jsou v organizaci ANO – NE

Zásady hospodaření ZO ČZS ANO – NE

Účetní směrnice ANO – NE

Doklady jsou řazeny a uspořádány

Evidence a archivace dokladů

Účetní směrnice: ANO – NE

Inventarizace a inventura provedena dne

Datum:

Podpisy KK:

Podpisy za statutární orgán

Vzor č. 4

Protokol z kontroly provedené v zařízení organizační jednotky svazu

Kontrolní komise ve složení

Datum kontroly

Kontrolované zařízení

Způsob provozu (nájem, vlastní

Zaměření kontroly:

- Úhrada nájemného (v případě, že se jedná o nájem), zjištěno podle účetních dokladů

- Zjištění skutečného stavu zařízení (zjištění nutných investic pro provozování činnosti)

- Provedení inventury majetku

Nájemné plněno – neplněno

Návrh opatření v případě neplnění nájemného

Inventura materiálu:

Inventura zásob:

Stav před zahájením sezóny a doporučená opatření

Podpisy členů kontrolní komise:

Podpis odpovědného pracovníka (nebo nájemce)

Poznámka: Součástí tohoto protokolu jsou jednotlivé inventury jako příloha.

Vzor č. 5

Protokol podpisových vzorů statutárních orgánů

Vzor

číslo Příjmení a jméno funkce podpis

1. předseda

2. místopředseda

3. tajemník

4. pokladní

5. účetní

Rozsah oprávnění: čísla vzorů:

Schvalování hospodářských operací 1,2

(pokladní a účetní doklady, cestáky)

Nakládání s pokladní hotovostí 4

Provádění účetních záznamů 5

V Dne:

Za správnost: dva podpisy statutárního orgánu

Vzor č. 6

Kontrola právní dokumentace k majetku – protokol

Listina k ověření vlastnického práva (elektronická) ANO – NE
Zapsána v katastru nemovitosti dne:
Kopie katastrální mapy (elektronická)
Inventární karty aktualizované dne
Inventární technická karta budovy ze dne
Za organizaci za kontrolní komisi
Poznámka: Výpisy lze pořídit na internetu bez nutnosti úhrady za výpis z katastru nemovitosti, kde je požadován správní poplatek.

Vzor č. 7

Zpráva z průběžné (čtvrtletní, pololetní, roční) kontroly hospodaření

č. Org. název
Kontrolu provedli členové kontrolní komise
Kontroly se zúčastnil za statutární orgán
Kontrolované období
Poslední kontrola provedena
Kontrolou bylo zjištěno
.....
Plnění přijatých opatření z posledních kontrol
Statutární orgán informován o výsledku kontroly dne
Kontrolou dokladů za kontrolované období nebyly zjištěny nedostatky (viz. Protokoly z kontroly)
Byly zjištěny nedostatky (viz protokoly z kontroly)
Závěrem kontrolní komise doporučuje
Schválení odměny hospodáře: ANO – NE
Dne:
Podpisy členů kontrolní komise
Podpisy za statutární orgán

Vzor č. 8

Podání člena svazu vůči orgánu svazu

Jan Novák, nar., trvalý pobyt Stará Boleslav 89/5 PSČ,
člen ZO ČZS Lhota

Dne

Kontrolní komise ZO ČZS
398 69 Lhota 123

Žádost o prošetření správnosti postupu statutárního orgánu při podání informace o hospodaření základní organizace na zasedání členské schůze

Dne jsem se jako člen ZO ČZS Lhota zúčastnil zasedání členské schůze konané v zasedací místnosti svazového domu. Při projednávání hospodaření základní organizace za předchozí rok byla uváděna jen rámcová čísla.

Můj požadavek na detailnější informace nebyl akceptován, což považuji za nesprávné. Jinými přítomnými členy ZO ČZS jsem nebyl podpořen, přestože jsme se o hospodaření mnoho nedozvěděli. Zápis z této schůze nemám.

Domnívám se, že došlo k porušení mých práv a žádám kontrolní komisi ZO ČZS Lhota o vyjádření, zda došlo k porušení stanov orgánem svazu, či nikoliv.

Lhota dne

podpis: Jan Novák

Vzor č. 9

Zpráva kontrolní komise o prošetření podání člena svazu

Zpráva kontrolní komise o prošetření podání člena svazu

Kontrolní komise ZO ČZS
398 69 Lhota 123

Dne

Účastníci řízení:

Jan Novák, nar., trvalý pobyt Stará Boleslav 89/5 PSČ,
člen ZO ČZS Lhota – navrhovatel

a

Výbor ZO ČZS Lhota, Lhota 123 PSČ 398 69

Kontrolní komise Základní organizace ČZS Lhota jako věcně a místně příslušný orgán organizační jednotky konstatuje, že člen svazu má v souladu s ust. §10 odst. 1 písm. g) stanov právo obrátit se při sporných záležitostech na kontrolní komisi, a proto ve dnech provedla místní šetření k podanému podnětu, kdy navrhovatel uvádí, že při projednávání hospodaření základní organizace za předchozí rok byla uváděna jen rámcová čísla a jeho požadavek na detailnější informace nebyl akceptován, což považuje za nesprávné.

Po provedeném místním šetření členy kontrolní komise s navrhovatelem a členy výboru základní organizace došli členové kontrolní komise k tomuto závěru:

podání člena svazu vůči postupu výboru základní organizace ČZS Lhota na členské schůzi je oprávněné

a žádá předsedu i ostatní členy statutárního orgánu ZO ČZS Lhota projednávat hospodářské výsledky způsobem, který nebude vyvolávat pochybnosti členů svazu a poskytne jim hodnověrné informace. Janu Novákovi dodatečně poskytne informace o něž žádal na zasedání členské schůze.

Zprávu o provedení nápravy předloží statutární orgán základní organizace kontrolní komisi do 30 dnů ode dne obdržení této zprávy.

Odůvodnění:

Zápis ze zasedání členské schůze i písemná zpráva o hospodaření uvádí pouze rámcová čísla.

Členská schůze má podle ust. § 14 odst. 6 písm. f) a g) stanov schvalovat rozpočet, jeho změny, projednávat a schvalovat čerpání rozpočtu a účetní závěrku.

V případě nesouhlasu s výsledkem šetření podání je možno požádat o přezkoumání závěrů kontrolní komise Základní organizace Lhota kontrolní komisi Územního sdružení Vesec.

Dne.....

.....
předseda kontrolní komise ZO ČZS člen kontrolní komise ZO ČZS

Doručuje se žadateli + předsedovi základní organizace.

Vznik, změna a zánik základní organizace Českého zahrádkářského svazu, z. s.

závazný výklad

A. Vznik základní organizace

I. Právní úprava

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
 - §§ 122–167 - Vznik právnické osoby – obecně
 - §§ 214–230 - Založení a vznik pobočného spolku
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „rejstříkový zákon“)
 - §§ 11–24 - Návrh na zápis
 - §§ 25–29 - Skutečnosti zapisované do veřejného rejstříku
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
 - § 8 odst. 4 - Osvobození od poplatku
 - Sazebník - Položka č. 4 a 5, bod 2
- Stanovy ČZS (dále jen „stanovy svazu“)
 - § 12 - Založení základní organizace

II. Založení

Pobočný spolek (základní organizaci), lze založit minimálně třemi zakladateli usnesením ze zasedání ustanovující schůze.

Usnesení musí obsahovat minimálně tři zletilé zakladatele, název pobočného spolku, sídlo, práva a povinnosti členů, statutární orgán (výbor nebo předseda), kontrolní komisi nebo revizora účtů, určení prvních členů.

V případě, že základní organizace bude mít více jak 20 členů, musí mít kolektivní statutární orgán, který tvoří minimálně tříčlenný výbor (předseda a dva členové). Dále musí mít ustanovenou kontrolní komisi, kterou tvoří předseda a dva členové.

Pokud základní organizace bude mít méně jak 20 členů, může mít individuální statutární orgán (předsedu) a revizora účtů.

Vzor usnesení ze zasedání ustanovující schůze je uveden v příloze.

III. Vznik

Podle rejstříkového zákona a ve smyslu § 229 odst. 1 občanského zákoníku musí být každý pobočný spolek (základní organizace) veden ve spolkovém rejstříku. Náležitosti návrhu na zápis jsou upraveny v § 11 až 24 rejstříkového zákona. Skutečnosti zapisované do spolkového rejstříku jsou stanoveny závazně v § 25 až 29 tohoto zákona.

Návrh zápisu základní organizace předkládá rejstříkovému soudu podle § 229 odst. 2 občanského zákoníku a podle § 26 odst. 2 rejstříkového zákona hlavní spolek = Ústředí ČZS.

Aby mohl být zpracován návrh prvozápisu, je základní organizace povinna doručit Ústředí tyto základní dokumenty:

1. **Usnesení** ze zasedání ustanovující schůze o založení základní organizace.
2. **Registrační list** je nutné si nechat potvrdit příslušným územním sdružením (dále také „ÚS“), pod které bude vaše organizace patřit. Bez souhlasu územního sdružení není možné organizaci nechat zapsat do spolkového rejstříku.
3. **Čestná prohlášení** zapisovaných členů statutárního a kontrolního orgánu s úředně ověřeným podpisem.
4. **Souhlas vlastníka** nemovitosti (dům, bytová jednotka) uvedeného v katastru nemovitostí (<http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>) s umístěním sídla s úředně ověřeným podpisem vlastníka. Souhlas v době podání návrhu na soud nesmí být starší jak 3 měsíce. Pokud je dům nebo byt ve vlastnictví funkcionáře a dalších vlastníků, tak v tom případě je nutno předložit souhlas všech vlastníků uvedených v katastru nemovitostí. U společného jmění manželů vyžaduje rejstříkový soud souhlas obou manželů. V případě, že dům nebo byt je ve vlastnictví obce, bytového družstva nebo společenství vlastníků, je nutno získat souhlas vlastníka nemovitosti. V případě družstva nebo společenství vlastníků je nutné postupovat podle jejich stanov, kde je uvedeno, kdo může jménem družstva nebo společenství vlastníků navenek jednat a podepisovat listiny.

Když se nepodaří zřídit sídlo ve výše uvedených objektech, je možné požádat územní sdružení o souhlas s umístěním sídla základní organizace v objektu územního sdružení, pokud je nemovitost v jeho vlastnictví. V tom případě je nutný souhlas statutárního zástupce územního sdružení. Sídlo základní organizace lze umístit i na adresu obecního úřadu, pokud s tím bude obecní úřad souhlasit. Pokud máte objekt pronajatý, pak je nutné soudu předložit úředně ověřenou kopii nájemní smlouvy. Všechny výše jmenované dokumenty musí být předkládány v originále. U některých dokumentů, jak je uvedeno, je nutné mít úředně ověřené podpisy.

Při ověřování podpisů trvejte na obecním úřadě na bezplatném ověření podpisu podle zákona o správních poplatcích č. 634/2004 Sb. § 8 odst. 4, Sazebník – osvobození od správních poplatků pro spolky a pobočné spolky v Položce č. 4 a 5, bod 2. Ověřování podpisů na poště nebo u notáře je zpoplatněno 30 Kč za jedno ověření podpisu, neboť pro tyto subjekty neplatí zákon o správních poplatcích.

Vzory výše uvedených dokumentů naleznete v příloze tohoto dokumentu.

Rodná čísla členů statutárního a kontrolního orgánu musí být v návrhu uvedena, je to požadavek rejstříkového zákona (§ 6 a § 25 odst. 1 písm. e). Ve veřejném rejstříku nebudou však volně přístupná.

Je na zvážení základní organizace, kolik členů statutárního a kontrolního orgánu má být uvedeno ve spolkovém rejstříku. Rozhodně by ve spolkovém rejstříku měl být uveden předseda a alespoň další dva členové statutárního orgánu (výboru), kteří budou organizaci zastupovat navenek (viz § 38 stanov svazu). Totéž platí i pro členy kontrolního orgánu, pokud je u základní organizace zřízen.

Osoba, jejíž data nebudou v plném rozsahu na uvedených listinách uvedena, nebo která nedá souhlas k uvedení své osoby ve spolkovém rejstříku, nemůže být vedena jako člen statutárního či kontrolního orgánu v rejstříku a tím nemá oprávnění vystupovat jako statutární zástupce organizace navenek, tj. podepisovat smlouvy, jednat za organizaci atd.

U základní organizace s počtem do 20 členů vystupuje jako statutární orgán jen předseda ZO a kontrolní komise se neřizuje. Řizuje se pouze revizor účtů.

Nové stanovy svazu účinné od 1. ledna 2020 jsou založeny ve Sbírce listin spolkového rejstříku a lze si je stáhnout na internetu na stránkách www.justice.cz

Postup stažení stanov svazu z internetu

1. Zadejte do vyhledávače adresu www.justice.cz.
2. Do vyhledávání ve veřejném rejstříku zadejte IČO ČZS: 004 43 182.
3. Klikněte na tlačítko „hledej“.
4. Nyní se zobrazí výpis hlavního spolku ČZS a pod ním ikona „Sbírka listin“.
5. Na další obrazovce se zobrazí tabulka se seznamem listin, kde jsou jednotlivé listiny uvedeny pod číslem. Po kliknutí čísla aktuálních stanov svazu se zobrazí soubor ve formátu pdf. a teprve po kliknutí na něj se zobrazí stanovy svazu.

B. Změna zápisu ve spolkovém rejstříku

K provedení změn (zápisu nebo výmazu) u základní organizace ve spolkovém rejstříku je potřeba na Ústředí svazu zaslat následující dokumenty podle toho, zda se jedná o změnu osob v orgánech nebo o změnu sídla:

1. **Žádost**, ve které základní organizace uvede změny, které mají být v rejstříku provedeny.
2. **Registrační list**, který obsahuje aktuální údaje včetně změn.
3. **Změna v osobách** – **Čestná prohlášení** zapisovaných členů výboru / předsedy kontrolní komise a jejich členů / revizora účtu s úředně ověřeným podpisem.
4. **Změna adresy sídla** – **Souhlas vlastníka nemovitosti** (dům,

bytová jednotka) uvedeného v katastru nemovitostí (na internetu <https://nahlizenidokn.cuzk.cz>) s umístěním sídla s úředně ověřeným podpisem vlastníka. Souhlas v době podání návrhu na soud nesmí být starší jak 3 měsíce.

Vzory výše uvedených dokumentů tvoří přílohu tohoto dokumentu. Na všech dokumentech (v žádosti i na přílohách) je nutné uvést ev. č. organizace a kontaktní údaje.

Časté nedostatky v:

1. žádosti
 - chybí popis změn, které základní organizace chce v rejstříku změnit,
2. registračním listu
 - chybný název s použitím zkratk, neúplná adresa sídla,
 - uvedení funkce u člena výboru nad rámec stanov svazu (stanovy svazu hovoří pouze o předsedovi a členech),
 - chybí datum vzniku funkce u členů výboru a u kontrolní komise,
 - stejné osoby jsou uvedeny ve výboru a zároveň i v kontrolní komisi,
 - chybí podpisy za základní organizaci nebo územní sdružení (nutné dva podpisy jak u základní organizace, tak i u územního sdružení, v případě malé základní organizace stačí podpis předsedy), popř. chybí i razítka,
3. čestném prohlášení
 - nedodáno čestné prohlášení zapisované osoby k požadované změně vůbec,
 - nedodáno čestné prohlášení při změně z člena výboru na předsedu nebo naopak nebo z člena výboru do kontrolní komise a naopak (je to jiná funkce a rejstříkový soud vyžaduje předložení nového čestného prohlášení),
4. souhlasu vlastníka
 - souhlas chybně vydá nevlastník např. nájemce bytu nebo osoba, která v bytě bydlí, i když skutečným vlastníkem je Družstvo nebo obec, popř. jiná osoba. Pokud souhlas vydává Družstvo nebo obec je nutné, aby souhlas podepsala osoba oprávněná zastupovat Družstvo nebo obec navenek,
 - v případě více vlastníků je chybně uveden jen jeden, musí být uvedeni všichni vlastníci, popř. většina,
 - vlastnictví v SJM – často uveden pouze jeden z manželů, souhlas musí udělit oba manželé.

Při potvrzování registračního listu základní organizace územní sdružení zkontroluje údaje v něm obsažené, dále zkontroluje žádost základní organizace o změny v rejstříku včetně příloh. Přílohy musí být v originále nebo úředně ověřené. V případě nedostatků ÚS vrátí žádost se všemi zaslanými přílohami zpět odesílateli s informací, jak má nedostatky odstranit, nebo osobně pomůže nedostatky odstranit.

Pokud žádost a přílohy jsou v pořádku, mohou se postoupit na Ústředí svazu a svaz podá návrh na zápis změn k rejstříkovému soudu.

C. Zánik základní organizace

I. Právní úprava

Nový občanský zákoník neupravuje speciálně zrušení a zánik pobočného spolku (základní organizace). Je třeba tedy vycházet z úpravy platné pro spolek (svaz), nímž se s určitým přizpůsobením:

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
 - §§ 168–173 - Zrušení právnické osoby – obecná ustanovení
 - §§ 185–186 - Zánik právnické osoby – obecná ustanovení
 - §§ 187–209 - Likvidace – obecně
 - §§ 229 odst. 4 - Ručení spolku za dluhy pobočného spolku
 - §§ 268 - Zrušení spolku
 - §§ 269–273 - Likvidace spolku
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
 - § 26 odst. 2, § 28 - Návrh na výmaz zápisu
 - § 65 - Zápis zrušení a likvidace
- Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích
 - § 11 odst. 1 písm. j), k) - Osvobození od soudního poplatku
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
 - § 238 - Ukončení činnosti, souhlas správce daně
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

§ 10, § 58 - Vznik a zánik živnostenského oprávnění

- Stanovy svazu
 - § 1 odst. 6 - Ručení za dluhy organizace
 - § 14 odst. 7 - Rozhodování o dobrovolném zrušení organizace
 - §§ 35–37 - Zrušení, likvidace a zánik

II. Zrušení a zánik

Při ukončení činnosti základní organizace musí nejprve dojít k jejímu zrušení (rozhodnutí příslušného orgánu), v případě existence majetku, závazků a pohledávek k jejich následné likvidaci a teprve nakonec dochází k jejímu zániku (výmazu ze spolkového rejstříku).

Důvodem zániku organizací jsou různé okolnosti, například úbytek členské základny v důsledku ztráty zájmu členů pro zhoršený zdravotní stav, vysoký věk či omezení schopnosti aktivně se zapojovat do činnosti organizace. V neposlední řadě zanikají organizace i při vypovídání nájemních smluv na pozemky v zahrádkových osadách, z důvodu vysokých nájmu, či úpadku zájmu zapojovat se do činnosti osad při získání pozemků zahrádek do soukromého vlastnictví. Vytrácí se však především zájem členů o práci v orgánech základních organizací, který je předpokladem pro zvládnutí administrativních a organizačních úkolů, které pro organizace plynou ze stále zvyšujících nároků podle nových zákonů a předpisů.

Pro zánik základní organizace však nestačí jen rozhodnutí členů organizace, že přestanou v rámci organizace působit a ta se bez dalšího zruší. Především je nutné si uvědomit, že základní organizace svazu jsou ve smyslu zákona právnické osoby, a proto musí postupovat ve své činnosti podle zákona. A jako zákonné subjekty musí dodržovat zákonné postupy, které jsou bohužel stále složitější a organizačně i administrativně náročnější.

Především je třeba vycházet z toho, zda organizace v době svého zrušení má nějaký majetek, ať už ve finanční či naturální formě, zda má nějaké závazky či pohledávky, platné smlouvy nebo dohody ať už v oficiální formě (např. zavedené do katastru nemovitostí, u finančního orgánu, u banky, u vodáren či elektráren či jiných institucí), nebo i ve vztahu ke svazovým orgánům (např. přidělené dotace, půjčky atp.).

Pokud organizace nemá žádný majetek, závazky ani pohledávky, lze ji zrušit zjednodušeným způsobem bez likvidace. V takovém případě postačí, když se sejde členská schůze a na svém zasedání rozhodne usnesením o zrušení organizace z vlastního rozhodnutí a konstatuje, že ke dni zrušení nemá organizace žádný majetek, závazky ani pohledávky.

V případě, že organizace má nějaký majetek, závazky či pohledávky, tak lze doporučit nejprve vše vypořádat a pak se zrušit vlastním rozhodnutím (viz výše). Protože pokud organizace má nějaký majetek, závazky a pohledávky v době zrušení, musí vstoupit do likvidace. Při rozhodování na členské schůzi musí být rozhodnuto o zrušení organizace s likvidací a o jmenování likvidátora.

K zániku organizace dochází až výmazem ze spolkového rejstříku na základě návrhu, který podává hlavní spolek – svaz (Ústředí) a to na základě buď vlastního rozhodnutí o zrušení organizace bez majetku, závazků a pohledávek nebo na základě ukončené likvidace.

III. Zrušení bez likvidace

Nejčastěji dochází ke zrušení základní organizace rozhodnutím členské schůze o dobrovolném zrušení na základě vlastního rozhodnutí s konstatováním, že organizace v době zrušení nemá žádný majetek, závazky ani pohledávky. K přijetí takového rozhodnutí je podle § 14 odst. 7 stanov svazu zapotřebí 2/3 hlasů všech členů.

V případě zrušení organizace bez majetku rozhodnutím Rady územního sdružení, je potřeba, aby v usnesení bylo konstatováno, že v době zrušení organizace nemá žádný majetek, závazky ani pohledávky.

Pokud organizace nemá v době zrušení žádný majetek, závazky ani pohledávky, zrušuje se bez likvidace.

Vzor usnesení je uveden v příloze tohoto dokumentu. Originál podepsaného usnesení je potřeba spolu s žádostí o výmaz organizace zaslat na Ústředí svazu a zároveň o zrušení informovat svoje územní sdružení.

Ústředí svazu připraví návrh na výmaz základní organizace, ke

kterému se přikládá originál podepsaného usnesení o zrušení organizace. Návrh je osvobozen od soudního poplatku.

Soud vydá na základě návrhu usnesení, kterým povolí výmaz základní organizace. Po nabytí právní moci usnesení, je organizace vymazána ze spolkového rejstříku. Výmazem organizace ze spolkového rejstříku organizace zaniká.

Celá procedura zrušení organizace bez likvidace od podání návrhu na výmaz organizace k rejstříkovému soudu trvá ca. 1 až 2 měsíce.

IV. Zrušení s likvidací

V případě, že základní organizace má v době zrušení majetek, závazky a pohledávky, zrušuje se rozhodnutím členské schůze o dobrovolném zrušení organizace s likvidací. K přijetí takového rozhodnutí je podle § 14 odst. 7 stanov svazu zapotřebí 2/3 hlasů všech členů základní organizace.

Současně s rozhodnutím o zrušení organizace je třeba, aby členská schůze povolala likvidátora (zpravidla člena výboru základní organizace, člena základní organizace nebo jinou osobu) a stanovila výši jeho odměny a způsob jejího vyplacení. Zákon sice pamatuje na možnost, že likvidátor povolán nebude, v takovém případě likvidátora na návrh zanikající základní organizace jmenuje soud, ale takový postup nelze vzhledem k vyšším nákladům likvidace doporučit. Likvidátor dnem svého jmenování přebírá všechny kompetence výboru.

V případě zrušení organizace s majetkem rozhodnutím Rady územního sdružení, je potřeba, aby byl zároveň povolán likvidátor (zejména z řad členů Rady ÚS nebo jiná osoba), který provede likvidaci.

Zrušení organizace s likvidací trvá z důvodu dodržení zákonných lhůt v průměru mezi 6 až 12 měsíci.

1. Návrh na zápis údajů o likvidaci do spolkového rejstříku

Ze všeho nejdříve je třeba, aby byly učiněny příslušné zápisy do spolkového rejstříku. Návrh podává svaz jako hlavní spolek. Návrh je osvobozen od soudního poplatku.

Do spolkového rejstříku se zapisuje:

- den zrušení základní organizace (tj. den, kdy o zrušení rozhodla členská schůze nebo Rada územního sdružení nebo den, který určila jako rozhodný),
- údaj o vstupu do likvidace,
- jméno a bydliště likvidátora,
- zveřejnění výzvy věřitelům k přihlášení svých pohledávek.

Přílohou návrhu je:

- rozhodnutí o zrušení základní organizace s likvidací a o jmenování likvidátora,
- čestné prohlášení likvidátora o jeho způsobilosti být likvidátorem a souhlas se zápisem do veřejného rejstříku.

Podklady na zápis údajů o likvidaci do spolkového rejstříku zasílá na Ústředí svazu likvidátor.

2. Provedení likvidace

Ke dni, kdy byla základní organizace zrušena, vstupuje do likvidace. Cílem likvidace je vypořádání majetku, vyrovnání dluhů a závazků, naložení s likvidačním zůstatkem. Celý proces likvidace je podrobně upraven ve zvláštních ustanoveních občanského zákoníku o spolcích a v otázkách, které nejsou těmito speciálními ustanoveními upraveny, se použijí obecná ustanovení o likvidaci právnických osob.

a) Účetní dokumenty

Účetní dokumenty se sestavují k rozhodnému dni podle klíče uvedeného v následující tabulce. Rozhodující je, zda organizace vede podvojný nebo jednoduchý účetnictví.

Zahajovací rozvaha a soupis jmění základní organizace se

sestavuje ke dni vstupu základní organizace do likvidace. Soupis jmění je třeba zpřístupnit v sídle základní organizace všem jeho členům k nahlédnutí.

V soupisu jmění by měly být uvedeny především všechny pohledávky a závazky základní organizace, a to s uvedením alespoň jejich výše, splatnosti, označení dlužníků a věřitelů a důvodem jejich vzniku (např. dodání zboží, oprava). Dále v soupisu třeba uvést veškerý majetek, a to tak, aby byl identifikovatelný, aby bylo zřejmé, kde se nalézá a jaká je jeho hodnota.

Likvidátor by si rovněž měl od výboru základní organizace vyžádat předání veškerých dokladů týkajících se činnosti základní organizace. Zejména účetní doklady, složky zaměstnanců, včetně mzdových listů, nájemní smlouvy, smlouvy s obchodními partnery, doklady o vlastnictví majetku aj.

b) Informační povinnost likvidátora

- oznámit vstup do likvidace všem známým věřitelům základní organizace,
- zveřejnit oznámení o vstupu základní organizace do likvidace společně s výzvou pro věřitele, aby přihlásili své pohledávky, a to nejméně 2x za sebou a alespoň s dvouměsíčním odstupem. Lhůta pro přihlášení pohledávek nesmí být kratší než 3 měsíce od druhého zveřejnění. V praxi se oznámení zveřejňuje ve spolkovém rejstříku spolu s návrhem na zápis vstupu organizace do likvidace,
- sestavit soupis jmění základní organizace a zpřístupnit ho všem členům základní organizace obvyklým způsobem (e-mailem, na informační tabuli v zahrádkové osadě, dopisem apod.) podle § 269 odst. 1 občanského zákoníku.

c) Ukončení smluv

Likvidátor v rámci své činnosti ukončuje smlouvy uzavřené základní organizací (např. smlouvu o vedení běžného účtu, nájemní smlouvy, smlouvy s obchodními partnery, pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce, smlouvy o dílo, smlouvy o dodávce vody a energií aj.).

Je-li základní organizace oprávněna provozovat živnost na základě živnostenského zákona, zruší likvidátor na živnostenském úřadě živnostenského oprávnění podle § 58 živnostenského zákona.

d) Majetek základní organizace

Pokud je potřeba v rámci likvidace vypořádat závazky (dluhy) základní organizace, je potřeba minimálně část sepsaného majetku zpeněžit v rozsahu, jaký je potřeba pro splnění dluhů. Prodejní cenu může likvidátor stanovit sám nebo nechat zpracovat znalecký posudek. Rovněž forma prodeje může být různá např. prodej konkrétním osobám nebo prodej formou dobrovolné dražby. Prodej musí být veden tak, aby byly uspokojeni jak případní věřitelé, tak i členové základní organizace (podíl na likvidačním zůstatku).

Pokud má základní organizace pohledávky vůči svým dlužníkům, měl by je likvidátor vymáhat. Upřednostňuje se mimosoudní řešení, neboť v případě soudního sporu může být výsledek nejistý a náklady likvidace rostou s její délkou trvání.

V případě, že základní organizace vlastní nemovitost zapsanou v katastru nemovitostí, je potřeba tuto nemovitost zpeněžit, prodat. Získané finanční prostředky se použijí na úhradu nákladů likvidace, závazků organizace a zbývající částka je rozdělena mezi členy organizace. Případně na členské schůzi, kdy je hlasováno o zrušení organizace s likvidací, může být rozhodnuto, že likvidační zůstatek případně územnímu sdružení, svazu či obci.

e) Účetní ukončení

Po třech měsících od posledního oznámení o vstupu základní organizace do likvidace likvidátor zabezpečí zpracování poslední účetní závěrky (podvojný účetnictví) nebo přehledu o příjmech a výdajích, o pohledávkách a závazcích (jednoduché účetnictví)

Ke dni	Podvojný účetnictví	Jednoduché účetnictví
předcházejícímu dni vstupu do likvidace	1. Mimořádná účetní závěrka	1. Přehled o příjmech a výdajích 2. Přehled o pohledávkách a závazcích
vstupu do likvidace	1. Zahajovací rozvaha 2. Soupis jmění	1. Přehled o příjmech a výdajích 2. Přehled o pohledávkách a závazcích 3. Soupis jmění
ukončení likvidace	1. Účetní závěrka	1. Přehled o příjmech a výdajích 2. Přehled o pohledávkách a závazcích

ke dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku a tyto dokumenty odevzdá do 15 dnů finančnímu úřadu. V účetních dokladech se vyčíslí likvidační zůstatek – tedy ve finanční částce to, co po subjektu po likvidaci zbylo. S účetními doklady likvidátor požádá finanční úřad o souhlas s ukončením činnosti daňového subjektu.

f) Uspokojení věřitelů

Po zpeněžení majetku či jeho části, je potřeba uspokojit věřitele. Věřitelé se uspokojují v zákonem stanoveném pořadí. Přednostně se uspokojí náklady likvidace, poté pohledávky zaměstnanců a pak následují další pohledávky.

g) Ukončení likvidace:

Jakmile likvidátor dokončí všechny výše uvedené činnosti, zpracuje následující dokumenty:

- konečnou zprávu o průběhu likvidace, která by měla obsahovat jaký majetek základní organizace měla, jak s ním bylo naloženo, jakým způsobem byly ukončeny smlouvy, zda zůstatek pokryl náklady likvidace, jak byli uspokojeni věřitelé, výši likvidačního zůstatku a jak bude použit podle § 36 odst. 5 až 7 stanov svazu (likvidátor nabídne likvidační zůstatek základní organizace nejprve jeho členům, pak nástupnické organizaci, následně územnímu sdružení, a nakonec svazu jako celku, nelze-li naložit s likvidačním zůstatkem, jak uvedeno výše, nabídne likvidační zůstatek spolku s účelem obdobným; není-li to možné tak obci, kde má základní organizace sídlo a nepřijme-li ho obec do dvou měsíců od nabídky, nabývá likvidační zůstatek kraj, kde má základní organizace sídlo,
- účetní závěrku (podvojného účetnictví) nebo přehled o příjmech a výdajích, o pohledávkách a závazcích (jednoduché účetnictví) ke dni ukončení likvidace
- žádost k příslušnému správci daně (FÚ) o souhlas s výmazem organizace ze spolkového rejstříku.

Likvidátor předkládá konečnou zprávu a účetní dokumenty ke schválení orgánu, který ho jmenoval do funkce (členské schůzi / Radě územního sdružení). Výmazu základní organizace ze spolkového rejstříku nebrání, že tyto dokumenty nebyly schváleny.

3. Návrh na výmaz základní organizace ze spolkového rejstříku

Výmazem ze spolkového rejstříku základní organizace zaniká.

Návrh opět podává svaz jako hlavní spolek na základě zaslaných materiálů likvidátorem na Ústředí svazu. Návrh je osvobozen od soudního poplatku a musí se podat ve lhůtě do 30 dnů od skončení likvidace.

Přílohy návrhu na výmaz:

1. Konečná zpráva likvidátora.
2. Souhlas správce daně s výmazem organizace z rejstříku.
3. Účetní dokumenty.

Schváleno představenstvem svazu 10/2020

Přílohy k závaznému výkladu:

1. Usnesení ze zasedání ustanovující členské schůze o založení organizace
2. Registrační list
3. Čestné prohlášení
4. Souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídla
5. Žádost o změny ve spolkovém rejstříku
6. Usnesení o zrušení organizace z vlastního rozhodnutí bez majetku
7. Usnesení o zrušení organizace s likvidací
8. Čestné prohlášení likvidátora
9. Konečná zpráva likvidátora o průběhu likvidace
10. Žádost správci daně o souhlas s výmazem organizace z rejstříku

Přílohy jsou uvedeny na webových stránkách svazu www.zahradkari.cz v sekci dokumenty.

Úplný přehled vnitrosvazových předpisů, výkladů a vzorů

Veškeré dokumenty naleznete na stránkách svazu www.zahradkari.cz v sekci dokumenty.

Základní vnitřní předpisy

1. Stanovy (schváleno sněmem 11/2019, účinnost 1. 1. 2020)
2. Jednací a volební řád (schváleno sněmem 11/2019, účinnost 1. 1. 2020)
3. Osadní řád – vzor (schváleno představenstvem 10/2020)
4. Statut Fondu aktivity ÚS (schváleno RR 11/2018)
5. Statut Ústředí (schváleno RR 12/2009, účinnost 1. 1. 2010, upraven 2014)

Metodické pokyny a směrnice

1. Metodický pokyn č. 1/2020 k činnosti kontrolních komisí svazu (schváleno RR 11/2020)
2. Metodický pokyn č. 1/2018 k GDPR (schváleno RR 3/2018)
3. Metodický pokyn pro udělování svazových ocenění (schváleno RR 3/2017)
4. Směrnice pro rozhodčí řízení (schváleno RR 3/2015)
5. Metodický pokyn pro pořádání místních výstav vín (účinnost 1. 1. 2012)
6. Směrnice k přijímání právnické osoby za člena ČZS a o její činnosti (schváleno RR 4/2011)
7. Metodický pokyn k evidenci organizačních jednotek svazu (schváleno RR 3/2011)

Závazné výklady

1. Závazný výklad ke vzniku, změně a zániku základní organizace (schváleno představenstvem 10/2020)
2. Výklad ke stanovám, JVŘ a osadnímu řádu (schváleno představenstvem 10/2020)

Vzory smluv

(schváleno představenstvem 10/2020)

1. Smlouva o užívání a úhradě za užívání společných zařízení základní organizace svazu
2. Úvod k nájmu a pachtu
3. Nájemní smlouva – vlastník pozemku stát / obec / třetí osoba
4. Nájemní smlouva – vlastník pozemku organizace
5. Podnájemní smlouva
6. Pachtovní smlouva
7. Podpachtovní smlouva

Přehled právních předpisů nejvíce užívaných při činnosti organizací svazu

1. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
2. Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
3. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
4. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
5. Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě
6. Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon
7. Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon
8. Zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu
9. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
10. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
11. Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
12. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí
13. Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon
14. Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
15. Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
16. Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

